

ŽELEZAR

Jesenice, 14. julija 1988

Številka 28 • XXXVII

NAŠ KOVINAR, svobodno glasilo delavcev KID, je kot predhodnik ŽELEZARJA začel izhajati 26. januarja 1937. ŽELEZAR izhaja od 1. decembra 1951 kot mesečna revija, od 15. aprila 1959 kot štirinajstdnevnik in od 1. januarja 1962 kot teden. Glasilo je ob 25. letnici predsednik Tito odlikoval z redom za slug za narod s srebrno zvezdo. Glavni in odgovorni urednik Mile Crnovič, tehnični urednik Dare Bradaškja, lektorica — novinarka Lilijana Kos, novinarka Tanja Kastelic, administracija — Mira Šifrer in Dinka Čatak. Naslov: Uredništvo Železarja, SOZD SŽ — Železarna Jesenice. Številke internih telefonov: urednik 26-18, tehnični urednik 26-19, novinarji 26-20, administracija 26-21. Stavek in tehnično oblikovanje TK Gorjenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana.

Delovni cilji in uresničevanje

Proizvodnja in prodaja v številkah

OBRATI	SKUP. PROIZ.		PROIZVODNJA ZA PRODAJO			
	ind. mes.	ind. leto	količ. mes.	ind. mes.	količ. kum.	ind. kum.
Jeklarna 1	103,6	102				
Jeklarna 2	101,7	99				
Livarna	107,1	95			306,5	53
VBŠ	96,1	103	884,2	56,1	29151,8	113
HVB	99,2	107	2578,1	92,0	53290,0	110
HVJ	114,3	111	596,9	89,7	11514,9	111
PVT	95,7	104	470,6	85,0	10870,4	105
VDP	74,6	92	1372,9	62,6	33201,7	95
Žičarna	84,8	93	639,7	72,5	13898,6	92
Jeklolek	91,6	102	553,6	72,5	14657,9	105
Elektrode	92,3	108	377,9	74,9	11794,0	105
Žebljarna	124,4	106	193,7	98,8	4482,1	103
Žič. valj.	76,5	99	301,3	102,4	8151,3	151
ŽELEZARNA	95,6	101	7968,9	76,1	191319,2	106

Proizvodnja v Železarni v prvih desetih dneh meseca julija kaže, da se vedno vzdržujemo sorazmerno ustrezen proizvodni zagon, ki ga še niso porušile motnje poletnih mesecev. Zavedajoč se usodnosti slabega dela v mesecih julij in avgust, moramo doseči, da bomo ta proizvodni zagon ohranili čez celotno poletje in ga v mesecu septembru še izboljšali. Komentar k posameznim rezultatom je naslednji:

Proizvodnja v Jeklarni 1 je po količini dobra, vendar jeklarna slabovo izpoljuje program. Proizvodnja čistih jekel je premajhna, vzrok za to pa je slaba kvaliteta starega železa. Poleg tega je proizvodnja za ploščati in okrogli del nesorazmerna, kar je posledica težav na kontilivu z gredicami.

V Jeklarni 2 ni bilo posebnih motenj, razen v začetku meseca, ko je nastala okvara reduktorja za pogon vrtljivega stolpa na kontilivu, kar je povzročilo več klasičnega vlivanja za program Valjarne debele pločevine.

V Valjarni bluming štekeli so osnovni problemi vzdrževalni zastoji.

V Hladni valjarni Bela delno primanjkuje ogljikovih jekel, drugače bistvenih problemov ni.

Podobno je tudi v Hladni valjarni Jesenice, ki poskuša izkoristiti izredno ugodne razmere na trgu, zato obratuje s polno močjo tudi ob nedeljah in praznikih.

V obratu Predelava valjanih trakov je v prvi dekadi primanjkovalo vložka (zaradi izpada proizvodnje v Jeklarni 2), vendar kaže, da bo do konca meseca načrtovano proizvodnjo dosegli.

Večji problem je Valjarna debele pločevine, kjer proizvodnje niso dosegli zaradi okvare potisne peči, ki je trajala več kot en teden. Poleg tega tudi nima velike produktivnosti na progri.

V Žičarni se srečujejo z dvema problemoma: ustreznou usposobljenimi delavci in številom delavcev ter primernim vložkom, kar je že dalj časa resna ovira za doseganje optimalnih proizvodnih rezultatov.

Za Jeklolek je značilna dinamika proizvodnje, ki je podrejena tehnologiji, zato trenutno zaostajanje ni zaskrbljujoče. V strukturi proizvodnje Jeklolek manjka proizvodnja čistih jekel.

V obratu Elektrode so ves čas zelo blizu načrta in skoraj vedno dosežejo pričakovane rezultate.

Podobno je v Žebljarni, ki narekuje proizvodnjo glede na komercialne pogoje in notranje odločitve.

Med obrači temeljne organizacije Okrogli program je največji problem Valjarna žice in profilov, ki ima težave z vložkom, kar je posledica že omenjenih težav v Jeklarni 1.

Pri dinamiki odpreme se nikakor ne moremo otresti stare navade, da je odprema v začetku meseca nekoliko manjša, proti koncu meseca pa se stopnjuje. Tak pristop je nevaren, ker vsaka motnja ob koncu meseca ogroža doseganje načrta blagovne prodaje.

Podpredsednik poslovodnega odbora
Janez Poljsak
Voda službe Plan procesa
Miloš Piščanec

Prodaja

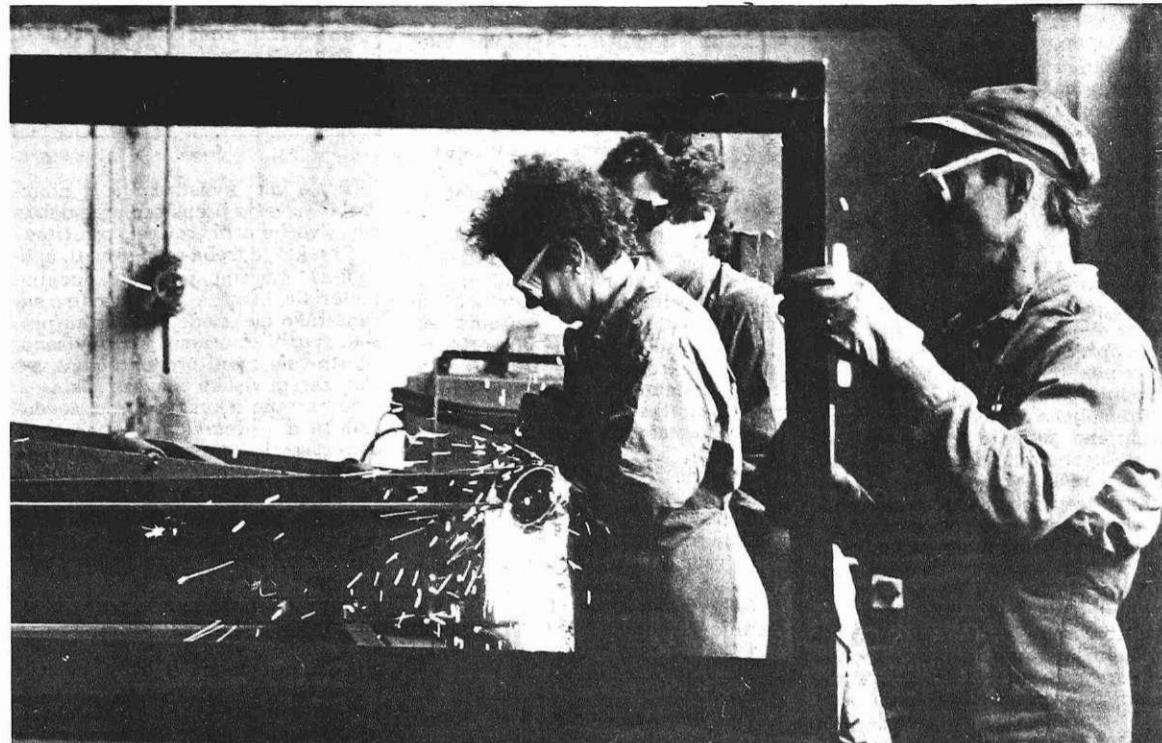
Tudi julija in avgusta imamo realne pogoje za povečano realizacijo

Še vedno se srečujemo s pomanjkanjem lastnega jekla. Da lahko polno obratujemo in pokrijemo potrebe domačega ter tujega tržišča, moramo nabavljati dodatne količine polizdelkov. Zaradi delnega izpada kvalitetnejšega assortimenta je potrebno količino še povečati. Pri tem gre predvsem za uvozni material na osnovi kooperacij, kliringa in predelave.

Za mesec julij in avgust imamo glavni del polproizvodov že v Železarni. Tržišče je ugodno, zato mora biti sedaj naloga vseh, da to predelavo čimprej realiziramo. Za nabavo polizdelkov je namreč potrebno bistveno več finančnih sredstev kot pri osnovnih surovinah. Vemo pa, kako neugodni so pogoji na trgu vseh.

Na osnovi navedenega in potreb tržišča je povečana količina nabavljenih polizdelkov le začasna rešitev. Domača in tuje tržišče je ugodno sprejelo nove assortimente elektro jekla. To nas obvezuje, da čimprej nadomestimo večji del tujih polizdelkov na račun večjih količin nabave kvalitetnih osnovnih surovin za TOZD Talilnice.

Direktor TOZD Komerciala Ernest Pušnik

Proizvodnja v juniju

Zadnji mesec prvega polletja je prvi mesec letošnjega leta, ko količinskih rezultatov nismo dosegli v nobeni postavki. V primerjavi z gospodarskim načrtom je bila skupna proizvodnja dosežena 99,9 %, končna za prodajo 95,5 %, sama prodaja pa 95,9 %. V primerjavi z operativnim programom pa so rezultati naslednji: skupna 94,7 %, končna 96,2 % in prodaja 96,5 %.

Vzroki za nedoseganje načrtovanih količin so predvsem količinski izpad proizvodnje v Jeklarni 2 in asortiment (čista jekla) v Jeklarni 1.

Tako, kot smo že dalj časa navajeni, pa smo izvozne obveznosti izpolnili v redu.

TOZD TALILNICE

Izpad v Jeklarni 2 je povzročil, da TOZD ni dosegla z višjim operativnim programom načrtovanih količin. Dobro so delali v Livarni, kjer so tujim kupcem odpromili do sedaj največjo količino svojih odlitkov.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Likvidnost

Tudi v drugem četrletju se likvidnosti položaj v Železarni ni bistveno spremenil. Glavni vzroki, ki so že v preteklem letu načeli likvidnost Železarde, so negativni tekoči poslovni rezultat, neizpolnjene finančne obvezne bančnega konzorcija za financiranje Jeklarn 2 ter namenske proizvodnje, nemoralno visoke realne obrestne mere ter ne dovolj racionalno gospodarjenje z zalogami. Omenjeni vzroki so v letošnjem letu, predvsem pa v drugem četrletju, tako negativno vplivali na tekočo likvidnost, da se je ta zaostriла v tolitski meri, da je v posameznih časovnih obdobjih praktično ni bilo mogoče uspešno obvladovati. Zaradi neizpolnjevanja svojih obvez do dobaviteljev in družbenopolitičnih skupnosti je bila Železarna v zadnjih treh mesecih blokirana več kot dvajset dni. Tem blokadom se zaradi splošne nelikvidnosti tako bank kot ostalega gospodarstva nismo uspeli izogniti, pa čeprav smo v Železarni v tem času zelo spremenili odnos do reševanja likvidnosti.

Po majskih ukrepov ZIS in po povišanju cen izdelkov črne metalurgije v mesecu juniju, so pogoji, da pričnemo v Železarni dosegati tekoči pozitivni poslovni rezultat in da s skrajno odgovornim odnosom proizvodnji, vzdrževanju in službah znižamo specifične potrebe ter da z boljšim načrtovanjem zaloge še naprej znižujemo. Samo bistveno izboljšanje delovanja vseh funkcij v Železarni bo prineslo željeni oz. postavljeni cilj: pozitivni tekoči rezultat,

ki je poleg ostalih najpomembnejši dejavnik, ki vpliva na stanje likvidnosti.

Dodatno se likvidnostni položaj zaostruje, ker naraščajo dolgočasi kupcev naših izdelkov in ker so zapadli v plačilo prvi dinarski obroki za posojila, natajata za financiranje Jeklarn 2 in namenske proizvodnje. Čeprav banke niso v celoti izpolnile svojih obveznosti do Železarde, pa že terjajo, da Železarna v celoti poravnava zapadle obveznosti do njih. Položaj se še bolj zaostruje, ker nameravajo banke svoje obveznosti pojaviti v nominalni višini, čeprav glede na način obrestovanja najetih posojil Železarna vraca praktično realne vrednosti.

Prav zaradi tovrstnih likvidnostnih težav se iz meseca v mesec srečujemo s problemom izplačila osebnih dohodkov. Celotna vsota mesečnega izplačila (z vsemi obveznostmi iz OD) se bliža šestim milijardam dinarjev, kar ob stanju, kakršno trenutno vladata v Železarni in v pretežnem delu gospodarstva, predstavlja skoraj neresljiv problem. Da bomo lahko pravočasno zagotovili dinarska sredstva za temenje, je poglavito, da vsi v Železarni težimo k istemu cilju – v celoti izpolnjevati tekoče mesečne likvidnostne načrte. Vse aktivnosti moramo podrediti postavljenim nalogam, ki nam zagotavljajo tekoče pozitivno poslovanje in v tem trenutku vsaj minimalno likvidnost.

Podpredsednik poslovodnega odbora
Boris Pesjak

Komentar tedna

Povečanje aktivnosti za realizacijo ciljev iz sanacijskega programa

V zadnjih dneh junija in prvih dneh julija so delavski sveti temeljnih organizacij in delovne skupnosti obravnavali in sprejemali predlog ukrepov za učinkovitejše izpolnjevanje sanacijskega programa. V aktivnosti so se vključile tudi družbenopolitične organizacije. V vseh razpravah so predlog podprt, izražena pa je bila tudi potreba po učinkovitejšem delu. Osnovne usmeritve se tičejo izboljševanja proizvodnih rezultatov, tudi v poletnih mesecih.

Poslovodni odbor pričakuje, da bodo rezultati omogočili normalno poslovanje. Ob resnem in zavzetem izvajjanju nalog bi naj bilo čim manj primerov, ko bi morali poseči tudi po ukrepih, ki vplivajo na osebni dohodek ali celo na nadaljevanje dela v istem okolju.

Ugotavljamo, da so pogoji za pozitiven rezultat možni le ob povečanju zunanjega realizacije, ki jo lahko dosežemo s prekoračevanjem načrta proizvodnje, ki smo ga opredelili z družbenim načrtom.

Za to so tržne možnosti dane in tudi oskrba s surovinami in polizdelki bo možna.

Rezultati v prvih desetih dneh meseca julija si cer zaostajajo za načrtovanimi, vendar moramo upoštevati praznik na začetku meseca in pripravljenost delavcev v obratih, kjer proizvodnja zaostaja, da z dodatnim delom nadoknadijo trenutno zaostajanje.

Da bi lahko v mesecu sproti spremli gibanje proizvodnje, tako po količini kot po vrednosti, kačor tudi druge podatke o poslovanju, predvsem glede trga, izkoristkov, kvalitete in likvidnosti, bo tudi glasilo Železar spremeno svojo podobo, tako da bo prva stran namenjena predvsem tem informacijam.

Poročila bodo pripravljena na osnovi najaktualnejših podatkov, da bi se lažje in kvalitetnejše odločali, predvsem v trenutkih, ko bodo na posameznem področju rezultati odstopali od pričakovanih.

Predsednik poslovodnega odbora
Boris Bregant

Novo jeklo zahteva novega človeka

Bralcem Železarja predstavljamo pogovor Bojana Siniča, novinarja glasila mariborske Metalne, s podpredsednikom poslovodnega odbora naše želarne dr. Marinom Gabrovškom.

Jesenice so z Jeklarno 2 veliko pridobile. Ne le, da so v železarni posodobili postopek tehnologije pridobivanja jekla, pač pa so z ustavljivo plavžev in martinarne tudi očistili ozračje.

Danes se je užitek sprehoditi po železarskem mestecu; tako je bilo pri srcu mini-reporterski ekipi Metalne, ki se je najavila podpredsednica KPO za razvoj in tehnologijo prof. dr. Marin Gabrovšku.

Kolektivu Metalne smo žeeli približati prizadevanja jeseniških železarjev pri razvoju nekaterih novih materialov. V prvi vrsti nas je zanimal nionicral 70, katerega uporabljamo pri ruskem plovнем žerjavu.

Prof. dr. Gabrovšek nas je ljubezno sprejel klub temu, da smo ga »potegnili« iz sejne dvorane delavskega sveta za dobre pol ure klepetava v njegovi pisarni.

»Najprej razčistimo fenomen pojava metalurgije v Sloveniji,« je takoj odprl karte našogovornik. »Trditve nekaterih o zmanjševanju proizvodnje železa in jekla v svetu so neutemeljene, prav tako je dokaj razširjeno mnenje v javnosti, da smo Slovenci na napačni poti. To ni težko ovreči!«

Zmanjševanje obsega proizvodnje v razvitem svetu je posledica na eni strani predvsem predimensioniranja proizvodnih kapacitet, na drugi strani pa preusmeritev na proizvodnjo kvalitetnejših jekel, kar pomeni v principu zmanjšanje teže določenih jeklenih konstrukcij, teže transportnih sredstev itd. Na drugi strani je zmanjšanje proizvodnje jekla povezano s spremembijo tehnologije izdelave, predvsem pa vlivanja; delež vlega jekla po kontinuiranem postopku se je v zadnjih desetih letih v Evropi povečal skoraj za trikrat.

To pa pomeni, da je za isti obseg finalnih metalurških proizvodov dejansko potrebno manj surovega jekla: nova tehnologija je povečala iz-

ŽelezarSKI globus

Velika Britanija

Skupina britanskih družb bo skupaj zgradila terminal za obdelavo in izvoz jeklenega odpadka. Investiciji stroški za realizacijo tega projekta naj bi znašali 5 milijonov britanskih funtov. Terminal bo v bližini pristanišča Bristol. Njegova letna proizvodna zmogljivost bo okrog 300.000 ton kvalitetnega jeklenega odpadka. Z rednim delom naj bi pričeli v letu 1991.

Japonska

Čeprav proizvodnja v japonskih železarnah že nekaj časa upada, proizvodnja specjalnih jekel še vedno narašča. V prvem trimesecu letosnjega leta bodo po predvidevanjih proizvedli 4,15 milijonov ton visoko kvalitetnih jekel, kar je za 5,9 odstotka več kot v istem obdobju lani. To je tudi za 3,2 odstotka več kot v prvem trimesecu letosnjega leta. Večino te količine bodo prodali domači avtomobilski in strojni industriji. Zaradi okrepljenih domačih valut je japonski izdelki, tudi železarski, za svetovno tržišče vedno manj zanimivi.

LR Kitajska

Japonska železarska družba Sumitomo Metal Industries je kot prva japonska družba prodala rabljeno valjarno pločevine v LR Kitajsko. Postavili jo bodo v železarni Anshan. Letna proizvodna zmogljivost te valjarnje je 1,92 milijon pločevine. Z redno proizvodnjo bo valjarna pričela v septembru leta 1990.

Južna Koreja

Tudi proizvodnja železarske industrije v Južni Koreji v prvem trimesecu letos je v primerjavi z istim obdobjem lani narasla. Proizvedli so 4,54 milijon ton surovega jekla, kar je za 18 odstotkov več kot lani. S tem so zadovoljili 77,2 odstotka domačih potreb po surovemu jeklu. V istem obdobju je uvoz železarskih izdelkov iz tujine padel za skoraj 40 odstotkov, izvoz korejske železarske industrije pa je narastel za 31 odstotkov.

koristek v proizvodnji in zmanjšala porabo energije na enoto proizvedenega jekla. Če bi na Jesenicah še danes proizvajali jeklo v Siemens-Martinovih pečeh, potem bi lahko zaprli vrata, ker tako v pogledu kakovosti kot tehnologije ne bi sledili razvoju. Z Jeklarno 2 smo v zadnjem hipu ujeli korak z razvitim svetom.«

Za kakšne nove materiale gre?

»Evropa in svet terja jekla z višjo trdnostjo in višjo mejo plastičnosti. S tem so objekti neprimerno lažji, stroški izdelave so manjši, kakovost je boljša. Drobnozrnata jekla so vse bolj iskana. Že ko smo se odločili za Jeklarno 2, smo imeli v ospredju potrebe razvitega sveta, ki je temeljil svoj razvoj na visokotrdnih jeklih.«

To so jekla s povišano mejo plastičnosti, kar pomeni v principu manjšo težo jekla pri isti konstrukciji. Tako je na primer pri transportnem vozilu manjša mrtva teža oziroma večja nosilnost. Zato so te vrste finozrnatih mikrolegiranih jekel kovinsko-predelovalni industriji odprle pot v razviti svet.

Tudi v naši kovinsko-predelovalni industriji je vse bolj prisotno spoznanje, da brez uredbe novega jekla v proizvodnji izdelkov ali raznih konstrukcij ne bo mogoče izvajati izdelkov na tuje trge.

Železarna Jesenice danes proizvaja samo kakovostna jekla. Pri 350.000 tonah letne blagovne proizvodnje je komaj 1.000 ton končnih izdelkov, ki niso iz najboljšega jekla. Tržišče nam vse bolj stiska, ker takšnega assortimenta v Jugoslaviji ni, proizvodne kapacitete pa so omejene. Dobro smo opremljeni iz izdelavo, predelavo in toplohotno obdelavo visokotrdnostnih jekel.«

Kako pa porabniki tega materiala sledijo razvoju?

»Bom odkrit: porabniki zaostajajo za nami. Osebno imam slabe izkušnje. Z razvojem drobnozrnatih jekel se ukvarjam od leta 1963, prva jekla za industrijsko porabo smo izdelali leta 1966. Takrat še nismo imeli resnega porabnika, zato smo vsakomur, ki bi hotel po naši poti, ponudili nov material, za začetek celo brezplačno, za poskusno izdelavo vzorčnega modela. Razvoj je hitreje stekel v sosednji Hrvaški, kjer se je prvi opogumil Đuro Đaković. Vzporedno z razvojem osnovnega materiala smo delali še na dodajnem materialu in dosegli lepe uspehe.«

Še beseda, dve o nionicralu 70, ki ga uporablja Metalna?

»To jeklo ima v primerjavi z ostalimi jekli določene specifičnosti: relativno visoka meja plastičnosti in finozrnat kristalna struktura. Jeklo doseže optimalne fizikalne karakteristike z dodatkom nekaterih elementov, kot so krom, nikelj in niob. Po valjanju je jeklo toplohotno obdelano, to je kaljeno in napuščeno na zahtevane trdnostne lastnosti.«

Kot sem že omenil, pomeni torej visoka meja plastičnosti izvir konstrukterju za boljši izkoristek materiala. S tem so dane možnosti izdelave jeklenih konstrukcij, ki tako glede same izvedbe, temeljev, transporta itd. dajejo optimalne ekonomske rezultate. To lahko na primer pomeni, da so konstrukcije, izdelane iz takšnega jekla, za polovico lažje v primerjavi z isto konstrukcijo, izdelano iz jekla kvalitete Č 0563. V mnogih primerih pomeni uporaba jekla s povišano mejo plastičnosti edino možnost za realizacijo posameznih projektov, izdelanih na osnovi jekla.

Nionicral 70 ima poleg visoke meje plastičnosti izredno dobro žilavost tudi pri nizkih temperaturah v normalnem in staranem stanju, jeklo je sposobno za hladno preoblikovanje.

Jeklo je izdelano v elektroobločni peči, je dodatno obdelano po tako imenovani ponovni tehnologiji, to je vakumiranje in obdelava z dodatki modifikatorjev nemetalnih vključkov ob prepihovanju taline z argonom. V Metalni boste opazili, da tako imenovanega cepljenja – dvo-plastnosti kot posledice heterogene strukture pri varjenju ni. To pomeni, da ima jeklo tudi v tretji dimenziji, to je pravokotno na površino, dobre trdnostne karakteristike.«

Kako tehnologija varjenja spremi razvoj novih materialov?

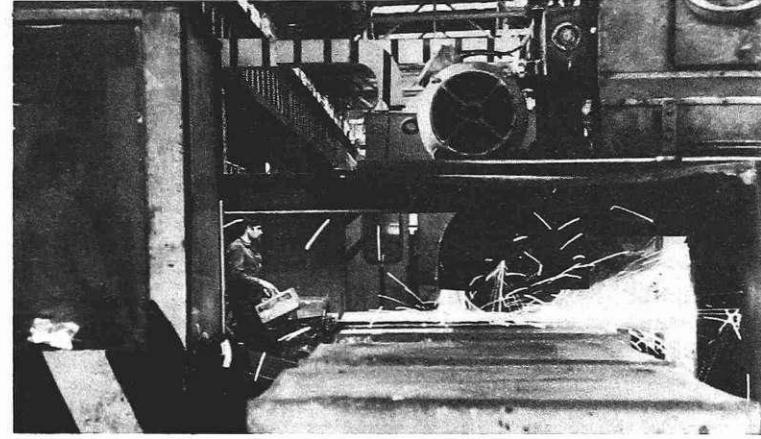
»Vprašanje je utemeljeno postavljen, saj se tu srečujemo z vrsto težav. Potrošniki se še niso streznili, da bi pristop moral biti povsem drugačen, kot pri navadnem materialu. Drobnozrnata jekla zahtevajo povsem drugačno miselnost varilca, drugačen pristop in okoliščine, v ka-

Metalurgija ni odpisana

Po mnenju dr. Gabrovška je to več argumentov:

– razvita Evropa in svet bo sta masovno proizvodnjo jekla z visoko porabo koksa, premoga in rude zaradi nizke kakovosti odstopila nerazvitemu svetu,

– Evropa je sprejela sklep, da zadrži proizvodnjo vsega visokokakovostnega assortimenta (jeseniško jeklo je enakovredno tujemu).

Površinska obdelava slabov (foto: I. Kučina)

Na osnovi 50. člena statuta delovne organizacije in 20. člena poslovnika za delo samoupravnih organov in delegacij

sklicujem

8. sejo delavskega sveta Železarne, ki bo v sredo, 20. julija, ob 12. uri v dvorani samoupravljalcev.

Dnevni red:

1. Pregled izvajanja sklepov prejšnje seje
2. Učinkovitejše izvajanje sanacijskega programa
3. Uresničevanje samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za delitev sredstev za osebne dohodke
4. Črpanje sklada skupne porabe v prvem polletju 1988
5. Imenovanja
6. Deležatska vprašanja in pobude
7. Razno

Predsednik delavskega sveta:
Janez Kunstelj

Po sklepu odbora za delovna razmerja TOZD Družbeni standard z dne 30. junija 1988

ponovno objavljamo

prosta dela in naloge

EKONOM – KLETAR šifra 9103, D-3, 10. ktg., 1 oseba

Pogoji:

- dokončana poklicna šola gostinske ali trgovske smeri,
- tečaj za skladničnike in
- dve leti delovnih izkušenj.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljajo v osmih dneh po objavi na Kadrovski sektor Železarne Jesenice z oznako Za TOZD Družbeni standard.

Kadrovsко gibanje v juniju

REDNO UPKOJENI:

Jože Aleš, 1930, Žičarna – 33 let v ŽJ; Jože Arh, 1931, Jeklarna 1 – 36 let v ŽJ; Ivan Arnež, 1927, Jeklolek – 40 let v ŽJ; Miloš Bašić, 1927, Žičarna – 33 let v ŽJ; Franc Berce, 1931, Žičarna – 34 let v ŽJ; Jože Bernard, 1933, Strojne delavnice – 35 let v ŽJ; Ivan Borkovič, 1930, Vzdrževanje – 20 let v ŽJ; Janez Bregant, 1930, sektor za razvoj in raziskave – 38 let v ŽJ; Klotilda Čimžar, 1936, Žičarna – 33 let v ŽJ; Ludvik Dragan, 1929, Valjarna bluming štekel – 38 let v ŽJ; Greta Endlihar, 1935, Transport – 35 let v ŽJ; Tinka Erjavček, 1930, FRS – 26 let v ŽJ; Boris Fidermuc, 1927, Vzdrževanje – 36 let v ŽJ; Franc Gasser, 1929, Predelava valjanih trakov – 38 let v ŽJ; Rudolf Grilc, 1929, Strojne delavnice – 39 let v ŽJ; Stane Horvat, 1928, Jeklolek – 40 let v ŽJ; Franc Jelenc, 1931, ERC – 34 let v ŽJ; Anton Jensterle, 1928, Žičarna – 36 let v ŽJ; Karol Jereb, 1931, Valjarna bluming štekel – 34 let v ŽJ; Albert Jesenšek, 1932, Energetika – 40 let v ŽJ; Vlado Juričan, 1933, Jeklarna 1 – 17 let v ŽJ; Anton Justin, 1932, Vzdrževanje – 36 let v ŽJ; Marija Kikelj, 1930, Elektrode – 22 let v ŽJ; Stane Koren, 1929, Komerciala – 39 let v ŽJ; Tomaž Korenjak, 1932, Vzdrževanje – 39 let v ŽJ; Marija Kozamernik, 1922, Valjarna bluming štekel – 27 let v ŽJ; Anton Kržič, 1928, Valjarna bluming štekel – 38 let v ŽJ; Ivanka Kunšič, 1934, sektor tehnične kontrole – 34 let v ŽJ; Janez Lah, 1932, Vzdrževanje – 36 let v ŽJ; Evgen Leskovar, 1930, Vzdrževanje – 38 let v ŽJ; Jelka Ljupiž, 1928, Družbeni standard – 24 let v ŽJ; Alojz Lunder, 1933, SVS – 33 let v ŽJ; Milena Maček, 1936, Elektrode – 33 let v ŽJ; Mehmed Mulalič, 1932, Žičarna – 32 let v ŽJ; Emil Noč, 1928, splošni sektor – 27 let v ŽJ; Jože Noč, 1930, Valjarna bluming štekel – 35 let v ŽJ; Bernard Pajntar, 1930, Valjarna bluming štekel – 33 let v ŽJ; Aleksander Pavliček, 1924, sektor za razvoj in raziskave – 33 let v ŽJ; Peter Peternel, 1931, Žičarna – 39 let v ŽJ; Franc Pintar, 1928, Komerciala – 39 let v ŽJ; Ana Poklukar, 1935, kadrovska sektor – 33 let v ŽJ; Jože Por, 1929, SVS – 39 let v ŽJ; Anton Preželj, 1929, Vzdrževanje – 39 let v ŽJ; Ivica Primozič, 1933, Družbeni standard – 35 let v ŽJ; Peter Pristov, 1931, Energetika – 44 let v ŽJ; Ivan Razinger, 1932, Valjarna bluming štekel – 34 let v ŽJ; Štefan Razinger, 1932, Livarna – 28 let v ŽJ; Marija Skrinjar, 1936, Energetika – 33 let v ŽJ; Slavko Tarman, 1932, sektor tehnične kontrole – 41 let v ŽJ; Marija Tavčar, 1929, kadrovska sektor – 35 let v ŽJ; Vinko Tekavčič, 1928, Žičarna – 34 let v ŽJ; Emil Tratnik, 1931, Transport – 19 let v ŽJ; Dragi Vogrinč, 1934, Valjarna bluming štekel – 31 let v ŽJ; Ivan Vovk, 1932, sektor tehnične kontrole – 28 let v ŽJ; Janez Zalokar, 1933, Vzdrževanje – 32 let v ŽJ; Anton Zidar, 1932, Hladna valjarna Jesenice – 31 let v ŽJ; Hilda Zidar, 1933, služba plan procesa – 39 let v ŽJ; Alojz Zorko, 1930, Žičarna 39 let v ŽJ in Janez Žnidar, 1931, sektor tehnične kontrole – 40 let v ŽJ.

INVALIDSKO UPKOJENI:

Vera Balkovec, 1938, Valjarna bluming štekel – 26 let v ŽJ; Franciška Bavdaš, 1935, Predelava valjanih trakov – 17 let v ŽJ; Muhamet Čatak, 1930, Jeklarna 1 – 34 let v ŽJ; Marija Domitrovič, 1945, splošni sektor – 27 let v ŽJ; Vincenc Golob, 1927, Valjarna žice in profilov – 33 let v ŽJ; Mehmed Grudič, 1935, Jeklarna 1 – 28 let v ŽJ; Safet Hadžić, 1931, Jeklarna 1 – 25 let v ŽJ; Emina Hadžisulejmanovič, 1944, Elektrode – 17 let v ŽJ; Janez Iskra, 1930, FRS – 36 let v ŽJ; Jože Jekovec, 1936, Vzdrževanje – 33 let v ŽJ; Slavica Karađašević, 1948, Elektrode – 17 let v ŽJ; Viljem Leban, 1932, Jeklarna 1 – 33 let v ŽJ; Stanko Leskovšek, 1933, Jeklarna 1 – 31 let v ŽJ; Marjan Lotrič, 1936, Transport – 37 let v ŽJ; Bogomir Malavašič, 1933, Vzdrževanje – 27 let v ŽJ; Jože Markelj, 1931, Vzdrževanje – 32 let v ŽJ; Ludvik Misotić, 1937, Livarna – 30 let v ŽJ; Emil Novak, 1932, Vzdrževanje – 21 let v ŽJ;

Inovacijska dejavnost v preteklem mesecu

V preteklem mesecu so odbori za gospodarstvo na šestih sejah obravnavali enajst predlogov tehničnih izboljšav, koristnih predlogov in idej ter jih pozitivno ocenili in odobrili. Skupni prihranek znaša 409.922.060 din, zato je enainštredeset novatorjev prejelo 5.156.428 din posebnih nadomestil ali 1,26 % od ugotovljenih koristi.

TOZD Talilnice

Primožu Žvabu, Jožu Italju in Mihi Šlibarju je bilo odobreno tretje posebno nadomestilo za predelavo mostovnega pogona na pristaniških žerjavah. Pred izvedbo izboljšave so se pogosto pojavljale okvare na sklopkah, vstopnih gredah reduktorjev in vzmeteh. Ob vsaki takšni okvari je bilo potrebno odklipati motor in ga demontirati, po opravljenem popravilu pa ponovno vgraditi. Avtorji izboljšave so prejšnjo sklopko zamenjali z elastično sklopko, pri kateri ob menjavi čepov ni potrebnata demontaža motorja. V celoti ima elastična sklopka vrsto prednosti, ki se poznajo pri manjši porabi sestavnih delov; manj je tudi vzdrževalnih posugov na mostovnem pogonu pristaniških žerjav.

Leonu Ržku in Antonu Torkarju je bilo odobreno tretje posebno nadomestilo za izdelavo naprave za rezanje styropora v livarni. Avtorja sta izdelala napravo za rezanje styropora z žarišnimi nitki, s katero je omogočeno rezanje do višine 1100 mm in to pod različnimi naklonskimi koti ter različnih oblik, kar je za modele in naličke velikega pomena. S to napravo so izdelani modeli in nalički kvalitetnejši in hitreje izdelani, saj odpade zarisovanje, kitanje, barvanje itd. Poleg tega je površina bolj gladka, boljši pa je tudi izkoristek materiala.

TOZD Ploščati program

Ibrahimu Tubiču je bilo odobreno drugo posebno nadomestilo za zmanjšanje odstotka klora v železovem oksidu pri regeneriranju izrabljene HCl v regeneraciji kislín v HVB. Pri regeneriranju izrabljene HCl nastaja kot stranski produkt železov oksid, ki ga pakirajo v vrečine in ga prodajajo na tržišču. Zahteva tržišča je, da mora biti odstotek klora pod 0,25. Ker zahtevanega odstotka dostikrat niso dosegli, so tisti del železovega oksida, ki je presegal zahetano mejo, odlagali na haldo. Avtor je z dvigom delovne temperature reduktorja, povečanjem pretoka zgrevnega zraka, z zmanjšanjem pretoka rabljene kisline v reaktor in z uvedbo kontrole razprševalnih šob lužine dosegel, da odstotek klora ni presegel 0,25.

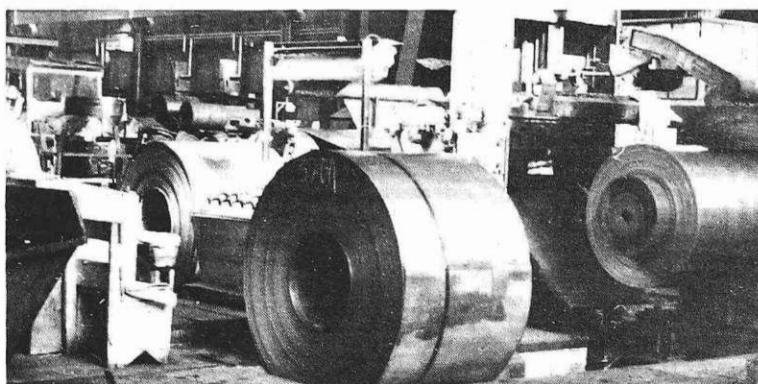
Francu Podlipniku, Aleksandru Mandeljcu, Branku Strmoletu in Vladimirju Podlipniku je bilo odobreno prvo posebno nadomestilo za izdelavo posode za nakladanje surovin s pomočjo viličarja. Proses dela v oddelku ognjevarni materiali zahteva, da vse surovine, ki se uporabljajo za mletje oziroma za izdelavo polizdelkov ali končnih izdelkov, nakladajo v to določene kontejnerje. Ker je to težko fizično delo, da opravljanje tega dela pa sta potrebna vsaj dva

TOZD Okrogli program

Jožetu Struni, Janku Tišlerju, Slavku Bizilju in Francu Terseglavu, je bilo odobreno prvo posebno nadomestilo za povečanje storilnosti oplaščenih elektrod na oplaščevalni liniji 4 pri bazičnem programu. Po starem načinu dela so zaradi težko dostopnega prostora za pobiranje oplaščenih elektrod med sušilnimi pečmi na oplaščevalni liniji 4 ob koncu dnine 30 minut predčasno ustavili elektrodne stiskalnice, da so lahko oplaščene elektrode, ki prihajajo iz druge peči, adjustirali. Po izvedeni izboljšavi oziroma po novem načinu dela oplaščevalna linija 4 dela nemoteno 30 minut na dino več, kar pomeni, da se je proizvodnja oplaščenih elektrod povečala za 1,6 t oziroma za 186 t na leto.

Jožetu Mertlu, Edu Dolžanu in Slavku Justinu je bilo odobreno prvo posebno nadomestilo za novo kalibracijo valjev konti proge Ø 320 mm za potrebe profilnega dela valjarne od Ø 15-32 mm. Prvotni načrt prevlekov kalibracije konti proge Ø 320 mm, ki so ga skupno z napravami kupili od firme Morgardshammer, je predvideval valjanje profilov s kalibracijo po sistemu: romb, kvadrat, predoval, oval za posamezne dimenzije. Kalibracija je predvidevala tudi veliko izgraditev in ponovno vgraditev valjev za posamezne končne dimenzije na ogrodjih proge Ø 320. Posledica tega so bili visoki stroški vzdrževanja, velika poraba valjavskih armatur in veliko število valjev v enkratni uporabi. Zaradi prenizek hitrosti valjanja dimenzijs Ø 32 mm navijanje profilov ni bilo možno, s tem pa tudi valjanje ne, s sprememnjeno kalibracijo po sistemu romb-kvadrat, brez ovalov in predovalov, pa je to izvedljivo. Tako odpadejo visoki zastoji zaradi priprave te proge na valjanje druge dimenzije, poenostaviti se sistem cevne povezave, zmanjša se obseg valjavskih armatur ter število valjev.

Stanetu Sedlarju je bilo odobreno drugo posebno nadomestilo za izdelavo posode za nakladanje surovin s pomočjo viličarja. Proses dela v oddelku ognjevarni materiali zahteva, da vse surovine, ki se uporabljajo za mletje oziroma za izdelavo polizdelkov ali končnih izdelkov, nakladajo v to določene kontejnerje. Ker je to težko fizično delo, da opravljanje tega dela pa sta potrebna vsaj dva

V Hladni valjarni Bela (foto: I. Kučina)

Seja delavskega sveta DSSS

Delavski svet delovne skupnosti skupnih služb je na 14. seji 5. julija pri pregledu sklepov prejšnje seje ugotovil, da so realizirani oziroma se še izvajajo. Delegati so zahtevali da prihodnje seje odgovor, kaj se dela na optimalizaciji zaloga, ki bi moral biti med prioritetnimi nalogami.

Ukrepi za pospešeno in učinkovitejše izvajanje sanacijskega programa so bili sprejeti z nekaterimi dopolnitvami.

Delavski svet je obravnaval usklajevanje pripomb na predlog mezo in mikro organizacije delovne skupnosti in sklenil, da morajo najprej direktorji sektorjev in oba vodja služb uskladiti pripombe njihovih samoupravnih delovnih skupin skupaj z oddelkom za organizacijo dela v skladu z usmeritvami in postavljenimi cilji poslovodnega odbora, pripombe, ki jih strokovno ne bo možno

delavca, se je avtor odločil, da to delo olajša oziroma ga odpravi. Tako je napravil posodo, ki se nataknike na viličarja, ki zajame material naenkrat ter ga pripelje do mesta uporabe. Tu se vilice nagnje naprej in viličar strese surovino, le z lopato se čisti žlica.

Ljubu Galiču in Dragu Finžgarju je bilo odobreno tretje posebno nadomestilo za vgradnjo podpornih konzol pod preobrečevalnimi ročicami jumping ogrodja. Pri valjanju na tem ogrodju izteka valjanec v korito, ki ima posebno oblikovane ročice, ki valjanec pred naslednjim vtokom obrenejo za 90°. Zaradi različne kvalitete valjanega materiala, neenakomerno pregetih blumov in nabiranja škape pod odvodnimi dleti je prihajalo do krivljenja valjancev, ki se je zaletalo v ročice. Zato je prihajalo do preobremenitve veznih elementov, s katerimi so ročice pritrjene, in do poškodb le-teh. Zaradi poškodovanih ročic je prihajalo do zatojev in obilice drugih nevšečnosti pri popravilu ročic in ročnega posredovanja valjavcev. Zato so ob letnem remontu na pobudo avtorjev vgradili podporne konzole pod ročicami, in sicer na vstopni in izstopni strani. Vgrajene konzole imajo nalogo, da prevzamejo sile preobremenitve, tako da ročice tudi ob naletu bluma vzdržijo obremenitev.

Delovna skupnost skupnih služb

Miranu Briciju, Bogdanu Briciju, Silvu Bradaški, Vojku Maliju, Francu Puklju in Stanku Oblaku je bilo odobreno enkratno posebno nadomestilo za izdelavo nove regulacije pomika hitrosti na trgalnem stroju. Trgalni stroj firme Sadamel uporablja na sektorju za razvoj in raziskave pri razvoju novih jekel ter pri določanju in preverjanju tehnologij hladne predelave jekel, pri katerih se zahtevajo predpisane mehanske lastnosti, ki jih dosežemo z določeno stopnjo hladnega utrjevanja. Zaradi dolgoletnega obratovanja je pričela pogosto odpovedovati regulacija temperature in pogona. Za obnavljanje regulacije pogona ni bilo več mogoče nabaviti rezervnih delov, zato je bilo potrebno izdelati celotno novo regulacijo pogona, sicer trgalni stroj ne bi bil več uporaben. Prijavljenci izboljšave so izdelali novo regulacijo pomika hitrosti na omenjenem stroju in ga usposobili za nadaljnje obratovanje. S tem so dosegli, da je vzdrževanje lažje, možnost okvar je manjša, nastavljanje regulacije je točnejše.

B.

Obvestila kolektivu

Razpored dežurnih Železarne

18. julija, Franc BRELIH, TOZD Tehnične dejavnosti, Jesenice, Kurirska 3, 81-612.
19. julija, Leon MESARIČ, Žebljarna, Jesenice, Titova 3, 81-216.
20. julija, Vladimir OBLAK, Strojne delavnice, Jesenice, Titova 1 a, 81-727.
21. julija, Janko PERNE, sektor inženiring, Jesenice, Titova 1 a, 81-904.
22. julija, Miloš PIŠČANEC, plan procesa, Jesenice, Prešernova 23, 83-803.
23. julija, Tomaž KAVČIČ, Predelava valjanih trakov, Radovljica, Langušova 39.
24. julija, Boris PESJAK, poslovodni odbor, Žirovnica, Breg 154, 80-837.

Dežurstvo traja vsak dan od 14. do 6. ure naslednjega dne, in sicer tako, da je dežurni v tem času doma. Ob sobotah, nedeljah in praznikih traja dežurstvo od 6. ure do 6. ure naslednjega dne.

Dežurni za vzdrževanje v Železarni

Datum:	Dnevni:	Nočni:
Ponedeljek — 18. 7.	Marjan Pintar	Miha Šlibar
Torek — 19. 7.	Ahmed Telalovič	Zvonko Medja
Sreda — 20. 7.	Martin Brumat	Branko Gerčar
Cetrtek — 21. 7.	Matjaž Kelvišar	Franc Nečimer
Petak — 22. 7.	Anton Burja	Franc Bernik
Sobota — 23. 7.	Rado Legat	Marko Sušnik
Nedelja — 24. 7.	Ivan Slamnik	Janez Kovač

Služba obratne ambulante

Od 18. do 23. julija bodo delale naslednje obratne ambulante:
DOPOLDNE: I. obratna ambulanta — dr. Metod Rešek in IV. obratna ambulanta — dr. Ivica Vreš.
Dispanzer za borce od 6.30 do 7.30.
POPOLDNE: II. obratna ambulanta — dr. Alenka Katnik.
V soboto, 23. julija, samo dopoldne: II. obratna ambulanta — dr. Alenka Katnik.
ZOBNE AMBULANTE:
DOPOLDNE: I. zobna ambulanta — v. dent. Viktor Stražišar.
V soboto, 23. julija, je zobna ambulanta zaprta.
POPOLDNE: II. zobna ambulanta je zaradi rednega letnega dopusta zaprta.
III. zobna ambulanta je zaradi bolezni terapevta zaprta.
V kartoteki obratne ambulante sprejemamo knjižice dopoldan od 6. ure do 10.30, popoldan od 12. ure do 17.30.
Urgentna ambulanta sprejema nujne primere neprekiniteno od 6. do 20. ure.

Dežurni v Vatrostalni

16. in 17. julija, Anton MOHORČ, Jesenice, Kurirska 1 a, 83-281.

Dežurni Vatrostalni je v soboto od 6. do 12. ure na delovnem mestu, v prostem času do ponedeljka do 6. ure zjutraj pa je dežurni dosegljiv na domu.

Zdravstveni dom Jesenice — dispanzer za borce NOV

Od 18. do 30. julija bo Dispanzer za borce NOV v Zdravstvenem domu Jesenice zaprta. Vsi borci, ki bodo potrebovali pomoč, bodo sprejeti v splošnih ambulantah.

KADROVSKO GIBANJE V JUNIJU

TOZD/DSSS	iz JLA	štipen.	ostali	SKUPAJ	v JLA	disc. od.	poski.	ODR	upokoj.	umrl.	SKUPAJ	stanje 30.6.88	stanje 30.6.87	poprejje jun. 1988	poprejje l. 1987
Vodstvo TA				—					—	2	2	2	2	2	2
Jeklarna 1		—	1	11	12	430	831	438	833						
Jeklarna 2		—	1	1	1	226	228								
Livarna	1	1	1	2	3	84	81	85	82						
TOZD TALILNICE	1	—	1	2	13	—	16	742	914	753	917				
Vodstvo PP					—	2	2	2	2						
Valj. bl. št.	1	1	2	1	10	12	319	341	326	342					
Hl. valj. Bela	1	2	3			1	1	285	275	285	274				
Hl. valj. Jesenice	1	1	1		1	181	200	182	200	182	200				
Pr. valj. trakov		—	2		2	4	100	101	104	104	104				
Valj. deb. pl.	1	1	1		1	219	206	218	207	207	207				
TOZD PLOŠČ. PR.	3	4	—	7	3	2	—	13	1	19	1106	1125	1117	1129	
Vodstvo OP	3	1	4	6	9	15	243	226	250	231					
Žičarna	1	1	2	2	2	4									

Sindikat in mladina o dopolnilih sanacijskih ukrepov

Na razširjeni seji konference osnovnih organizacij sindikata Železarne, ki je bila v četrtek, 30. junija, so poleg predloga dopolnil sanacijskih ukrepov obravnavali tudi aktualne informacije o plenarni seji Zveze sindikatov Slovenije, stavki v TAM Maribor in v obratu Predelava valjanih trakov ter o predvideni rasti osebnih dohodkov med letom. Največ pozornosti pa so namenili dopolnilom sanacijskih ukrepov, ki sta jih pojasnjevala predsednik poslovodnega odbora Boris Bregant in podpredsednik poslovodnega odbora za sociološko, pravno in kadrovsko področje Janez Poljak.

Poudarila sta, da so majski ukrepi zelo vplivali na poslovanje in položaj naših železarne. Čeprav so nam odobrili povečanje nekaterih cen naših izdelkov, nam to povečanje ni prineslo takih rezultatov, kot smo jih pričakovali. Stroški proizvodnje so namreč še vedno previsoki in nam odzirajo preveč dohodka. Cene so se povečale tudi na nabavni strani, saj so ferolegure in jekleni odpadek že dražji. Tudi to je razlog, da nam težko pričakovanje povečanja cen naših izdelkov ni prineslo želenih učinkov. Če bomo zdržali pritiske povišanih nabavnih cen in izpolnili načrtovan proizvodnjo, so izgledi, da bomo poslovali brez izgube, seveda tudi na račun osebnih dohodkov in amortizacije.

Naš največji problem je likvidnost, ki je posledica prevelike zadolžnosti. Imamo preveč kratkoročnih posojil, za katera plačujemo visoke obresti, zato obveznosti iz dohodka naglo rastejo. Edini izhod je finančna konsolidacija, vendar se postavlja vprašanje, kako priti do nje. V naši železarni poskušamo finančni položaj izboljšati s tem, da zamenju-

jemo posojila (kratkoročna v dolgoročna) in odlagamo izplačilo nekaterih posojil. Osnovna rešitev pa je, da nekaterih kratkoročnih zadolžitev ne ponavljamo, kar pomeni, da se ne smemo več zadolževati.

Še bolj kot doslej je nujno in neizbežno treba izpolnjevati program sanacijskih ukrepov. Predlagane dopolnitve so le zato, da tisto, kar dosega nismo uresničili, z dodatnimi ukrepi izpolnimo. Zato je treba dopolnitev ukrepov razumeti ne kot restrikcijo, temveč kot dogovor o tem, kako ustvariti dohodek za osebne dohodke. Restrikcije bodo prišle šele potem.

V razpravah ob predlaganih dopolnitvah sanacijskih ukrepov je treba poudariti, da imajo delavci možnost, da v primeru, da bodo načrtovani preseženi, to tudi občutijo. Tisti delavci, ki bodo v svojem delovnem okolju ob zmanjšanih stroških več naredili, bodo tako pridobljeni dohodek lahko namenili za tiste stvari, ki jih najbolj potrebujemo (delovne naprave, boljši delovni pogoji itd.).

V predlaganih dopolnitvah ukrepov sta zajeta tudi ciljno vodenje in

inovativna dejavnost, čeprav to ni tako očitno. Poleg predlaganih ukrepov se pripravlja tudi možnost, da bi delavci železarne z obveznicami s svojim denarjem pomagali Železarne.

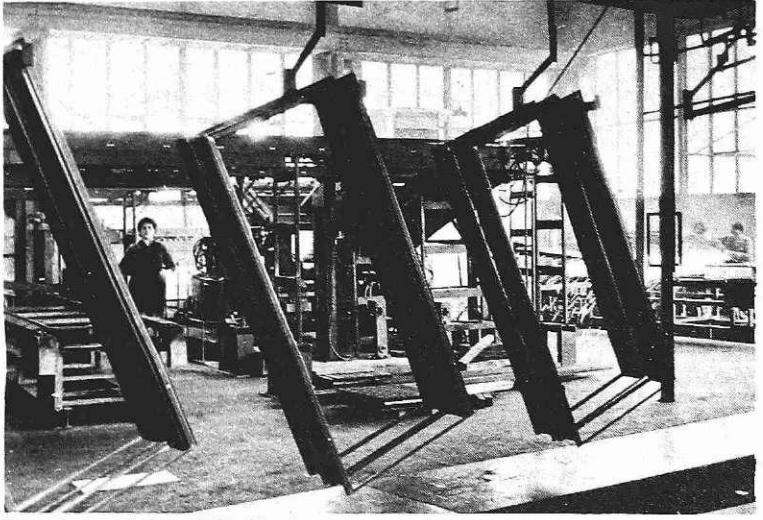
Razprava o predlaganih dopolnilih sanacijskih ukrepov je šla v dveh smerih — od velikega odobravanja (Skrajni čas je že, da se nekaj resno naredi in poostri odgovornost), preko iskanja grešnega kozla (Ukrepi kažejo na odgovornost delovodij, vendar oni niso za vse krivi; kriv je poslovodni odbor) do očitnega zavračanja predlaganih rešitev (Nima smisla razpravljati, saj tako ne bomo delali drugega, kot iskali lukanje v ukrepih). Slišati je bilo tudi, da opozorilo, da bo poslovodni odbor predlagal kolektivni odstop, če se ukrepi ne bodo izvajali, da je kapitalizmu. Tam namreč vlada potem, ko vse zavazi, odstopi — in problem je rešen. Skratka, poslovodni odbor si odstopa ne bi smel privoščiti.

Zaradi takšnega tona razprave se je predsednik poslovodnega odbora upravičeno razburil in pojasnil, da predlagani odstop poslovodnega odbora ni nič drugega, kot to, kar so nekateri od njega že pred časom zahtevali. Vendar pa zadnja točka predlaganih sanacijskih ukrepov ne pomeni, da se poslovodni odbor umika z bojišča. Pomeni le to, da se bo umaknil z bojišča, če ob sebi ne bo imel vojske. Kaj temu sledi, pa je vsem jasno (vsaj moralno bi nam bilo).

Predlagane dopolnitve sanacijskih ukrepov so obravnavali tudi mlađi iz koordinacijskega sveta ZSMS, vendar zadnje besede še niso rekli. Potrebno je razčistiti nekatere dileme in o ukrepih res poglobojeno spregovoriti. Zato bo delovna skupina gradiva še enkrat proučila, potem pa ga bodo mlađi železarji pred sejo delavskega sveta Železarne še enkrat obravnavali.

Načelno predlagane ukrepe sprejemajo, vendar menijo, da so prišli nekoliko prepozno. Dokončno se do ukrepov ne morejo opredeliti, ker nimajo mnenja osnovnih organizacij. Šele, ko bo znano mnenje mlađih v osnovnih organizacijah ZSMS, bo predsedstvo koordinacijskega sveta ZSMS Železarne lahko podalo svoje mnenje. Torej o tem, kaj o sanacijskih ukrepih mislijo mlađi, več prihodnjic.

Liljana Kos

V podbojarni (foto: I. Kučina)

Pregled sestankov SDS

Vprašanje organizacijskih sprememb v delovni skupnosti skupnih služb, povezano z zmanjševanjem števila delavcev ter premeščanjem in opuščanjem ali združevanjem določenih del in nalog je naletelo na samoupravnih delovnih skupinah na ustrezni odmev. Razprava bi se pravzaprav moral skleniti na seji delavskega sveta delovne skupnosti 5. julija, kar pa je bilo zaradi obilice pripombe in pomislekov očitno nemogoče. Delavski svet se je zato odločil za kompromisni sklep, da naj direktorji sektorjev in vodje oddelkov uskladijo pripombe njihovih samoupravnih delovnih skupin v roku desetih dni z oddelkom za organizacijo dela, v skladu z usmeritvami in cilji, ki jih je postavil poslovodni odbor. Pripombe, ki jih strokovno ne bo mogoče uskladiti, pa bo kasneje obravnavati delavski svet.

S takšnim sklepom se ponovno z vso resnostjo odpira vprašanje vloge strokovnega dela in strokovnih služb v Železarni. Spomnimo se na stalische oddelka za organizacijo dela, objavljeno v zadnjem (dvojnem) številki Železarja še pred omenjeno sejo delavskega sveta: da delavci oddelka za organizacijo dela pri oblikovanju sedanjega predloga organiziranosti delovne skupnosti niso sodelovali, da je oblikovanje organiziranosti opravljalo poslovodni odbor brez nujnega sodelovanja in da zato oni »ne smejo in ne morejo nositi odgovornosti za predlagano organiziranost delovne skupnosti skupnih služb«.

Vprašljivost organizacijskih rešitev, ki jih je dirigiral poslovodni odbor, ilustrirajo tudi pripombe drugih SDS. Oglejmo si jih:

SDS sekretariat najprej opozarja na vprašljivost samega postopka: »Opis del in nalog ne morejo biti sestavni del predlagane mezo in mikro organizacije DSSS, ker so le-ti sestavni del Pravilnika o razvidu del in nalog. Zato gre v predlaganem primeru za prehitevanje, saj je potrebno opis del in nalog kot sestavni del Pravilnika o razvidu del in nalog posredovati v pravo javno razpravo.« Nato navajajo nekatere konkrette posmiske v zvezi z delom pravnega oddelka, muzeja in odseka za SLO v okviru splošnega sektorja. Nova organiziranost pravnega oddelka bi bila, po njihovem, sprejemljiva le pod pogojem, da je direktor splošnega sektorja diplomirani pravnik, ne pa v primeru, da bi bil lahko tudi delavec z visoko šolo katerekoli druge smeri ali celo le z višjo šolo. V tem primeru bi moral imeti pravni oddelek nujno svojega vodja, oziroma bi bila bolj primerna oblika direktna vezanost pravnega oddelka z vodjem poslovodnega odbora in ne pod direktorja splošnega sektorja.

V zvezi z delom v muzeju jih moti to, da opis del in nalog za oba kustosa ni izdelan enotno. Predlagajo, da se tako za kustosa 1 kot za kustosa 2 kot pogoj navede visoka šola (v skladu z zakonodajo in statutom muzejev). V zvezi z ukinitvijo odseka za SLO pa izražajo bojanjenje, da bo zahtevnost tega dela novo organiziranostjo padla.

SDS oddelek splošne administracije — čistilke izraža zelo resne pomiske proti nameravani združitvi del in nalog vodje oddelka z nalogami arhivarja. Opozarajo, da so dela in naloge

arhivarja opredeljene z zakonom o kulturni dediščini in še posebej na obseg del, kijih je treba opravljati v zvezi z ohranjanjem arhiva Železarne. Pri tem se sklicujejo najprej na vrsto predpisov, ki se nanašajo na hrambo uradnih listin, zatem pa navajajo vrsto tipičnih arhivskih opravil (prevzemanje, urejanje in odlaganje, izločanje, odbiranje in izročanje zgodovinskega gradiva arhivu, izdajanje oziroma posočanje in način vodenja evidence), ki jih ilustrirajo z naslednjimi podatki: Količina gradiva, ki ga prejmejo od posameznih organizacijskih enot v Železarni, se v zadnjih letih giblje okrog 300 tekočih metrov. Gradiva, ki mu je potekel čas hrambe in nima več lastnosti dokumentarnega gradiva, je letno okrog 300 do 400 tekočih metrov (10 do 15 ton). Okrog 4 tekoče metre zgodovinskega gradiva, odbranega po določenih kriterijih, letno izročajo pristojnemu arhivu (gradivo mora biti v izvirniku, urejeno, tehnično opremljeno, popisano in v zaokroženih kompletnih celotah, ki so povezane po svojem izvoru). Od 250 do 300 enot gradiva letno posodijo tudi določenim uporabnikom. Opozarjajo tudi, da se že pri urejanju in odlaganju gradiva na določena mesta pojavljajo prvi problemi: gradivo prihaja v arhiv večkrat in neprimerno tehnični opremi (prevelike in pretežne enote), pomanjkljivo označeno, v prevelikih količinah naenkrat, pomešano, včasih tudi razsuto. Potrebna so dodatna dela: sortiranje po velikosti, teži, ustvarjalcih (šifrah), vzpostavljanje prvotnega stanja... Ker to delo, ki ga je v vsaki organizaciji poleg redne osnovne dejavnosti prav tako nujno treba opraviti, premalo poznano (in ceno), naj iz priloga zapisnika povzamem še nekaj podatkov: Skupna kapaciteta arhivskih polic v petih dislociranih skladisih je približno 2500 tekočih metrov. Več nepotrebnega dela je potrebno opraviti tudi zaradi ergonomsko neprimerno oblikovanih arhivskih polic (nekateri so visoke več kot tri metre). Neugodno je tudi delovno okolje: kletni prostori, umetna svetloba, prah, umazanja. Delo v arhivu zato zahteva celega človeka, pri posameznih večjih opravilih (prevzemanje, izločanje) pa je potrebna celo pomoč.

Glede na to, da se dela in naloge vrtnarja ukinja, tovrstna dela pa je nujno treba opravljati, SDS prosi tudi, da se opredeli, kdo bo v prihodnje za ta dela zadolžen.

Tudi SDS oddelek za študij dela in časa, kjer se bo v skladu s planom za leto 1988 zmanjšalo število delavcev za osem odstotkov, ugotavlja, da je predlagatelj izdelane mezo in mikro organizacije poslovodni odbor in ne oddelek za organizacijo dela, zaradi česar poslovodni odbor »prevzema polno odgovornost za efektno izvajanje nalog po novi organiziranosti«. Njihove pripombe pa so naslednje:

Moti jih, da je bila organiziranost v DSSS posredovana med zadnjimi. Število sektorjev je še vedno preveliko, med seboj pa tudi niso primerljivi (število zaposlenih se giblje od 5 do 186 oseb). Zamišljeni prenos nekaterih del in nalog v TOZD po njihovi oceni sam po sebi ne zagotavlja tudi boljše kvalitete dela, prenosi oddelkov znotraj delovne skupnosti pa niso vedno zadost utemeljeni. Prenos oddelka za skupnost na krovski sektor ne bo prinesel tiste smiselnne povezave, ki so jo zagovarjali (oddelek za študij dela in časa + oddelek za nagrajevanje + oddelek za organizacijo dela). Kot dodaten podoben primer navajajo še, da se oddelek za družbeno standardi deli na

Odbori za gospodarstvo

TOZD OKROGLI PROGRAM

Odbor za gospodarstvo v TOZD Okrogl program je na 11. seji dne 29. junija obravnaval predlog popravka cen za honorarno pakiranje žebeljev in razkladanje žice ter embalaže, predlog posebnih nadomestil za tehnične izboljšave, prošnje za materialno pomoč, predlog popravka cen za usluge (cenik izdelave orodja za žebljarske stroje), pod razno pa se je seznanil s sanacijskimi ukrepi, ki jih predlaga poslovodni odbor. Obravnavo dveh sklepov prejšnje seje, ki se nista realizirana, je preložil na naslednjo sejo.

Najprej se kaže — tudi zaradi ekonomike situacije, v kateri smo — zaustaviti ob takoimenovanih prošnjah za materialno pomoč. Odbor je namreč na omenjeni seji v skladu z ustaljeno prakso, vendar v nasprotju s samoupravnimi akti, kar precej širokogradno podarjal raznimi organizacijam in društvenim izdelkom TOZD Okrogl program. Tako je Omladinski radni akciji podaril 60 kilogramov elektrod, ljubljanski fakulteti za strojništvo 60 kilogramov različnih vrst elektrod, dve vreči varilnih praškov, 110 kilogramov različnih vrst žice (nekaterih vrst dodajnih materialov, ki jih fakulteta potrebuje za učne in raziskovalne namene, pa v TOZD niso imeli na zalogi), Gaisilskemu društvu Nomenj 20 kilogramov nesortiranih žebeljev in 4 kilograme elektrod, Planinskemu društvu Gorje 240 kilogramov žebeljev (polovico tega po maloprodajni ceni), 50 kosov šamotne opeke in 100 kilogramov šamotne mase, srednji vzgojiteljski soli v Ljubljani 4 kilograme elektrod (prevzeli so jih že 30. maja, odbor je torej sklep nekoga drugega samo potrdil), razredni skupnosti 4.r zdravstvene usmeritve 4 kilograme elektrod, DPD Svoboda France Mencinger Javornik-Koroška Bela tono odpadnega betonskega železa, 20 kilogramov nesortiranih žebeljev, 10 kilogramov elektrod (polovico po maloprodajni ceni), krajevni skupnosti Žirovnica 800 kilogramov odpadnega betonskega železa, Društvo za pomoč duševno prizadetim Radovaljica 12 kilogramov žebeljev (tudi to odločitev je samo naknadno potrdil), Športnemu društvu Jesenice — košarkarski klub 20 kilogramov nesortiranih žebeljev, štiri kilograme elektrod in polovico (koliko je to, v sklepih ni navedeno) bonov za malico.

Ob vseh teh darilih, ki jih podarja »botri« posameznih TOZD, je namreč treba povedati, da je njihovo finančno vrednost treba kriti iz sredstev sklada skupne porabe, ki jih združujemo na ravni delovne organizacije »zgodno s skupnimi temelji plana Železarne« (88. člen SaS o združitvi TOZD v DO ŽJ, poglavje o zagotavljanju vzajemnosti in solidarnosti). Za odločanje o vzajemnosti in solidarnosti pa smo pooblastili delavški svet Železarne (111. člen omenjenega SaS) z referendumsko odločitvijo. Odbori za gospodarstvo v TOZD torej nimajo nikakršne prisotnosti, da o teh sredstvih odločajo, saj delavški svet, tudi če bi to hotel, ne more te svoje prisotnosti, ki smo mu jo z referendumsko odločitvijo izrecno naložili, prenesti na druge organe. Žal moram dodati še da izkušnja kažejo, kako »abotno« je v Železarni opozarjati na potrebo posploševanja samoupravnih aktov, kjer slekoprej se dogaja in se verjetno bo dogajalo, da »zakon ustaljene prakse« in ustaljenih navad zmagata nad legitimno izraženo voljo delavcev.

In še podatek za tiste, ki jih zanimata honorarno pakiranje žebeljev in razkladanje. Razkladanje žice v kolih se honorira po 305 din za tono, žice v zvezih po 720 din za tono, razkladanje kartonske embalaže pa po 5430 din za tono. Za ročno pakiranje žebeljev in enoliberško škatlo se plača po 23 din za škatlo, v petkilogramske škatle pa po 96 din za škatlo. Cenik velja od 1. junija dalje.

Pod razno je odbor opozoril tudi na probleme, s katerimi se sooča TOZD: »Naročila so, materiala ni, kar je posledica, da VZP tri dni ni obratovala.«

CSI-BL

Železarski globus

Brazilija

Poraba železarskih izdelkov bo predvidevanjih brazilskih vlade letos v primerjavi z letom 1987, ko so prebrali 1,2 milijon valjanih izdelkov. V prodajnih padla za štiri do pet odstotkov. Proizvodnja v brazilskih železarnah pa na 93,9% tudi letos nenehno narašča. Za sedaj v prodajo brazilski železarne v tujini okoli 36 odstotkov svoje proizvodnje. Če bo domača poraba še naprej pada, bodo morali ob nenehnem naraščanju proizvodnje tudi več izvoziti.

Slabi pločevini bi izpolnili predvidenje, je bila prodajna vrednost je bila padajoča. Vzrok je v enoliberški skupni končni vrednosti.

Vzrok je v enoliberški skupni končni vrednosti.

— de

radi izvajanja — za

— preizvedenja

zuradni kult

zultate

H

</

Osrednja točka današnje seje zborov: Gradnja karavanškega predora in avtoceste Hrušica—Vrba

Danes, 14. julija, se bodo ob 16. uri sestali delegati zebra združenega dela, zebra krajevnih skupnosti in družbenopolitičnega zebra Skupščine občine Jesenice na ločenih sejah. Osrednja pozornost bo veljala poročilu o poteku del v predoru Karavanke, informaciji o aktivnostih pri pripravljalnih delih za gradnjo odseka avtoceste Hrušica—Vrba in informaciji Kadri za Karavanški predor.

Izgradnja predora Karavanke bo zaključena po načrtu

Iz poročila, ki ga delegatom vseh treh zborov posreduje vodja projekta Karavanke, inž. Boris Mikoš, je razvidno, da dela na izkopu predorske cevi v Karavankah uspešno napredujejo. Zato je v zimskih mesecih, zaradi zelo močnih hribinskih pritiskov in lastne zamude, sedaj izvajalca uspešno nadomeščata. Do 15. maja sta izvajalca izvrstala 2000 m predorske cevi in dnevno napredujeta okrog štiri metre. Predvidevajo, da bo v globini okrog 2400 m zaradi slabih geoloških slojev delo ponovno zahtevnejše in počasnejše.

Avstrijska in jugoslovanska stran sta se sporazumeli, da skupaj razpiseta mednarodno licitacijo za ventalacijo oziroma elektrostrojno opremo in centralno krmiljenje, kar bi po predvidevanjih v tem času moralno biti že opravljeno. Tako računajo, da bo meddržavna komisija glede na to, da je izkopana že polovica celotne dolžine predora, potrdila sedaj veljavni gradbeni termin: 1. junij 1991.

Začeli so tudi že z betoniranjem podložnega betona v predoru in z drugimi betonskimi deli, ki jih bo potrebno opraviti pred začetkom betoniranja notranjega obroča predora. Med najpomembnejšimi zunanjimi deli pa poročevalci navaja začetek odkopavanja dostopa do vzhodne cevi in s tem povezane zapore stare magistralne ceste Hrušica—Mlačke in intenzivno pripravo nasipov za mejni plato. Investitorstvo za mejni plato je prevzela Skupnost za ceste Slovenije, medtem ko je Karavanska poslovna skupnost zadržala skrb za servisne platoje vzdož avtoceste, skrb za carinske in druge objekte na Plavškem travniku, skupno z delovnimi organizacijami pa tudi skrb za primarno infrastrukturo med Jesenicami in mejno ploščadjo.

Trenutno aktivnosti potekajo na urejanju financiranja posameznih del. Poročevalci je prepričani, da bodo dela na karavanškem predoru pravočasno zaključena, razen, če bi nastopile izjemno težke delovne razmere, kar pa glede na geologijo ne izključujejo.

Po nepopolnih podatkih ob karavanškem predoru 657 novih delavcev

Delegatom vseh treh zborov je posredovana informacija o raziskovalni nalagi Kadri za karavanški predor, ki so jo opravili strokovni delavci Občinske skupnosti za zaposlovanje Gorenjske Kranj, financirale pa so jo občinske raziskovalne skupnosti Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič. Karavanški predor bo odprl novo okno v svet, navajajo v uvodu. Vendar predor ne sme pomenuiti le občudovanega tehničnega dosegka, ki bo bistveno pospešil prometne tokove, ne sme pomeniti le tega, da bomo prevoznikom »posodili naravo« — in ob tem postorili le tisto, kar je nujno. Nasprotno, poleg primarnih učinkov mora sprožiti tudi sekundarne, torej razširiti zaposlitvene možnosti in pospešiti razvoj občine oziroma regije.

Podatki so zbrani od štirinajstih nosilcev dejavnosti, kar pet špeditorskih organizacij pa ni odgovorilo na vpraševalnik. Rezultati ankete kažejo, da bo skupno potrebnih 730 delavcev, od tega pa 70 do 80 milicnikov zaradi specifičnosti kadrovanja ni vštetih v kadrovski projekt. Tako so dejanske potrebe po 657 delavcih, od tega bo z notranjimi viri (prerazreditve, stipendisti, usposabljanje) mogoče pokriti 294 delovnih mest ali 45 %, z zunanjimi viri (razpisi, štipendije zdrženih sredstev, iskalci zaposlitev, pridobivanje iz drugih OZD) pa 363 delovnih mest ali 55 %.

Glede na izobrazbeno strukturo so izkazane naslednje potrebe: 36 delavcev brez izobrazbe, 27 delavcev z višjo ali visoko izobrazbo, 339 delavcev od II. do IV. stopnje izobrazbe in 255 delavcev s V. stopnjo izobrazbe. Po poklicih so na prvem mestu ekonomski tehniki (211), sledijo prodajalci (186), Šoferji II/IV (79), delavci brez poklica (36), trgovski poslovodje (20), ekonomisti (20), gospodarski

delavci itd. Kar 75 % zaposlenih bo opravljalo izmensko delo, znanje tujega jezika pa bo potrebno za 57 % delovnih mest. Ob tem raziskovalci menijo, da podatek ni popoln, saj se bodo ljudje, zaposleni na objektih ob predoru Karavanke, vsak dan srečevali s tujci. Konkretno tudi ni predvidljeno, kateri tujici je naj bi obvladali pogovorno. Organizacije združenega dela, ki bodo gospodarile z objekti ob predoru, navaja informacija, ne bi mogle ponuditi stanovanj, temveč le pomagale s posojili.

Informacije delovne skupine dopolnjuje še sklepi Izvršnega sveta Skupščine občine, ki jih v celoti podpira tudi Komisija za uredniščevanje in izvajanje družbenega dogovora o kadrovski politiki v občini in ki raziskovalne ugotovitve tudi že konkretozira.

Aktivnosti v zvezi z gradnjo avtoceste Hrušica—Vrba kasnije

Izvršni svet Skupščine občine delegatom vseh treh zborov posreduje poročilo oziroma informacijo o aktivnostih pri pripravljalnih delih za gradnjo odseka avtoceste Hrušica—Vrba, ki so se pričele že v jeseni 1986. Informacija navaja vse aktivnosti, ki so bile opravljene v tem času in ugotavlja, da dela na lokacijskem načrtu ne napredujejo po predvideni dinamiki in predhodna dela kasnijo za okrog sedem mesecev. Sprejet lokacijski načrt pa je osnova za pravočasno reševanje premožensko pravnih zadev, to pa seveda pogojuje pravočasen pričetek in normalen potek gradnje. Poročevalci tudi ugotavljajo, da še ni zagotovljeno financiranje celotne trase, kar se povezuje tudi z gradnjo odseka Hrušica—Vrba.

Med sklepi, ki jih delegatom predlagata Izvršni svet, je tudi zahteva, da se gradnja odseka avtoceste Hrušica—Vrba pri gradnji avtoceste Bratstva in enotnosti v SRS uvrsti kot prioriteta in da je zgrajena istočasno z odprtjem predora Karavanke. S tem v zvezi so tudi zahteve, da se pospešijo vse aktivnosti, od katerih je odvisen začetek postopka za pridobivanje zemljišč, in pri tem prvenstveno aktivnosti, da bodo lastniki objektov, ki bodo porušeni, lahko začeli z nadomestno gradnjo, nadalje operativni plan akutnosti za vse predhodna in pripravljalna dela, vključno s potrebnimi finančnimi sredstvi za letošnje leto in zahtevo, da se čimprej sprejme zvezni zakon za finančiranje avtoceste Bratstva in enotnosti, ki bo zagotovil dinarski delež tudi za jeseniški odsek.

Fizični obseg proizvodnje še nadalje upada

Informacija o rezultatih poslovanja gospodarstva v občini v prvem tromesečju letos, ki je predložena v razpravo delegatom vseh treh zborov, ugotavlja, da se številne spremembe novega obračunskega sistema iz leta 1987 nadaljujejo tudi v prvem obračunskem obdobju letosnjega leta in zato so podatki tudi manj primerljivi z lanskim letom, ker dopolnitve zakona o celotnem prihodku v prvem tromesečju lani niso bile uveljavljene.

V prvem tromesečju letos je gospodarstvo v občini doseglo 117 % več celotnega prihodka kot lani v istem obdobju (Gorenjska 125 %, SRS 145 %). Ta izreden porast je bil pričakovani glede na visoko stopnjo inflacije, saj so se cene živiljenjskih potrebi v prvih treh mesecih letos, v odnosu na lanskoletno poprečje, povečale za 76,2 %. Največji delež celotnega prihodka so ustvarile industrijske OZD, drugi največji delež pa zavzemajo OZD s področja trgovine. Povečale za 76,2 %. Največji delež celotnega prihodka so ustvarile industrijske OZD, drugi največji delež pa zavzemajo OZD s področja trgovine.

V strukturi prihodkov je največja sprememba v povečanju deleža prihodkov, ustvarjenih na tujem trgu (200 %). K temu je največ prispevala Železarna, ki je ustvarila 80 % tovrstnih prihodkov gospodarstva občine. Ob tem pa informacija navaja, da se zmanjšujejo deleži prihodkov, ustvarjenih na domačem trgu. V celotni prihodki se letos vstevajo tudi realne obresti, ki presegajo stopnjo

povečanja cen na drobno oziroma revalorizacijske obresti.

V prvem tromesečju letos je gospodarstvo občine izvozilo za 85 % več blaga in storitev kot v enakem lanskem obdobju. Uvoz se je za isto primerjalno obdobje povečal za 76,8 %, konvertibilni pa kar za 147,6 %. Pokrivanje uvoza z izvozom je v obdobju januar—marec znašalo 118,9 %.

Porabljena sredstva so bila v primerjalnem obdobju za 131 % večja (Gorenjska 121 %), kar predstavlja za 14 indeksnih točk višjo rast od rasti celotnega prihodka. To je posledica novega obračunskega sistema, katerega decembridske spremembe zakona o celotnem prihodku in dohodu v obračunu porabljenih sredstev so omogočile delovnim organizacijam več samostojnosti pri razmejevanju stroškov in izvedbi revalorizacije.

V obravnavanem obdobju je enačstvo organizacij združenega dela poslovalo z izgubo, v njih pa je zaposlenih 5.852 delavcev. Skupna izguba gospodarstva občine je znašala 16.307 milij. dinarjev, kar predstavlja 60,7 % celotne izgube gospodarstva Gorenjske. Pretežni del izgube je posledica izplačanih osebnih dohodkov, ki niso imeli kritja v doseženem čistem dohodku. Najvišjo izgubo izkazuje Železarna, in sicer 14,4 milijarde din. Kot vzroke za to navajajo zamrzljene cene od 15. novembra lanskega leta, rast cen surovin, energije in storitev, visoke obresti in nestimulativno izvozno politiko zaradi nerealnega tečaja dinarja.

Poprečni čisti osebni dohodek na delavca je v prvem tromesečju znašal 432.717 din oziroma 146 % več kot v enakem obdobju lani (Gorenjska 439.313 din, SRS 452.903 din). Kupna moč zaposlenih se je v primerjalnem obdobju zmanjšala za okoli 9 %.

Na področju turizma in gostinstva informacija Izvršnega sveta ugotavlja dobre rezultate, ki so utemeljeni s povečanim številom gostov in povečano dobrobitjo. Izplačila za investicije so v prvem tromesečju znašala 34 % manj kot v enakem obdobju lani. Od skupnih izplačil 90,3 % predstavljajo gospodarske investicije, ki pa so padle za 39 %, naložbe negospodarskih investicij pa so, kljub zakonskemu omejevanju o začasni prepovedi razpolaganja z družbenimi sredstvi v negospodarskih in neprizvodnih investicijah v letu 1988, porasle za 192 %.

Omejevanje sredstev za skupne in splošne družbene potrebe se po intervencijskem zakonu zvezne vlade nadaljuje s to razliko, da so meje postavljene nekoliko drugače (rast cen na drobno, povečana za 10 %), dovoljen obseg porabe pa se izračunava trimesečno in ne večmesečno kot lani. Informacija na osnovi obračunov ugotavlja, da ni bilo presežkov izvirnih prihodkov SIS družbenih dejavnosti in proračunov.

Zahteve organizacij združenega dela, ki so sklenile leta 1987 z izgubo, da se jim vrnejo prispevki za četrto tromesečje 1987 (raziskovalna skupnost, skupnost za zaposlovanje, samoupravne skupnosti materialne proizvodnje, zdravstva) in težave, s katerimi se sooča gospodarstvo občine, se odražajo tudi v financiranju samoupravnih interesnih skupnosti, še zlasti glede zamika vplaćila sredstev. Najbolj se to odraža v skupnosti za zaposlovanje in zdravstveni skupnosti, ki sta leta 1987 sklenili z izgubo. Zdravstvena skupnost dolguje izvajalcem sredstva za en mesec, ob tem, da OZD, ki poslujejo z izgubo, zahtevajo že vplačane prispevke nazaj (Železarna Jesenice). V letosnjem letu pa je Zdravstvena skupnost morala že vrniti čez 70 milij. din Kovinu Jesenice in TOZD Iskre na Blejski Dobravi.

V prvem tromesečju so SIS družbenih dejavnosti realizirale 27,6 % prihodkov (idealan odstotek je 33,3), v SIS materialne proizvodnje pa je realizacija višja. V zdravstveni skupnosti, skupnosti otroškega varstva in raziskovalni skupnosti je prišlo do zamika vplačila prispevkov za april v maj, ob spremembah izplačila osebnih dohodkov v Železarni pa bo prišlo do enomesecačnega izpada prispevkov v letu 1988 (okrog 45 % mesečnega priliva), kar bo povzročilo velike likvidnostne težave pri financiranju družbenih dejavnosti, še zlasti v zdravstvu, izobraževanju in otroškem varstvu. Po pokritju vseh obveznosti je gospodarstvo v občini razporedilo 145 % več čistega dohodka kot lani. Razporejeni čisti osebni

dohodki pa so porasli za 139 % (SRS 152 %).

Poročilo družbenega pravobranilca samoupravljanja

Družbeni pravobranilec samoupravljanja občine v svojem poročilu ugotavlja, da organizacije združenega dela spremembe samoupravne organiziranosti izvajajo nenačrtno, kratkoročno in predvsem zaradi slabih dohodkovnih odnosov. Tovrstni elaborati nakazujejo le formalne možnosti doseganja boljših rezultatov dela in večjo poslovno uspešnost. Pogosteje pa so pojavi prilaščanja in odstavljanja družbenih lastnine, preseganja pooblastil posameznikov, nekontroliranega dela, odtujenosti od samoupravnih in poslovnih odločitev, neinformiranje in podobno. OZD ne obveščajo pravočasno odgovornih subjektov o nameravanih spremembah svoje organiziranosti, zato tudi nezaželeni konflikti, ki jih naknadno ni mogoče zadovoljivo rešiti.

Poročilo sicer ugotavlja, da je bilo v letu 1987 zaključeno sprejemanje srednjoročnih planskih dokumentov, vendar pa je njihova kakovost različna. Administrativno sprememjanje pogojev gospodarjanja in državno-administrativno ukrepanje sta povsem izmaličila samoupravno urejanje dohodkovnih in drugih odnosov v OZD, na pomenu pa je izguba bila tudi normativna urejenost, ki se temu primerno tudi formalno usključuje z novo zakonodajo.

Pravobranilec meni, da izgube v OZD niso rezultat slabega dela in poslovanja, ampak kratkoročnih administrativnih ukrepov, na katere OZD ne morejo pravočasno in uspešno reagirati. Notranje slabosti v OZD se prikrivajo ali pa rešujejo v ozkih, največkrat tudi na nepristojnih nivojih. OZD, ki so poslovale z motnjami, niso uvajale in izvajale predsanacijskih postopkov in obveščale delavce o motnjah v poslovanju.

Razen manjših oblik izkazovanja nezadovoljstva in nestrnosti, ki niso zahtevale izjemnih ukrepov, niti ni bila zaradi tega povzročena materialna škoda, in prekinitev dela večje grupe delavcev v hotelu Kompaš v Kranjski Gori, v lanskem letu ni bilo večjih ekscesov v občini. Glede začasnih ukrepov družbenega varstva poročevalci meni, da se s tem predvsem rešuje OZD s slabimi poslovнимi rezultati, zaradi česar pa ni rečeno, da so okrnjeni samoupravni odnosi ali ogrožena družbena lastnina kot osnova za uvedbo ukrepa. S tem se hoče doseči tisto, kar bi morali dosegči s sanacijskimi postopki. Poročevalci ugotavljajo tudi precej slabost na področju delovnih razmerij, ki so tudi posledica ekstenzivnega zapošljavanja v preteklih letih.

Že drugo leto zapored si družbeni pravobranilec samoupravljanja skupaj s Kmetijsko zemljiščno skupnostjo prizadeva za ustanovitev skladu kmetijskih zemljišč in z izdelavo katastra parcel. Kljub dogovorjenim rokom naloge niso bile izvedene. Ustanovitev je bil sicer sklad stavnih zemljišč, ki pa ima zaradi nepopolne izvedbe zmanjšan pomen, kljub temu, da pridobivanje in urejanje stavnih zemljišč nekaj zadnjih let ne sledi več potrebam občanov za individualno gradnjo. Zaradi tega posamezniki samoinicativno iščejo razpoložljive parcele in izsiljujejo ureditvene posege in potrebovane dokumentacije. Nekaj pričemb ima pravobranilec samoupravljanja tudi na samoupravno urejanje dodeljevanja kadrovskih stanovanj in reševanja invalidske problematike v OZD.

O delu skladu stavnih zemljišč v občini v letu 1987 in programu dela v letu 1988 bodo razpravljali delegati vseh treh zborov. Program skladu zajema pridobivanje stavnih zemljišč v družbeno lastnino, urejanje stavnih zemljišč in financiranje

prostorskih izvedbenih aktov. V ta namen je sklad v letu 1987 združeval 193.399.138 dinarjev, letosnjši načrt pa predvideva 582.300.000 dinarjev.

Predlog odloka o organizaciji in delovnem področju upravnih organov, upravne organizacije in strokovnih služb občine je predložen vsem trem zborom v razpravo in sprejem. Z odklokom se podrobnejše določa organizacija upravnih organov, upravne organizacije in strokovnih služb občine, njihovo delovno področje in pristojnosti, opredelitev funkcionarjev, vodilnih delavcev in delavcev s posebnimi pooblastili, odgovornosti in druga vprašanja v zvezi z njihovim delovanjem.

Predlog za podelitev občinskih priznanj 1. avgust za leto 1988, ki ga delegatom vseh treh zborov predlaže, da razdeli izbor za izbor nagradjev in podelitev priznanj 1. avgust, ut

Prednostna lista pričakovalcev stanovanj za leto 1988

Delavski sveti TOZZ in DSSS bodo na svojih sejah do 14. avgusta obravnavali prednostne liste pričakovalcev stanovanj za leto 1988. V vse TOZZ in DSSS smo poslali prednostne liste po stanovanjskih enotah za njihove delavce. V tej številki Železarja objavljamo skupne prednostne liste.

Oddelek za stanovanjski standard je na podlagi Samoupravnega sporazuma o enotnem urejanju stanovanjskih zadev v DO Železarna Jesenice in pravilnikov o urejanju stanovanjskih zadev TOZZ in DSSS pripravil osnutek dopolnjene prednostne liste z novimi upravičenci, ki so vložili vloge za dodelitev stanovanja v letu 1987.

Služba je stanovanjske razmere ugotavljala na podlagi posamezne vloge oziroma na terenu, kadar je bilo to potrebno za ugotovitev resničnega stanja. Mesto uvrstitev posameznika na prednostni listi določajo točke, ki jih doseže po točkovnem sistemu, ki je sestavni del pravilnika.

Na prednostno listo niso uvrščeni prosilci, ki že imajo ustrezna stanovanja Železarne Jesenice in prosijo za manjša,

oziroma želijo stanovanje zamenjati za drugo enakovredno stanovanjsko enoto.

Na koncu posamezne prednostne liste so objavljeni tisti delavci, ki so v preteklosti na osnovi garancijske izjave Železarne Jesenice, Odbora za stanovanjska vprašanja, dobili solidarnostno stanovanje pri Samoupravnem stanovanjskem skupnosti občine Jesenice, vendar v Železarni še niso stanovanjsko rešeni. V teh primerih mora Železarna posamezne stanovanjsko rešiti z dodelitvijo stanovanja ali z vrnitvijo enakovrednega stanovanja solidarnostnemu skladu za mlade družine pri Samoupravnem stanovanjskem skupnosti. Te primere bomo reševali v skladu z medsebojnimi dogovorom med Samoupravnim stanovanjskim skupnostjo in Železarno Jesenice. Na osnutek oziroma predlog objavljene prednostne liste imajo pravico dati pripombe vsi delavci temeljnih organizacij in delovne skupnosti ter osnovne organizacije sindikata. Pripombe v pisni obliki sprejemajo in obravnavajo delavski sveti temeljnih organizacij in delovne skupnosti v 30 dneh po objavi. Po kon-

čani javni razpravi postane lista pravnomočna, če ni pripombe. Zato kasnejše pripombe ne morejo biti upoštevane. Veljavna prednostna lista se med letom NE MORE SPREMINJATI.

Do pravnomočnosti prednostne liste upravičencev za stanovanja za leto 1988 se stanovanja dodeljujejo po veljavni prednostni listi za leto 1987.

Delavski sveti naj pri obravnavi prednostnih list sprejmejo še dodaten sklep, ki jim je posredovan, v zvezi z reševanjem posameznih stanovanjskih problemov s sofinanciranjem zakončeve DO.

Ponovno pa opozarjamо sodelavce, upravičence do stanovanja, da namensko varčujejo, ker so v skladu z Zakonom o stanovanjskih razmerjih, Zakonom o stanovanjskem gospodarstvu in Družbenim dogovorom dolžni plačati pripadajočo lastno udeležbo pred prevzemom stanovanja, sicer jim stanovanje ne more biti dodeljeno.

Oddelek za stanovanjski standard

Primek in ime	Točke po pr.	Datum vloge	Vrsta stanovanja	Št. d.	TOZZ (DS)	Det. št.	Naslov
želi	ima						
1. Razinger Irena	370	23. 03. 1983	enosobno	2	00 Jeklarna 2	33102	Bl. Dobrava 58/A
2. Gaser Envera	362	02. 12. 1987	enosobno	2	40 Komerciala	60732	Hrušica, Hrušica 60
3. Kuglić Nikola	361	30. 03. 1987	enosobno	2	80 Stroj. del.	23595	Jesenice, C. m. Tita 106
4. Suhonić Nevezeta	349	13. 10. 1986	enosobno	2	80 Energetika	3513	Jesenice, C. talcev 7 B
5. Abramović Josip	316	02. 06. 1982	enosobno	2	80 Vzdrževanje	32956	Jesenice, C. revolucije 1/A
6. Pogačnik Marko	310	08. 03. 1983	enosobno	2	80 Vzdrževanje	32040	Jesenice, Ilirska 9
7. Novak Peter	309	12. 05. 1985	enosobno	2	10 HVJ	33570	Jesenice, C. 1. maja 41
8. Rajković Bojan	302	08. 12. 1984	enosobno	2	30 Valj. žice	34905	Jesenice, Čankarjeva 1 A
9. Bejtović Suad	296	10. 06. 1987	enosobno	2	30 Valj. žice	33645	Jesenice, Rupareva 5
10. Pašić Rasim	295	22. 12. 1983	enosobno	2	10 VBŠ	34005	Jesenice, Rupareva 5
11. Jovec Bojan	291	07. 03. 1987	enosobno	2	10 HVJ	31899	Jesenice, C. Železarjev 17
12. Malkoč Branka	289	24. 03. 1986	enosobno	2	30 Jeklavelk	35711	Jesenice, C. revolucije 6
13. Kus Simona	286	09. 04. 1984	enosobno	2	70 Jeklavelk	33551	Hlebje 36
14. Đedić Izet	282	02. 03. 1987	enosobno	2	30 Žičarna	34332	Jesenice, Rupareva 5
14a) Mustedanagić Husein	285	31. 05. 1984	enosobno	2	10 VBŠ	33993	Jesenice, Murova 5a
15. Hodžić Iman	280	14. 02. 1986	enosobno	2	00 Jeklarna	34795	Jesenice, Rupareva 5
16. Hodžić Irfan	279	10. 04. 1985	enosobno	2	80 Vzdržev.	34048	Jesenice, Kejzarjeva 36
16b) Pečlić Rasim	279	13. 10. 1986	enosobno	2	00 Jeklarna 2	33385	Jesenice, Rupareva 5
17. Čerkeš Stanko	275	01. 12. 1982	enosobno	2	99 upokojenec	00000	Jesenice, Drabščica 5
18. Vorobjec Miroslav	274	11. 09. 1985	enosobno	2	30 Žičarna	35004	Jesenice, Rupareva 5
19. Čorbic Mustafa	274	30. 09. 1985	enosobno	2	30 Žičarna	33891	Jesenice, Titova 106
20. Đindarević Dnevad	274	09. 07. 1986	enosobno	2	10 VBJ	32942	Jesenice, C. revolucije 1/A
21. Alibabić Sabina	273	07. 07. 1977	enosobno	2	30 Elektrode	33726	Jesenice, Straža 3
22. Demec Ivan	272	06. 10. 1978	enosobno	2	99 upokojenec	00000	Jesenice, Kejzarjeva 6
23. Osmanović Samir	271	09. 11. 1983	enosobno	2	80 Vzdrževanje	34132	Jesenice, Rupareva 5
24. Čiknić Muhamet	271	30. 01. 1985	enosobno	2	10 VBŠ	35013	Jesenice, Gregorčičeva 7
25. Lubiča Miftar	271	20. 05. 1987	enosobno	2	80 Transport	36427	Jesenice, C. 1. maja 107
26. Begović Damir	269	21. 03. 1985	enosobno	2	80 Vzdrževanje	34227	Jesenice, Titova 41
27. Brdar Ramiz	269	20. 08. 1986	enosobno	2	00 Jeklarna 2	34610	Jesenice, Gregorčičeva 7
28. Vračanin Branislav	268	01. 03. 1985	enosobno	2	00 Jeklarna 2	35677	Bl. Dobrava 123
29. Nuhanović Nisveta	267	15. 08. 1984	enosobno	2	10 VDP	35478	Jesenice, Titova 80
30. Sušić Miroslav	264	15. 01. 1988	enosobno	2	80 Vzdrževanje	33661	Jesenice, Rupareva 5
31. Preželj Sloboda	262	23. 01. 1985	enosobno	2	30 Žičarna	36046	Jesenice, Titova 3
32. Keltak Fadi	261	03. 11. 1987	enosobno	2	30 Žičarna	34980	Jesenice, Rupareva 5
33. Zidar Mateja	259	09. 12. 1985	enosobno	2	70 CSI	35508	Jesenice, Svetinova 16
34. Zolič Asim	259	15. 01. 1986	enosobno	2	10 HVJ	35187	Jesenice, Rupareva 5
35. Kuzmić Milenko	259	05. 09. 1986	enosobno	2	30 Valj. žice	33674	Jesenice, Ilirska 17
36. Bašić Mujo	256	06. 05. 1987	enosobno	2	10 HVJ	35291	Jesenice, Prešernova 25
37. Glavarić Radenko	256	16. 12. 1987	enosobno	2	30 Žičarna	34955	Jesenice, Titova 106
38. Miletić Miloslav	255	05. 09. 1985	enosobno	2	10 VBŠ	31564	Jesenice, Borisova Krička 19
39. Mrak Cvjetka	254	15. 02. 1986	enosobno	2	10 HVJ	35534	Jesenice, C. talcev 7/B
40. Žener Igor	252	09. 09. 1987	enosobno	2	80 Stroj. del.	34417	Jesenice, Žirovica, Most 59
41. Presterel Marija	251	02. 04. 1987	enosobno	2	80 Vzdrževanje	34922	Bl. Dobrava 23
42. Ažman Mojca	249	31. 07. 1986	enosobno	2	00 Jeklarna 2	36348	Jesenice, C. m. Tita 87
43. Leštan Miroslav	249	17. 12. 1986	enosobno	2	80 Vzdrževanje	34017	Jesenice, C. m. Tita 76
44. Žurman Goran	249	18. 12. 1986	enosobno	2	80 Energetika	36476	Jesenice, Tavčarjeva 3 B
45. Brtan Drago	248	07. 07. 1982	enosobno	2	10 VBŠ	33931	Jesenice, Bl. Dobrava 123
46. Sušanjić Simon	247	27. 05. 1986	enosobno	2	80 Strojne del.	34549	Jesenice, Štrelce 1 A
47. Lošar Maja	246	16. 04. 1986	enosobno	2	30 Elektrode	36465	Jesenice, Tavčarjeva 3 B
48. Okić Merima	246	03. 03. 1987	enosobno	2	50 Druž. stand.	36521	Jesenice, Štrelce 1 A
49. Jonke Ksenija	244	27. 05. 1986	enosobno	2	70 Špoln. sekt.	36182	Jesenice, C. m. Tita 2
50. Krašnović Mateja	243	22. 06. 1987	enosobno	2	50 Druž. stand.	35945	Kr. Gora, Borovška 23
51. Jovičić Gordana	242	14. 09. 1983	enosobno	2	30 Elektrode	35081	Jesenice, C. Železarjev 20
52. Samardžić Jasa	242	15. 01. 1986	enosobno	2	30 Žičarna	36158	Jesenice, Rupareva 5
53. Okić Emira	242	13. 07. 1987	enosobno	2	70 FRS	34751	Jesenice, Štrelce 15
54. Bašić Merima	241	24. 04. 1987	enosobno	2	70 STK	36783	Jesenice, Štrelce 9/A
55. Klučanin Smail	237	15. 01. 1987	enosobno	2	80 Stroj. del.	36568	Jesenice, C. revolucije 9
56. Blažević Minka	237	23. 02. 1987	enosobno	2	30 Jeklavelk	36865	Jesenice, C. 1. maja 35
57. Jakopin Saša	237	03. 11. 1987	enosobno	2	80 Vzdrževanje	36794	Kr. gora, Podbrez 5
58. Žunek Klavdija	232	21. 01. 1987	enosobno	2	70 Špoln. sekt.	36491	Jesenice, C. talcev 12
59. Šarafimova Elisa	225	11. 05. 1981	enosobno	2	00 Livarna	34327	Jesenice, Štrelce 12
60. Žnidarič Franc	223	13. 05. 1985	enosobno	2	80 Stroj. del.	26681	Jesenice, Ilirska 9/A
61. Savov Jovan	213	09. 12. 1987	enosobno	2	00 Jeklarna	26956	Jesenice, C. Železarjev

Prednostna lista pričakovalcev stanovanj za leto 1988

Primek in ime	Točke po pr.	Datum vloge	Vrsta stanovanja želi imo	Št. TOZD (OS)	Del. št.	Nastav
1. Klimar Janez	465	03. 02. 1987	trusobno	5	10 Hlad. valj.	21037 Jesenice, Žerjavec 5
2. Stefanov Laze	437	19. 03. 1987	trusobno	5	00 Jeklarna	30046 Jesenice, Delavska 7
3. Blažija Luka	373	02. 09. 1976	trusobno	4	80 Transport	30615 Jesenice, Delavska 8
4. Šaula Miodrag	371	08. 04. 1977	trusobno	4	70 Šplošni sekt.	23555 Bl. Dobrava 117
5. Šendula Mijo	369	07. 04. 1981	trusobno	4	10 VBS	2926 Jesenice, Straža 3
6. Djudjić Dragana	367	18. 02. 1981	trusobno	4	00 Jeklarna	33311 Jesenice, Tavčarjeva 3 B
7. Kobentar Janez	364	18. 01. 1985	trusobno	4	70 Šplošni sekt.	31794 Jesenice, Tavčarjeva 10
8. Rekić Atif	353	05. 07. 1977	trusobno	4	10 HVJ	31543 Jesenice, C. maja 2
9. Omanović Hazim	356	22. 12. 1987	trusobno	4	30 Žebljarna	29778 Jesenice, C. 1. maja 107
10. Šerović Novalija	355	01. 12. 1982	trusobno	4	30 Valj. žice	32468 Jesenice, C. Želzarjev 18
11. Štefanova Lijana	354	24. 12. 1980	trusobno	4	50 Druž. stand.	33339 Jesenice, Murova 1
12. Kreška Tomo	352	22. 11. 1978	trusobno	4	30 Jeklerek	31243 Jesenice, C. Želzarjev 27
13. Vošk Bogomir	351	16. 01. 1987	trusobno	4	10 Hlad. valj.	30076 Jesenice, Alfažev 20
14. Efremović Veljko	350	13. 04. 1978	trusobno	4	00 Jeklarna	31826 Jesenice, Straža 13
15. Tomović Milivoje	349	24. 12. 1980	trusobno	4	00 Jeklarna	33414 Breznica, Breznica 6
16. Gačnik Vinko	345	29. 08. 1983	trusobno	5	80 Vzdrževanje	28978 Zg. Gorje 34/A
17. Davidović Stevo	344	27. 05. 1981	trusobno	4	30 Valj. žice	32424 Jesenice, V. Svetina 8/8
18. Hodžić Altmar	344	24. 03. 1986	trusobno	6	30 Transport	23566 Jesenice, Kežvarjeva 36
19. Pirč Ajša	341	25. 09. 1985	trusobno	5	80 Transport	29994 Bl. Dobrava, Bl. Dobrava 123
20. Selimpašić Advan	338	22. 01. 1980	trusobno	4	00 Jeklarna	31444 Jesenice, Straža 3
21. Čehajčić Ant	338	04. 04. 1980	trusobno	4	00 Jeklarna	31538 Jesenice, Titova 109
22. Arnat Ragib	338	08. 08. 1980	trusobno	4	00 Jeklarna	30293 Jesenice, Straža 14
23. Mujičić Muhamed	338	15. 03. 1982	trusobno	6	10 HVJ	34519 Jesenice, C. 1. maja 27
24. Grbić Suad	336	01. 09. 1960	trusobno	4	10 HVJ	31626 Jesenice, Titova 85
25. Inširović Rame	336	30. 05. 1984	trusobno	4	10 HVJ	30001 Jesenice, C. v Rovte 7
26. Mumunović Reuf	335	01. 04. 1981	trusobno	4	00 Jeklarna	33741 Jesenice, Benedičićeva 1
27. Bašić Vebija	334	14. 06. 1982	trusobno dvošabno	8	80 Vzdrževanje	23942 Jesenice, Tomšićeva 70/E
28. Aleksićki Georgi	329	11. 01. 1982	trusobno	4	00 Jeklarna	27473 Jesenice, Delavska 5
29. Sedlarević Radovan	329	26. 09. 1983	trusobno dvošabno	5	30 Valj. žice	26357 Jesenice, C. revolucije 5
30. Hadžić Rasim	329	02. 11. 1983	trusobno	5	00 Jeklarna	33181 Jesenice, C. 1. maja 42
31. Begić Šefik	326	17. 06. 1982	trusobno	4	80 Stroj. del.	32280 Jesenice, V. Kežvarjeva 36
32. Ristov Ljupčo	326	08. 12. 1982	trusobno	4	80 Transport	35064 Jesenice, Blejska Dobrava 119
33. Vučinić Mile	326	08. 12. 1984	trusobno	4	80 Stroj. del.	32453 Jesenice, Mengerčićeva 6
34. Ivanović Mito	321	03. 12. 1979	trusobno	4	00 Jeklarna	33105 Jesenice, C. Želzarjev 13
35. Robić Vinko	321	12. 05. 1982	trusobno	4	10 VBS	32323 Jesenice, V. Svetina 22
36. Novković Sakib	320	18. 12. 1984	trusobno	4	30 Valj. žice	31630 Jesenice, C. v Rovte 7
37. Alagić Šefik	319	04. 04. 1986	trusobno	4	00 Jeklarna	29079 Jesenice, C. 1. maja 29
38. Mustafanagić Sakib	315	03. 03. 1983	trusobno	4	30 Valj. žice	32824 Jesenice, Ruparevja 5
39. Koljavić Fud	315	26. 09. 1984	trusobno	4	80 Vzdrževanje	32123 Jesenice, Straža 2
40. Hajdarović Selim	314	06. 02. 1985	trusobno	4	80 Vzdrževanje	34307 Sp. Gorje, Sp. Gorje 202
41. Medić Adam	313	05. 09. 1980	trusobno	4	80 Transport	33443 Jesenice, Straža 14
42. Numanović Fadil	312	23. 10. 1985	trusobno	4	10 HVJ	31554 Jesenice, C. Želzarjev 17
43. Oraščanin Hilmija	311	19. 03. 1986	trusobno	5	10 HVJ	22984 Jesenice, Prašernova 28
44. Hadžić Fadil	310	05. 06. 1983	trusobno	4	30 Elektrode	33084 Jesenice, Čankarjeva 17
45. Sadić Vejisl	310	24. 12. 1986	trusobno enosabno	5	30 Žičarna	30716 Jesenice, C. 1. maja 39
46. Bektašević Mustafa	309	24. 12. 1980	trusobno	4	00 Jeklarna	31015 Jesenice, Delavska 9
47. Pjević Smajl	307	26. 03. 1980	trusobno	4	30 Žičarna	32816 Jesenice, Straža 11
48. Blaži Smajl	306	11. 01. 1984	trusobno	4	10 VBS	31281 Jesenice, C. revolucije 7
49. Okanović Emir	305	10. 08. 1983	trusobno	4	80 Transport	33647 Jesenice, H. Verdika 45
50. Šefalić Zuhdija	305	25. 12. 1983	trusobno	4	00 Jeklarna	34295 Jesenice, Titova 106
51. Vejkovski Ljubomir	305	02. 04. 1987	trusobno	4	80 Stroj. del.	23428 Jesenice, Straža 9
52. Hrkic Tofik	304	30. 01. 1985	trusobno dvošabno	5	00 Jeklarna	24979 Jesenice, C. T. Tomšićeva 70/E
53. Nuhanović Kasmir	304	12. 11. 1985	trusobno garsonjera	4	10 HVJ	31269 Jesenice, C. revolucije 9
54. Kovacević Zahid	304	30. 12. 1986	trusobno	4	80 Vzdrževanje	30691 Jesenice, Istarska 9 A
55. Pribak Milan	303	03. 10. 1986	trusobno	4	80 Vzdrževanje	27073 Jesenice, Straža 5
56. Bogatinova Danika	302	02. 04. 1984	trusobno	4	30 Elektrode	35118 Jesenice, C. 1. maja 2
57. Lovrić Maja	302	07. 03. 1983	trusobno	4	30 Žebljarna	30498 Jesenice, C. Želzarjev 17
58. Rendulić Ivica	301	01. 02. 1984	trusobno	4	80 Energetika	33427 Jesenice, Titova 106
59. Markižić Maja	301	24. 08. 1984	trusobno	4	80 Stroj. del.	33076 Jesenice, Gregorićeva 5
60. Sarhatić Mustafa	301	24. 10. 1986	trusobno	4	00 Livarna	35603 Jesenice, C. revolucije 8
61. Ključanin Nias	301	15. 01. 1987	trusobno	4	80 Transport	33665 Jesenice, C. 1. maja 35
62. Đurić Đuro	300	12. 09. 1979	trusobno	4	30 Žičarna	31051 Jesenice, Titova 53/A
63. Naunov Jovica	299	10. 10. 1978	trusobno	4	80 Transport	30109 Jesenice, Delavska 8
64. Kovač Kiemen	299	21. 03. 1985	trusobno	4	00 Livarna	33673 Jesenice, Tomšićeva 98 H
65. Andrević Panče	298	26. 02. 1986	trusobno garsonjera	4	30 Valj. žice	31778 Jesenice, C. revolucije 11
66. Behić Ibrahim	298	28. 11. 1984	trusobno	4	10 VDP	35045 Vintgar 39
67. Hasančević Mehbo	298	30. 12. 1986	trusobno	4	00 Jeklarna	29125 Jesenice, Straža 13
68. Ristić Stoja	297	02. 04. 1979	trusobno	5	00 Jeklarna	60687 Jesenice, Kurirska 1/A
69. Brđar Hamid	297	28. 03. 1984	trusobno	4	00 Jeklarna	34463 Hrušica 62
70. Nišić Esad	295	22. 06. 1983	trusobno	4	00 Jeklarna	35279 Jesenice, Straža 11
71. Foržaković Mirsad	295	18. 08. 1983	trusobno	4	00 Jeklarna	35092 Blejska Dobrava 117
72. Pašalić Čemović Rad	295	05. 10. 1983	trusobno dvošabno	5	50 Druž. stand.	30327 Jesenice, C. talcev 7 B
73. Stros Bernard	294	23. 12. 1985	trusobno	5	70 FRS	35264 Bl. Dobrava 97/1
74. Ostožić Čedo	293	21. 05. 1980	trusobno dvošabno	4	00 Jeklarna	21756 Jesenice, C. m. Titova 2/A
75. Kravojinović Avdo	293	07. 11. 1980	trusobno	4	00 Jeklarna	33072 Jesenice, Straža 12
76. Radić Drago	293	25. 05. 1984	trusobno	5	10 HVJ	35169 Jesenice, Aljažev 16
77. Umjetnjoški Nedeljko	291	08. 01. 1986	trusobno	4	80 HVJ	30469 Jesenice, Delavska 9
78. Ramić Muhamed	290	13. 11. 1984	trusobno	4	80 Stroj. del.	31232 Jesenice, C. Želzarjev 25
79. Lubijanički Husein	288	30. 01. 1979	trusobno	4	10 VBS	32580 Jesenice, Delavska 8
80. Mumunović Ekrem	288	24. 12. 1981	trusobno	4	00 Jeklarna	31158 Jesenice, Straža 12
81. Saliji Sabra	286	08. 09. 1977	trusobno	5	50 Druž. stand.	60895 Jesenice, C. m. Titova 47
82. Buni						

Prednostna lista pričakovalcev stanovanj za leto 1988

Priimek in ime	Točke po pr.	Datum vloge	Vrsta stanovanja želi ima	Št. čl.	TOZD (DS)	Del. št.	Naslov
29. Potočnik Milena	287	26. 08. 1983	garsoniera	1	10 PVT	35286	Bl. Dobrava, Bl. Dobrava 119
30. Bektašević Bošir	286	14. 03. 1984	garsoniera	1	80 Vzdrževanje	32216	Jesenice, Kežarjeva 36
31. Troha Jozu	286	18. 04. 1984	garsoniera	1	00 Jeklarna 2	33467	Jesenice, Hrušica 56
32. Karakaš Duško	285	23. 04. 1983	garsoniera	1	80 Transport	35062	Jesenice, Ruparjeva 5
33. Jetimov Blagoj	285	19. 08. 1983	garsoniera	1	00 Jeklarna	34762	Jesenice, Kežarjeva 36
34. Tasov Stojmen	285	05. 10. 1983	garsoniera	1	00 Jeklarna	34381	Jesenice, Ruparjeva 5
35. Dejanov Slobodan	285	18. 10. 1983	garsoniera	1	10 HVJ	34517	Jesenice, Titova 106
36. Vuković Drago	284	29. 05. 1985	garsoniera	1	30 Jeklolek	32723	Jesenice, C. m. Tita 106
37. Balukčić Jozo	284	12. 02. 1986	garsoniera	1	40 Komerciala	33344	Jesenice, Ruparjeva 5
38. Šečkanović Đežavd	284	25. 02. 1986	garsoniera	1	10 VDP	34328	Jesenice, Titova 106
39. Djurdjević Ranko	284	14. 04. 1986	garsoniera	1	10 HVB	31284	Jesenice, Kežarjeva 36
40. Skenderović Safer	284	01. 09. 1986	garsoniera	1	80 Transport	32949	Jesenice, Ruparjeva 5
41. Babić Nusret	284	23. 10. 1986	garsoniera	1	80 Vzdrževanje	31257	Jesenice, Ruparjeva 5
42. Kuželka Franja	284	17. 11. 1986	garsoniera	1	80 Vzdrževanje	32211	Jesenice, Verdnikova 23
43. Mužan Enes	283	28. 12. 1984	garsoniera	1	00 Jeklarna 2	34456	Jesenice, C. m. Tita 106
44. Okršlar Ivan	282	19. 10. 1982	garsoniera	1	80 Vzdrževanje	34989	Jesenice, Kurirska pot 1/A
45. Gvoždić Dragutin	281	08. 07. 1983	garsoniera	1	70 Kadrovska	32961	Jesenice, Ruparjeva 5
46. Mrahorović Ibrahim	281	11. 07. 1984	garsoniera	1	10 HVJ	33900	Jesenice, Ruparjeva 5
47. Oblak Roman	281	16. 12. 1986	garsoniera	1	10 HVB	35588	Jesenice, Tavčarjeva 8
48. Bergant Vilko	281	13. 01. 1987	garsoniera	1	80 Energetika	31480	Jesenice, Lipce 59
49. Mitrović Rajko	281	09. 10. 1987	garsoniera	1	10 HVJ	31998	Jesenice, Ruparjeva 8
50. Šolar Miloš	280	09. 03. 1983	garsoniera	1	00 Livarna	34857	Jesenice, Titova 76
51. Vukobrad Mladen	280	30. 07. 1983	garsoniera	1	10 VBŠ	34429	Jesenice, Ruparjeva 5
52. Rizvanović Nejra	280	05. 11. 1983	garsoniera	1	70 FRS	35432	Jesenice, Tomšičeva 70 C
53. Čmíširović Džemal	280	24. 11. 1983	garsoniera	1	00 Jeklarna	34956	Jesenice, Ruparjeva 5
54. Čatak Džinka	280	29. 12. 1983	garsoniera	1	70 CSI	35050	Jesenice, Kežarjeva 8
55. Pašić Nijaz	279	31. 07. 1985	garsoniera	1	10 VDP	32836	Jesenice, Ruparjeva 5
56. Jangelovski Ljupco	279	11. 09. 1985	garsoniera	1	80 Vzdrževanje	34389	Jesenice, Ruparjeva 5
57. Skenderović Rifet	279	15. 10. 1986	garsoniera	1	00 Jeklarna 2	32522	Jesenice, Ruparjeva 5
58. Zupan Damijan	276	16. 09. 1983	garsoniera	1	10 PVT	33765	Jesenice, C. talcev 7/B
59. Jug Zoran	276	30. 05. 1984	garsoniera	1	80 Stroj. del.	33627	Jesenice, Al. Trava 22
60. Koprivec Branko	276	15. 01. 1987	garsoniera	1	80 Vzdrževanje	31859	Jesenice, H. Verdika 30
61. Mitevski Acc	275	04. 05. 1983	garsoniera	1	30 Elektro	35153	Jesenice, C. m. Tita 106
62. Blagojević Jovo	274	23. 10. 1985	garsoniera	1	00 Livarna	33284	Jesenice, C. zeljezarjev 20
63. Trpjan Štefan	274	13. 03. 1986	garsoniera	1	10 PVT	31706	Jesenice, Titova 4/A
64. Bošnjaković Drago	274	07. 05. 1986	garsoniera	1	10 VBŠ	33120	Jesenice, C. talcev 7 A
65. Žnidarić Miroslav	272	25. 01. 1984	garsoniera	1	10 VBŠ	35161	Jesenice, Ruparjeva 5
66. Ponjavić Petar	272	02. 02. 1984	garsoniera	1	10 VBŠ	33902	Jesenice, Kežarjeva 36
67. Osman Bakri	272	08. 08. 1984	garsoniera	1	80 Transport	34291	Jesenice, Titova 106
68. Jovičić Dragan	272	24. 12. 1984	garsoniera	1	30 Jeklolek	35111	Jesenice, C. talcev 7 A
69. Čioč Ranko	271	20. 02. 1984	garsoniera	1	30 Jeklolek	35023	Jesenice, Kežarjeva 36
70. Perko Nevenka	271	06. 02. 1984	garsoniera	1	70 STK	34324	Jesenice, Svetinova 19
71. Jeginović Alija	271	15. 02. 1984	garsoniera	1	30 Žičarna	35252	Jesenice, Titova 106
72. Babić Robert	271	12. 09. 1984	garsoniera	1	00 Jeklarna 2	34012	Jesenice, Tomšičeva 70 C
73. Kičin Muharem	271	18. 09. 1984	garsoniera	1	80 Transport	35656	Jesenice, Titova 106
74. Balić Sabir	271	19. 12. 1984	garsoniera	1	30 Žičarna	35292	Jesenice, Ruparjeva 5
75. Arnol Iztok	270	30. 05. 1983	garsoniera	1	10 VBŠ	34236	Zirovnica, Žirovnica 41
76. Zec Mladen	269	10. 04. 1985	garsoniera	1	00 Jeklarna	34691	Jesenice, Ruparjeva 5
77. Kežarjević Emil	269	13. 05. 1985	garsoniera	1	80 Stroj. del.	33613	Jesenice, C. maja 41
78. Pavlović Pero	269	24. 05. 1985	garsoniera	1	00 Jeklarna	33649	Jesenice, Ruparjeva 5
79. Djokić Radomir	269	05. 06. 1985	garsoniera	1	80 Vzdrževanje	33877	Jesenice, Ruparjeva 5
80. Mušić Enes	269	18. 07. 1985	garsoniera	1	30 Žebljarna	33192	Jesenice, Ruparjeva 5
81. Kadić Kasim	269	31. 07. 1985	garsoniera	1	80 Vzdrževanje	34284	Jesenice, Ruparjeva 5
82. Hodžić Minka	269	31. 03. 1986	garsoniera	1	50 Druž. stand.	34927	Jesenice, C. talcev 7 B
83. Trako Rasim	269	07. 05. 1986	garsoniera	1	10 VBŠ	33967	Jesenice, Kežarjeva 36
84. Malkić Mustafa	269	22. 05. 1986	garsoniera	1	80 Vzdrževanje	33756	Jesenice, Ruparjeva 5
85. Hodžić Alija	269	25. 10. 1986	garsoniera	1	30 Žičarna	33965	Jesenice, Titova 106
86. Drobic Klemen	266	23. 01. 1984	garsoniera	1	10 HVB	34790	Jesenice, Titova 2/A
87. Kantarević Ernisa	266	05. 09. 1984	garsoniera	1	50 Druž. stand.	35673	Jesenice, Titova 100
88. Turnov Petar	266	23. 02. 1987	garsoniera	1	00 Jeklarna	33780	Jesenice, Titova 106
89. Bernard Tina	266	20. 03. 1987	garsoniera	1	70 SEO	34241	Jesenice, Stražišarjeva 7
90. Zec Nedjo	265	10. 04. 1985	garsoniera	1	30 Valj. žice	35157	Jesenice, Ruparjeva 5
91. Anastasov Krsto	265	17. 02. 1986	garsoniera	1	00 Jeklarna	33690	Jesenice, Ruparjeva 5
92. Čebulji Tonček	264	15. 03. 1985	garsoniera	1	70 Kadrovska	34877	Dovje, Dovje 80
93. Gajic Savo	264	10. 04. 1985	garsoniera	1	80 Vzdrževanje	34280	Jesenice, Ruparjeva 5
94. Tabaković Rešad	264	10. 04. 1985	garsoniera	1	10 VBŠ	35142	Jesenice, Ruparjeva 5
95. Blekić Edmira	264	27. 11. 1985	garsoniera	1	10 HVJ	34935	Jesenice, C. revolucije 7
96. Damjančuk Ivan	264	12. 02. 1986	garsoniera	1	10 HVB	34549	Jesenice, Ruparjeva 5
97. Ajdarović Enes	264	02. 04. 1986	garsoniera	1	10 PVT	34270	Jesenice, Kežarjeva 36
98. Stojanov Stevčo	264	19. 08. 1986	garsoniera	1	10 HVB	34452	Jesenice, M. Tita 106
99. Terzić Sabahudin	262	29. 02. 1984	garsoniera	1	10 HVJ	35463	Jesenice, Titova 89
100. Kapić Sead	262	11. 07. 1984	garsoniera	1	00 Jeklarna 2	35546	Jesenice, Ruparjeva 5
101. Mujezinović Enesa	261	12. 09. 1984	garsoniera	1	30 Žičarna	35278	Jesenice, Kidričeva 24
102. Novak Zdravko	261	20. 03. 1987	garsoniera	1	30 Žičarna	32297	Jesenice, C. m. Tita 106
103. Skenderović Feko	260	12. 06. 1985	garsoniera	1	80 Vzdrževanje	35057	Jesenice, Ruparjeva 5
104. Rožić Janko	260	26. 12. 1986	garsoniera	1	80 Stroj. del.	34326	Boh. Bistrica, Brod 12

Priimek in ime	Točke po pr.	Datum vloge	Vrsta stanovanja želi ima	Št. čl.	TOZD (DS)	Del. št.	Naslov

<

Valentin CUNDRIČ:

Votivna pesem

(odlomek)

Hrib P. je hrib Šepetalec, je prve mojega življenja. Žant mojih živih in zmeraj zapomnjenih sanj.

Ko bi streljal vaščane, oblecene v kozjo kožo, se ne bi prestrašil. Ko bi mi kdo zapovedal, daj mi tisto iz svojega srca, za kar niti ne veš, se ne bi prestrašil. Vse te stvari jemljem kot preliminarne nesreče. Kot nujno zlo. In kot nujno dobro. Dostikrat se turek in šurek spremenita v cvet in med. Služenje hribu P., kot bo bralec spoznal, ni vezano z življenjskim spamerovanjem, kot pravim racionalizaciji, na nekaj let, dvajset, sedem, tri, to služenje je dosmrtno. In brez plačila. Na ščukino zapoved, in še sam ne vem, po čem me spoznajo. Vem pa, da sem v nekem življenju lezel skoz zmajevo uho. Vendar tudi to ostaja, tam, v vrsticah ČRNEGA KANONA.

Spet me je presekala bikonkarna deltoidea sekira, in sem se osrestil kot nemočen v rastji med. Besede, ki jih v vseh življenjih srečavam, so mi prišle naproti, posebno dobro pa sem si zapomnil te: Blejsko jezero z otokom je kot Atlantik z Anglijo; o mala Atlantida, kako si mi blizu in kako si moja!

To, kar se mi je pripetilo, ni nič novega. Sploh se mi je pa pripetilo in se ni niti zgodilo. Zgodilo pomeni druščino in god, pripetilo pa opet najstitti koga. Torej sem ostal na cedilu, še dobro, da ne vem, na cigarem in za koliko časa spet.

Moje solzno telo se vsako noč napoti, v sanjah mojega telesa, v mojo rojstno hišo pisat pesmi in razlage o besedah. Če pravim solzno telo, je to spomin na moj poklic, ko sem še razlagal brižinske spomenike. Vsako noč pomeni res vsako noč, in to je hudo res, ne le enkrat v noči, po tricrat se znajdem v sanjah tam, kjer se podnevi samo z odpotrom, v kolikor to ni kislo grozdje, zato pa ponori nadoknadim zamujeno ali recimo prijazneje, zavrneno, ne gleda na to, ali jaz zavračam ali pa sem nemara jaz zavrnjen. Kar se rojstne hiše tiče, je moja in rojstna samo slučajno, v toliko, da nam ni nič prihranjeno, ko trgamo popkovino in ko nas menečijo doma čez prag, nam pa usaj misli uhajajo nazaj. Tam torej pušča moje solzno telo na kupe manuskriptov, ki jih ne bom nikoli pretihotapil v beli dan. Duh napisanega me draži in muči čez dan, sklanja se

mi v uho. O, naj me duh nareka ne zapusti! Sicer pa stvari se ne gode, se samo ponavljajo, vrtijo se v krogu, ki nam ni viden, vendar tistih dvaindvajset pogojev za poraz že razberes iz ponujenih znamenj.

Če bi že pisal o sebi, bi najbrž moral začeti z letom 1938, ki je moje rojstno leto. Zgodbo bi začel pisati nekako takole: Vas P. je tičala v zameetu. (Bil je namreč februar, snežni metež.) Iz doline je hrib tako težko dostopen. Poljska pota so bolj malo čistili. Krečljemu s konjskimi in volovskimi vpregami. A res bolj poredko. Živelj vasi P. se je najbrž tako na čeden način skrival pred svetom.

Iz sveta je v vas prihajala zgolj enostranska pravica, bodi cerkevna boda posvetna. V zavesti šele rojenih je bil zato trdovraten odpor proti dolinskemu še iz luteranskih časov, tu v vasi P. jih je dovolj prejelo novo, pravičnejšo vero in vsi se niso pustili užugati. Za hribom so uredili za bivanje in skrivanje naravno kraško votilino; ob njej in v njej so imeli predniki v časih turških vpadov tabor in v spomin nanj se je ohranilo ime zaselka z eno bajto: Podtabor. Z verniki vred se je občasno skrival v jami Primož Trubar, ki je znal razlagati božjo besedo ob naravnem, nezglajenem obhajilnem kamnu.

Ker sva bila še premajhna za delo na polju, in ker je nekdo moral paziti na kokoši in zvečer opraviti živino, sva lenarja z mlajšim bratom doma in se zabaval po svoje. Jaz sem buljil v eno od broširanih pionirskega knjižic, mlajši pa se je zabaval tako, da je lovil in spuščal piščance s strehe sekularja. Ko se je preganjal za piščančkom po ovčaku, ga je po nemarnem in po nesreči pripril, tako da je žival vreščala in poskakovala.

Kaj bo pa zdaj, sem kriknil. Tepen boš, da veš, sem pripravljal kriuvca za tisto grozno. Tega fantiča so zmeraj tepli, do krvi. Za najmanjšo krajo, za najrahlejši ugovor.

Že je bila trda noč, kot v kakšni ljudski baladi, kjer se reye in sirote boje življenja. In glej ga, pisanega brata, prehitel je dogodek in razložil, da je Tina priprila piščančku nogu. Nikatršnega zasiščevanja ni bilo, sicer se pa ne bi branil. Mama je ihtela, ker se ji je žival smilila in škoda je je bilo. Oče je tako vzpod-

bujen ali podžgan zgrabil sekiro na pragu, da me ni mlatil s prosto in žljavo dlanjo. Vsi so se umaknili s svojimi angeli varuh in tudi z morem, v hišo in na vrh. Oče pa je zamahtoval s toporiščem po moji hrbitni strani. Ko me je spustil na tla, se nisem pobral. Začelo je litit, ne vem, če z neba ali iz srca so sedov. Tako sem na hitro zvedel, kako je, če te pozabita bog in svet. Še pes Miško se je umaknil v uto, kot češ, kaj me briga.

Nekoč so bila v vasi tudi fevdna pisma, podpisana od grofa Ortenburgskega in cesarja Friderika iz leta okt. 1200. Torej je bilo nekaj razloga za ponos in celo ošabnost.

Kot sem že omenil, je bil v vasi P. do včeraj živ spomin na Turke iz leta 1477. Potresi so bili leta 1509, 1622, 1690. Letnice v ljudeh niso živele, spomin na nesrečo je bil povezan z dodatnimi tlakami na blejskem gradu, ki ga je bilo treba obnavljati. Vas P. je tod okoli najstarejša vas, poleg Menkuša, in v srednjem veku daleč naokoli najpomembnejša. Svobodnjaki so nosili tudi nemške priimke: Schroettl in Chranschrott; ohranili so se v listinah ob prenosu kmetij na briksenškega škofa Mateja. Škof Matej je imel v vasi P. poletni dvorec, ker je vas P. na hribu, izven močvar in brez megle. Leta 1358 je taistni škof Matej svoj dvorec podelil v fevd ministerialu Diemonu von Brunecku.

V vaškem dvoru so imeli urbar za vso okolico, kar pove dovolj, in spet samo to, ker se je urbar izgubil, v blejskem, grajskem pa njegove vsebine ni. Iz dvorca je s stoletji, kar je njegova simbolična in nujna degradacija, nastala U. domačija, ki je stolpa po pobožnosti in imenitnosti, saj so bili U. najstmanejši kmetje v vasi P. vendar je dandanes hiša zaklenjena, brez trdne roke, urešnici se je ljudsko reklo, da, kjer delavcem ne dajo jesti, rod izumre, imetje pa prekrije lišaj.

Moja mlajša sestra Marica je padla kot angelska solza med pogleske, primate. Deklica z dolgimi zlatimi lasmi. Bila je eno leto starejša od mene. Kot vzeta iz kakšne volševne bajke ali Zaubermaerchen. Vem, da obuvanje iz pozabe povrzoči niz zamet. Pa kaj bo z zamero moje zame-re? V jagibabi živimo, v njej, ne z njo. Živim več nadnaravnih motivov. S stvarmi in osebam se moramo naphati, da preživimo.

Bilo je septembra 1942. Kurili smo turščovle. Ne, ni šlo za koruzo. Zmolil sem se. Kurili smo fižolovje. In to na vrtni njivi. Takoreč doma. Večji otroci, brez nadzorstva, in so Maričo prisili, da je skočila čez kres. Sedva je padla v ogenj. Mene ni bilo zraven. Ponavadi sem kje čepel. Ko se je zaslišal jok in krik, sem stal ob dvoriščni lesi. Spominjam se samo mlajšega brata. Trilernega, kako je tekel in nekaj prosil. Potem so opečenega otroka z lojtrnikom peljali na Golnik, kjer je umrl. Spominjam se tudi, ko so Marico jemali s par in kako je Merkov, sosed in mizar, zbil trugo.

Tudi ta zgodba je del hriba P., in kot vsake zgodbe s hribu P. nedosezenček, se pravi, pride donošena na svet, ob pravem času, vendar je nič ni. Tako nekako bi začel, in sem že neštetokrat, svojo živiljenjepisno zgodbo. Rojstno vas bi imenoval P., ker tako, kot se imenuje po novješem, mi ni všeč, srednjeveški termin za vas, ki je skrit še v nemškem izrazu Pogelschitz, namreč Pogljič, pa ni več v rabi, ohranjen pa je privedeniku pogleski v starem izrazu za prebivalca vasi P. namreč Poglesci. Tisto votilino, ki jo omenjam, vaščani imenujejo pogleska cerkev, in ne tako, kot se dozdeva krajevnemu leksikonu, ki jo frazari drugače, tako kot nične ne govori. Hiša U. je dala znanega slovenskega opernega pevca, ki se je pisal drugače, kot je bilo rečeno hiši, kar je pomenilo, da kmetija ni premogla vseskozi sinov ali usaj enega, ki bi dedorval za očetom gospodarjem kmetijo kot priimek; hišno ime se pa ne spremeni, zet prinese samo priimek.

V vasi P. so moški do ženitve spali po senikih in hlevih, kot da so kobilji ali goveji mladiči, in ne ljudje. Neumestno je misliti, kako so zaudarjali, saj so se zračili ves dan na poljih in gmajni, in to zato, da so se v smrad vrnili. Do polnoči so dostikrat obredli vse spominjanje, iz česar so iskali napovedi za naprej. Spominjali so se kuge 1510. leta in iz leta 1629, ko so predniki celo stražili dohode v vas, pred nezaželenimi prislici, in to dan in noč.

Potem so udihrali čez cigane, ki so prešli dostikrat njihov hrib ali pa so se ustavljali po stogovih, od leta 1723 dalje, in so bili pripravljeni krasti in celo moriti. Dalje so se spominjali grimsčarskega barona, ki je z rogom in lovskimi gonjači drvel često skozi vas P., kot da niso gozdovi in gmajne že dosti pusti zaradi fužinarjev, ti so iztrebili cel gozd nad vasjo P. za zaselek Zabošt, ki je bil bolj gotičava. V zaselku Zabošt je še danes ohranjeno hišno ime Fržinc, kar je fužinar ali iz freisinger, kar bi bilo precej bolj imenitno.

Tako so mladi iz vasi P. predihali različne običaje: koline, kolede, potroke in smrti. Tedaj šele so se zavestno vrnili nazaj, v vse hudo in prestano, od primščin do posmrtnin, ko je gospoda izropala hlev, v hiši pa skrinjo za skrinjo, in do pravice prve pomoci, ki naj bi jo tod uveljavljala grajski pisar.

Kot bi stala med vasjo, rodom in menoj še vedno tista kužna straža, ki je branila tujcem vstopiti v vas. Ali straža, ki je bolšala dol po deželi, kdaj bojo pridrževali Turki. Sicer pa ima kraj danes, brez mene in mojih težav, dovolj svojih križev, v vasi namreč čestokrat gori. Pogoreti mora sedem hiš, da bo mir. Od kdaj ta vrata ali urok, nisem mogel ugotoviti, ker nimam več stika s starim prebivalstvom, in če bi si razlagati hotel stvari bolj mistično, da se pod pritskom duha vasi P. vnemajo hiše kar same, kot voljne žrtve, komu bi te ugotovitve kaj koristile? Do zdaj je bilo povzdrignjenih v gorečo menoro četvero pogorišč.

Tudi pri nas je šola pomenila počasni obred, obred v smislu iniciacije, sprejema med odraste klape. Klila pa pod bujna zmota, češ, na hodi v šolo, da mu ne bo treba delači. Fizično delo je bilo tod povzdrignjeno na raven trpljenja. Vsak drugo delo: v tovarni, na žagi, v pisarni je bilo lenarjenje. Še pravi, edino delo doma, na njivi, v gozdu je imelo svet predznak, še težja dela kje po službah pa so bila samo za placo.

Tako sem začel hoditi v šolo. Prizred osnovne šole v Gorjah je imel pouk v slovenskem jeziku. Prepelivali smo tisto o ročici, ki se ni skrila in o žanjici ajde. Niti besede nisem slišal o Hitlerju. Isto učiteljico so nasi čestiri leta dali stran, ker je hodila v cerkev. V Gorjah so vse verne učiteljice vrgli na cesto ali v hrib. Iz prvega razreda se spominjam najbolj, da so nas že po prvi urti nagnali domov, in naj tečemo, so naročili. Ko sem prisopihal domov, je bila hiša zaklenjena, in sem šel na vrt, pobratil ruške, po čemer sklepam, da je bil to septembra. Vsi domači so se skrili pri sodisu, kjer so z balkona opazovali položaj, malo se meneč za mene. Začele so življati krogla. Lahko bi me zadela naša krogla. Vsekakor bi bil to zadelek in nikogaršnja trofeja. Ni se zgodilo tako kot v filmih, da svojci tekajo za otroki in jih poskrijejo, mene so kratko malo pozabili.

Sedaj ko bivam tu, kjer pač že bivam, to je na Jesenicah, šele spoznam vrednost in moč tistih krajev tam, ki naj jih imenujem moji rojstni kraji, čeprav sem od tam izobčen, tudi če bi se že tam pojavit v dobrih namenih, bi lahko doživel, da bi kdo poklical milico.

Miha Mazzini

14

Drobtinice

Pod ravno

krojeno, ohlapno jopicu je bilo slutiti velike prsi. Ne povešene, vsaj izboklino so delale na pravem mestu. Nesla mi je cigarete in opazil sem bele dokolenke. Žalostno sem zavzdihnil. Tako napravljene ženske so ponavadi tudi same dolgočasne.

Gledal sem predse. Nisem prenesel njenega zaljubljenega pogleda. Miley, kot namenjene majhnim muckom, ki so se komaj rodili. Najraje bi me pestovala in stisnila k sebi, božajoč me za ušesi. Žal mi je bilo za tistih dvakrat na žuru. Alkohol mi požene vso kri v kurca. Ker velja zakon, da na enem mestu v prostoru ne moreta biti dve stvari hkrati, ostanejo možgani brez. Spodnja glava je dosti manjša od zgornje, zato se tudi moji intelektualni dometi prenosorazmerno zmanjšajo. Le na eno stvar. Mogoče kurba in mi je dala le zaradi tega, da me prikleni nase. Počutil sem se kot prasec.

Ah, pravica, kje se zdaj gonis, da te nič ne vidimo v teh krajih?

Prisedel je Pesnik. Tako je dobil pivo.

Tvoji prijatelji so tudi moji prijatelji. Vpliv indijanarjev je ponekod še zelo močan.

Popil sem že drugo pivo, tretje je bilo na poti. Pesnik se je razgovoril. Iz žepa je potegnil svojo novo samozaložbo, malce polistal in pričel brati:

— Zemlja...

— Pavza.

— In na njej gozd...

Vrtel sem steklenico v roki. Preštudiral sem etiketo, datum polnjenja. Spomnil sem se dekle iz železarne. Pomisli sem na načapo delovanje žlez. Hormon preveč, hormon premalo. Počutja mi prihajajo v valovih; od veselja do mrzovljnosti. Največkrat pocasto sladka otožnost. Pesnik je rabil knjige le za iztočnico. Ni večbral, govoril je na pamet.

— In v gozdu drevesa...

Pogledal sem gostiteljico. Zavzeto ga je poslušala. Jamranje vedno najde svoja razbolela in frustrirana srca. Nobenega pravega jebivetrstva ni v teh poetih, tako kot v zdravem ljudstvu. Mogoče jih zato nihče ne bere.

— In na drevesih veje...

Na smrt sem se dolgočasil. Obračal sem prazno steklenico v roki. Dekle se je res zasmaknil. Ni opazila, da sem ostal brez piva. Izdaža v lastnih vrstah.

Gledal sem ven, na prazno cesto. Prisluhnih sem penzionerjem, kol bi jim bilo treba zarati skozi rit, so trdili, in jih peči na razniju.

— In na vejah vejice...

Dobro bi ga bilo povprašati za naslov poeme. Botanika za začetnike?

— In na vejicah listi...

Presedel sem se, se naslonil nazaj in razkrečil nogi. S kolenom sem se dotaknil njege stegna. Ni se odmaknila.

Položil sem ji roko na golo kožo. Potegnil navzgor krilo in spolzel z dlanjo proti topotli mednožju.

Stisnila je nogi in me zgrabila za roko. Ne iz obrame.

— In liste premika veter...

Najprej je vstopil sredinec, prst narejen za trkanje pri obiskih. Kazalec ni hotel začujati.

— Sem in tja, dotaknejo se in odmaknejo...

Pesnik ni opazil ničesar. Knjiga je ležala zaprta na mizi.

Njegov pogled je srepel v zid med nama.

— Nekateri se srečajo, drugi nikoli...

Poskušala je ostati mirna. Nepremična. Grizla si je ustnice. Pesnika ni več poslušala. Moja stara hiba. Zmerom hočem imeti glavno besedo za omizjem.</p

Novice iz Radovljiske občine

● Končno so tudi v radovljiski občini dobili novega predsednika občinske skupščine. To je ing. Marko Bezjak iz Radovljice. Na skupni seji vseh treh zborov, 29. junija, je namreč od 77 delegatov glasovalo zanj 50, sokandidat Ciril Ažman je dobil 21 glasov, 6 glasovnic pa je bilo neveljavnih.

● Vsi trije zbori občinske skupščine Radovljica so na 18. ločenih sejah, 29. junija, analizirali gospodarjenje v prvem četrtletju 1988. Veliko razprav je bilo o problematiki zaposlovanja in o kadrovskem razvoju občine, ki je vse prej kot zadovoljivo. Delegati so sprejeli osnutek odloka o pripravi in sprejetju sprememb in dopolnitve družbenega načrta občine s posebnim ozirom na gradnjo avtoceste Bratstvo in enotnost. Podrobno so presojali delovanje krajevne skupnosti in opozorili na izjemno težko gmotno stanje in neučinkovito stališče krajevnih samoupravnih organov in različnih vprašanjih, predvsem prostorskih. Sprejeli so tudi sklep o letošnjih prejemnikih priznanj občinske skupščine. Potrdili so osnutek odloka o posebnem občinskem davku od prometa izdelkov in plačil za storitve. Vsi zbori so sprejeli periodične načrte in opravili nekatere kadrovske razrešitve in imenovanja.

● Delegati zebra združenega dela in zebra krajevne skupnosti občinske skupščine Radovljica so na ločenih sejah 29. junija sprejeli osnutek odloka o dopolnitvah odloka o prostorskem ureditvenih pogojih za območje Bleda, osnutek odloka o spremembah odloka o občinskih upravnih takšah in odloka o potrditvi zaključnega računa davkov in prispevkov občanov v občini Radovljica za leto 1987.

● Izvršni svet OS Radovljica je na 75. seji, 28. junija, preučil informacijo o gibanju splošne porabe in financiranju pročaunskih porabnikov. Sprejel je predlage sklepov za uporabo sredstev solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč v Sloveniji in poročilo o delu odbora podpisnikov družbenega dogovora o načinu uporabe in upravljanja s sredstvi solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč za leto 1987. Oblikovali so predlog kadrovske sestave komiteja za družbeni in prostorski razvoj in izrekli soglasje k imenovanju Jožeta Rebca za vodjo skupnih služb SIS družbenih dejavnosti občine Radovljica in Janeza Bulca za direktorja hotelov Kompas Bled in Ribno.

● Družbenopolitične razmere v Sloveniji, nastale po aretaciji Janeza Janše, Davida Tasiča in Ivana Borštnarja, so razgibale tudi javnost in DPO v radovljiski občini. O vzrokih in posledicah teh dogajanj so razpravljali na seji OK ZKS Radovljica, kjer so podprtli stališča predsedstva in CK ZKS. Razprava je tekla tudi na zadnji seji predsedstva občinskega odbora ZZB NOV Radovljica, na predsedstvu OK ZSMS in na letni skupščini ZRVS Radovljica. Skupni imenovalec vseh razprav je enotna podpora političnemu vodstvu Slovenije in obsodba vseh antisocialističnih in protiarmadnih izpadov. Predsedstvo

OK ZSMS pa je od sekretariata za notranje zadeve občine Radovljica zahtevalo celovito informacijo o postopkih, ki jih vodi ta organ v svojem delokrogu.

● Na slavnostni seji občinskega odbora ZZB NOV Radovljica je 1. julija v počastitev Dneva borca o sedanjem političnem in gospodarskem stanju v občini in širši družbenopolitični skupnosti govoril sekretar OK ZKS Radovljica Janko S. Stušek. Za življenske jubileje so podelili 16 članom občinskega odbora in njegovih organov priznanja, zraven pa še tri priznanja Medobčinskega sveta ZZB NOV za Gorenjsko.

● Predsedstvo OK ZSMS Radovljica je na 5. seji, 24. junija, sprejelo več stališč do predlaganih točk dnevnega reda DPZ občinske skupščine Radovljica. Največ pozornosti so namenili gradivu za volilno programsko sejo Republike konference ZSM Slovenije, ki je bila 30. junija v Ljubljani.

● Na letni skupščini OK ZRVS Radovljica, 23. junija, so presojali dejavnost preteklem letu. Izrekli so se za še večje uveljavljanje usposabljanja mladih in pridobivanje za vojaške in obrambne poklice. Poseben pomen pri tem najima tudi v prihodnje vsakoletni partizanski Tabor heroja Tončka, ki ga organizira OK ZRVS. Naceli so tudi razpravo o možnostih za pomlajevanje svoje organizacije in spodbujanje mladih za šolanje v šolah rezervnih vojaških starešin. Za predsednika OK ZRVS Radovljica so ponovno izvolili Jaka Vidica iz Ribnega.

● V Verigi Lesce so delavci na referendumu, 23. junija, odločali o reorganizaciji delovne organizacije, oz. o ukinjanju sedanjih sedmih tozgov in oblikovanju v enovito delovno organizacijo. Po pričakovanju se je velika večina (od 62 % do 83 %) vseh delavcev izjasnila proti tozdom in za enovito delovno organizacijo.

● Cestno podjetje Kranj načrtuje v drugem polletju 1988 v radovljiski občini obnovitvena dela na cestah Bohinjska Bistrica – jezero, Gorie – Krnica, Gobovce – Črnivec in Koprnik – Gorjuše. V načrtu imajo tudi rekonstrukcijo podvoza pod magistralno cesto Ljubljana – Jesenice pri odcepnu v Radovljico.

● V industrijskih delovnih organizacijah radovljiske občine so v prvih petih mesecih 1988 v proizvodnji dosegli slabše rezultate, kot so jih načrtovali. Fizični obseg proizvodnje v občini je bil v omenjenem obdobju kar za 7,3 % manjši kot lani. Samo v mesecu maju je bil v primerjavi z majem 1987 fizični obseg proizvodnje manjši za 11,1 odstotka.

● Od 1. januarja do 31. maja letos so v občini Radovljica OZD izvozile na tuja tržišča nekaj nad 35,4 milijarde din blaga in storitev. Na tržišča s trdnim valuto so izvozili za 31,8 milijarde din, kar je 89,7 % celotnega izvoza. Načrt skupnega izvoza za leto 1988 so v tem obdobju izpolnili 37,7 %, na konvertibilni trg pa 39,4 %. Količnik pokrivanja uvoza z izvozom na konvertibilni trg je bil 2,2.

● Po pričakovanjih poznavalcev v turističnih krajih radovljiske občine v prvih petih mesecih 1988 ni bilo opaznejšega porasta turističnega prometa. V tem času so našeli 361.000 nočitev, kar je za 1,7 % več kot lani. Tuji so prenočevali za 9,2 % več, domači gostje pa za 2,3 % manj. Občutno je zmanjšanje nočitev v zasebnih sobah (10,5 %) in v počitniških domovih, kjer je prenočevalo kar za 17,6 % manj gostov kot lani v istem času.

● V občini Radovljica so, po podatkih komiteja za družbeno planiranje in gospodarstvo občinske skupščine Radovljica, znašali neto osebni dohodki zaposlenih v gospodarstvu v aprili letos v poprečju 489.029 din, v negospodarstvu pa 609.577 din. Realni osebni dohodki v aprili letos so bili v primerjavi z osebnimi dohodki lanskega aprila nižji za 6,1 odstotek.

● V okviru Avsenikove domačije Pri Jožovcu v Begunjah, kjer so doma sloviti bratje Avsenik, so poleg gospodinskega objekta uredili tudi galerijske prostore. Poleg številnih priznanj in odlikovanj, notnega gradiva, kaset in plošč in druge dokumentacije, bodo razstavljalni tudi likovna dela in spominke domačih v tujih avtorjev.

● Gasilsko društvo Dobrava z nad 80 člani slavi letos 25. obljetnico ustanovitve in uspešnega delovanja. Gasilske vaje in prireditve so se zvrstile od petka, 24. do nedelje, 26. junija, ko je bila na Sredji Dobravi osrednja proslava z zborovanjem gasilskih enot in svečano izročitvijo novega gasilskega vozila.

● Na zasedanju skupščine Turistične zveze Slovenije (Tzs) v Ljubljani, 24. junija, so najuspešnejšim turističnim društvom in organizacijam ter posameznikom podelili priznanja. Predsednik TZJ Djordje Cvetković je izročil najvišje priznanje TZJ Zlato plaketo TZJ (edino v Sloveniji) Turističnemu društvu Lesce za velike zasluge pri razvoju turizma in turistične organiziranosti ter za mednarodno uveljavitev kampa Šopec.

● V Bohinju je bilo od 24. do 26. junija tekmovanje najlažjih članov in članic taborniške organizacije Gorenjske v taborniškem mnogoboku. Zbralo se je okoli petsto murnov, čebelic in medvedkov ter drugih tabornikov. V nedeljo, 26. junija, pa so slovesno odprli Gozdno šolo Taborniške zveze Slovenije ob Bohinjskem jezeru.

● Muzejsko galerijski odbor pri Kulturni skupnosti Radovljica je na junijski seji razčlenil in ocenil izvajanje programa razstavne dejavnosti v občini v prvih petih mesecih 1988. Ocene so dobre, klub je nekaterim pomanjkljivostim, ki so posledica slabšega materialnega stanja v kulturi. Sprejeli so program razstav do konca leta 1988 in osnutek programa za leto 1989.

● Klub zadovoljnih abstinentov Donat Radovljica, ki šteje 45 stalnih članov, je tudi letos v počastitev Dneva borca organiziral tradicionalni nogometni turnir. Tekme so bile v nedeljo, 26. junija, na igrišču kluba za Oblo gorico v Radovljici. Nastopilo je 21 moštvo iz vse Slovenije, med njimi tudi iz Ročaške Slatine, od koder je pokrovitelj radovljiskega kluba Donat, ter gosti iz NK Metalka iz Ljubljane, ki tudi gmotno podpira dejavnost kluba. Letošnji zmagovalec turnirja je bilo domačo moštvo iz Radovljice.

Razmišljanje ob srečanju na partizanski javki pri Parkeljnu

Na Plavžu, sedaj v krajevnih skupnostih Staneta Bokala, Mirka Roglja – Petka in Cirila Tavčarja, smo se pred leti odločili, da bomo krajevni praznik praznovali 4. julija, ker sovpada s praznovanjem Dneva borca.

Za ta dan smo se odločili, ker so se tegata dne leta 1941 zbrali v bližini Parkeljnove domačije pri partizani: Mirk Frančič, Ivan Kavčič, Jože Šavli in Ciril Tavčar. Vodstvo skupine je prevzel že prekaljeni revolucionar in komunist Stane Bokal.

Skupina se je 28. julija 1941 vključila v prvo jeseniško četo, imenovano Cankarjeva četa.

Borci so se ves mesec julij zadrževali in imeli zatočišče pri kmetu Blažu Klinarju, po domače Parkeljnu. Eden njegovih prednikov je žgal oglje in je bil vedno ves črn, zato se ga je prijelo ime Parkelj. Leta 1983 smo na domačiji odkrili spominsko ploščo, ki nas spominja na to dogajanje.

Poleg proslave v vseh treh krajevnih skupnostih, odkritja obnovljene spominske plošče Cirilu Tavčarju in športnih prireditev je bilo 4. julija še srečanje in spominski pohod na Parkeljovo domačijo. Ni nas bilo veliko; le nekaj okoli trideset, od tega skoraj 20 pohodnikov. Klub dežu je bilo prijetno, saj smo bili pri sedanjih gospodarjih lepo sprejeti.

Lepo in tisoč je zadonela partizanska pesem, kot v tistih časih, ko so se tu dobivali najprej prvi partizani, kasneje pa še politični delavci – tencni in kurirji. Zopet smo bili tu partizani in nekaj mlajših in priletnih pohodnikov.

Pogrešali smo predstavnike krajevne skupnosti Plavža, Socialistične zveze in seveda mlade. Nehote so mi misli uhajale v tista leta narodnoosvobodilne borbe in še posej v prvo leto, ko smo se v večernih urah zbirali na samotnih, hribovskih kmetijah in kajžah in smo bili brez velikega prepričevanja deležni vse podpore. Ni bilo negotovanja in izmikanj ter hudih besed, če smo prosili za hrano ali druge potrebščine, čeprav so se vsi dobro zavedali nemških povračilnih ukrepov, če bi Nemci zvedeli za njihovo sodelovanje z nami.

Kmet Parkelj je na svoji domačiji, ki leži med zaselkom Pribidi in Crnim vrhom skoraj malo skrita, marsikateri večer gostil razne nočne obiskovalce.

Danes Parkeljna in njegove žene ni več. Na domačiji gospodarja rodrnika Jercia in Janeza Razinger – Adamčeve. Rada vidita, ko jih vsako leto obiščemo. Zemlja daje tudi nekaj možnosti za prirejo živine. Le spominska plošča na pročelju nas skoraj opozarja, da bi bila domačija potrebna obnovitev. Toda ta bi zahtevala precejšnja finančna sredstva. Močne je tudi tu ena od naših nalog varovanja revolucionarnih tradicij in kulturnih spomenikov. To so živi spomeniki, ki zaslužijo še posebno pozornost.

Skoraj enako skrb bi zaslužila Cimpkova domačija na Potokih, kjer so se leta 1941 in 1942 zadrževali člani Okrožnega komiteja Komunistične partije in Okrožnega odbora Osvobodilne fronte – Jesenice ter Jože Gregorčič, sekretar Vojnoremolucionskega komiteja za jeseniško okrožje.

Pomembna je tudi Kavaljarjeva hiša na Borovljah. Tu je bil do aretacije Marjana Kavaljarja celo nekaj časa sedež jeseniškega Okrožnega komiteja Komunistične partije, večkrat pa se je tu tudi zadrževal Ignac Sterlek, sekretar prvega jeseniškega okrožnega odbora Osvobodilne fronte.

Na Borovljah je še hiša Martina Noča, kjer je bila leta 1941 dalj časa ilegalna tiskarna, kjer so razmnoževali ilegalno literaturo, ki so jo po posebnih ilegalnih zvezah prinašali iz Ljubljane.

Seveda pa je še posebno pomembna planinska postojanka pri Valvarzu pod Stolom, kjer je Kristina Petar (partizanska mama smo jo imenovali) s svojima hčerkama Majda in Zlato nudila vso pomoč prvim partizanom in še posebej članom Okrožnega komiteja KP, ki so imeli v bližini taborišče. Bila pa je tu tudi primerna partizanska javka za sodelavce in aktiviste OF iz doline.

Na vseh teh krajinah, ki so obeleženi s spominskimi ploščami, bi lahko imela šolska mladina zgodovinske ure.

Ko sem razmišljal o tistih časih pred 40 in več leti, sem ugotovil, da ob odhajanju naše generacije odhajajo z nami tudi tista davna, revolucionar.

Na vseh teh krajinah, ki so obeleženi s spominskimi ploščami, bi lahko imela šolska mladina zgodovinske ure.

Ko sem razmišljal o tistih časih pred 40 in več leti, sem ugotovil, da ob odhajanju naše generacije odhajajo z nami tudi tista davna, revolucionar.

Občutek imam, da smo vse premašili humani in kulturni, čeprav povsod poudarjamo, da je to velika vrednota. Govorimo o ekologiji, varstvu narave, pri tem pa pozabljamo na našo nacionalno kulturo, pačimo svoj jezik, nimamo radi domačih slovenskih pesmi, pozabljamo na boj Slo-

vencev na Koroškem, za njihov obstopoj in boj za slovenski jezik.

Več prijateljstva naj bo med nami; tako med mladimi in starimi, kot tudi med nami domačimi in tistimi, ki smo jih vabili k nam, ko nam je pričakovano delavcev in so postalni naši. Slovenko

Partizanski dom Vodiška planina na Jelovici vabi borce in druge goste

Partizanski dom Vodiška planina na Jelovici stopa letos poldruži mesec kasneje v novo poletno sezono kot druga leta. Upravni odbor doma, ki deluje pri Občinskem odboru ZZB NOV Radovljica, je imel namreč nekaj kadrovskih težav, ki pa jih je uspešno odpravil.

Partizanski dom je na 1.118 m nadmorske višine v lepem in čistem gozdnem okolju, s prijetnimi stezami za sprehode in rekreacijo. Z dobrimi cestami je povezan z radovljisko, bohinjsko in selško dolino. Od Radovljice je po cesti oddaljen 24 km. Čeprav je bil zgrajen in pravtonom namenjen za oddih in okrevanje borcev NOB, dom danes nudi gostoljubje tudi vsem drugim počitnikom in miru željnim gostom. Priporočajo ga še posebno srčnim bolnikom in ljudem z živčnimi motnjami.

V okolici doma, kot po vsej Jelovici, so številni spomeniki in obeležja

padlim borcem, ki so se tu bojevali med NOB.

Z rednim poslovanjem so v domu pričeli 23. junija. Gostom so na voljo lepe sobe s 50 ležišči, restavracijski in družabni prostori, gostoljubno osebje pa postreže s pristno domačo hrano in pičajo.

Po sklepov Upravnega odbora, upoštevajoč dejanske stroške, je cena oskrbnega dne (pensiona) za člane ZZB NOV in njihove ožje svojce od 23.500 do 25.000 din, odvisno od kategorije sobe; za njihove otroke od 3 do 10 let starosti pa 18.400 do 19.000 din dnevno. Za druge goste je cena oskrbnega dne od 25.000 do 27.000, za njihove otroke od 3 do 10 let pa od 19.300 do 20.000 din.

V domu je na voljo gostom tudi TV sprejemnik in štev. 75-293, kamor lahko kličejo neposredno tudi interesi za rezervacije.

JR

Inovativnost je potrebna na vseh področjih družbenega življenja in dela

Na temo USTVARJAJ INOVATIVNO DRUŽBO so 29. junija predsedstvo občinskega komiteja ZKS, upravni odbor DIATI in odbor za inovativnost in znanost pri občinskem svetu ZSS Jesenice organizirali razpravo. Ta je na eni strani opozorila, da nam je danes inovativna ustvarjalnost potrebna na vseh področjih družbenega življenja in dela in da je dejavnik ustvarjalnosti posameznik v sodelovanju z družbo in obratno, dejavnik ustvarjalnosti je družba, kolikor spodbuja posameznika. Na drugi strani pa je razprava opozorila na še vedno ozko gledanje na to problematiko in ponavljanje že leta in leta znanih stvari.

Izhodišče za razpravo, ki ga je pravila delovna skupina in je bilo objavljeno v 25. številki Železara 23. junija, je največ poudarka dalo inovativnosti v proizvodnji in gospodarstvu. Zato je bilo največ razprav v tej smeri, čeprav nam je danes inovativnost še kako potrebna na vseh področjih družbenega življenja in dela, tudi v političnem sistemu, družbenih dejavnosti in državni upravi. Zato potrebujemo inovativno mislečo družbo in ne samo posameznike. Le tako lahko gledamo na ustvarjalnost kot na splošno dejavnost in ne kot na posebno dejavnost, ki naj bi bila lastna le nekaterim.

Dr. Anton Trstenjak navaja, da je nemogoče videti pravo sistematično zvezo med delom in ustvarjanjem, dokler vztrajamo pri tradicionalnem ločevanju med telesnim in duševnim oziroma umskim delom. Na kreativnost kot vrsto dela lahko gledamo sistematično le, če bomo hitreje ročno delo povezovali z umskim, znanstveno pa s praktičnim, kar že leta in leta govorimo, rezultati pa izostajajo.

Pri inovativni in vsaki drugi ustvarjalnosti je zelo pomembna kulturna raven okolja, v katerem posameznik dela in živi. Kulturna raven se ne ustvarja spontano, za to so potrebne načrte vzgojnoizobraževalne, kulturne in druge aktivnosti, s katerimi bi dramili ustvarjalno miselnost, in možnost, ki bo omogočala, da bodo ljudje vsaj razumeli in sprejemali ustvarjalec in njegovo delo, če se že sami ne bodo mogli razviti v ustvarjalne osebnosti. To pa zajema celovit vzgojnoizobraževalni proces od družine, družbe, predšolske vzgoje, celoten vzgojnoizobraževalni sistem in permanentno izobraževanje odraslih ob delu.

Sedanje težke družbene razmere, še posebej v posameznih delovnih okoljih, niso preveč naklonjene inovativni miselnosti, čeprav je dejstvo, da nas samo inovativna ustvarjalnost lahko potegne iz sedanjih težav in popelje na pot napredka. Žal neustreza stimulacija strokovnega dela in neločevanje dobrega dela od slabega vplivata tudi na upadanje zanimanja za izobraževanje. Znova je bilo poudarjeno, da so poleg razumevanja okolja, še zlasti razumevanja in podpore vodilnih struktur, za širšo inovativno dejavnost zelo pomembni delovni pogoji oziroma oprema, zato bi del dohodka od inovacij morali odvajati za nakup ustrezen opreme in materiala.

Brez inovativne dejavnosti ne bomo preživeli, je menil eden od govornikov, kar velja za sleherno dejavnost, če hoče slediti času in napredku. Zato bi inovativna miselnost morala prodreti v sleherno OZD, kajti velikokrat se dogaja, da namesto inovativnih rešitev, posamezne OZD iščejo rešitev v podražitvah svojih izdelkov ali uslug. V občini smo v pogledu inovativne ustvarjalnosti še zelo zaspani: do nekakšnih analiz še pridemo, naprej pa ne znamo, nočemo ali ne moremo.

V inovativno družbo ne bomo prisli spontano, je dejal eden od razpravljalcev, za to bodo potrebeni, poleg že omenjenih aktivnosti, tudi konkretni ukrepi: OZD, ki ne izkazuje inovativne aktivnosti, ne more dobiti posojila, variabilni del osebnega dohodka vodilnih in vodstvenih delavcev bi moral biti odvisen od inovacijskega dohodka. V Železarni je bilo sicer veliko narejenega na področju inovativne dejavnosti, vendar so še velike rezerve, potrebnega pa bo še veliko truda za sprememjanje miselnosti in stanja. Tega ne bo mogoče rešiti s pravilniki, temveč s konkretno akcijo, pri čemer bodo morali ve-

Popravka

V prispevku Viktorja Bruna Zmogniti se o človeku je tudi človeško je v uvodnem delu namesto »o svojih pri-pombah in popravkih« pravilno »o mojih pri-pombah in popravkih«.

V prvi koloni besedila pa smo zagneli v zadnjem odstavku. Namesto »nosili našo kratico« bi morali zapisati »nosili našto kratico«.

Avtorju prispevka in bralcem se za napaki opravičujemo.

Uredništvo

liko več narediti tudi vodilni delavci, ki so doslej po mnenju razpravljalca zelo malo naredili. Pri tem je razpravljalec mislil predvsem na usmerjeno inovativno dejavnost in hitreje reševanje predlogov, zaradi česar prihaja tudi do konfliktov.

Z normativnim urejanjem še manjšesa nismo rešili, je menil eden od razpravljalcev, tako tudi v tem pogledu inovativna dejavnost ni dokončno urejena. Bolj bi morali gledati na kakovost inovacij, ne samo na količino. Pri inovativnih prizadevanjih smo premalo odprtli navzven, takoj v Slovenijo in Jugoslavijo, kakor v sest.

Ob zaključku razprave, v kateri je sodelovalo 16 govornikov, je bilo ugotovljeno, da je bila tema preširoko zastavljena, največ razprav pa se je nanašalo na status novatorjev oziroma inovacij. Kot izhodišče za nadaljnjo aktivnost na tem področju lahko služi program dela Društva izumiteljev in avtorjev tehničnih izboljšav Jesenice, iz katerega navajajo nekoliko strnjene poudarke:

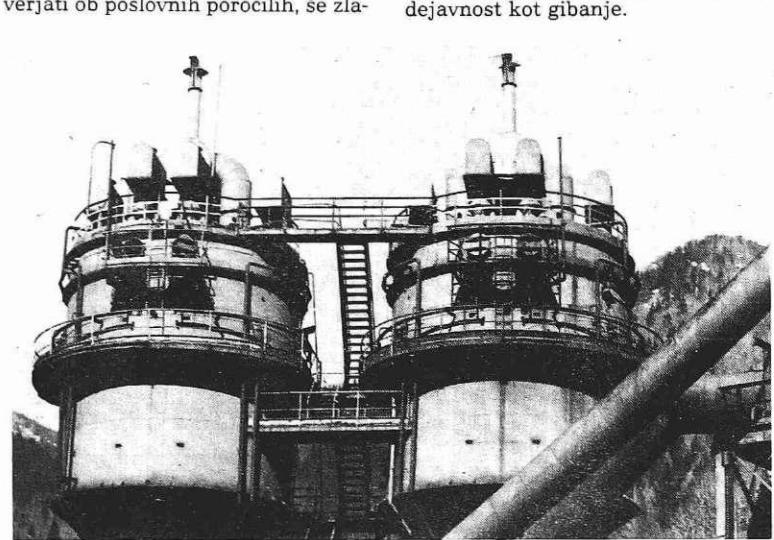
Program poudarja prizadevanja za sprememjanje miselnosti, pri čemer je gibanje za množično inventivno dejavnost eden pomembnih dejavnikov, poleg izobraževanja zaposlenih, dela v krožkih in pozitivnih zgledov vodilnih delavcev. Za izboljšanje stanja na področju inovativne dejavnosti nosijo veliko odgovornost vodilni delavci, zato se od njih zahteva polna angažiranost za razvoj razvojno-raziskovalne in množične inventivne dejavnosti. Njihova angažiranost in uspešnost se morata preverjati ob poslovnih poročilih, še zla-

sti pa ob imenovanjih in reelekcijah.

Vsi vodilni in vodstveni delavci, zahteva program, morajo poznati USOMID ali katerokoli drugo metodo, ki jim bo pomagala pri reševanju nakopičenih problemov in postala oblika njihovega vsakdanjega dela. Le na ta način bodo poleg obvladovanja vsakodnevnih problemov preživetja uspeli pripraviti ustrezni razvojni program proizvodnje in program razvoja svoje delovne organizacije. Probleme inovativnosti morajo četrteletno obravnavati vodilne strukture in družbenopolitične organizacije v organizacijah združenega dela in glede na rezultate tudi ustrezno ukrepati. Enkrat na leto o tem mora razpravljati tudi delavski svet organizacije, zbor združenega dela in družbenopolitični zbor Skupščine občine.

Že v osnovnih šolah, še bolj pa v šolah usmerjenega izobraževanja, morajo pospeševati ustvarjalno delo in s tem povezana vzgojnoizobraževalna prizadevanja (ena do štiri šolske ure). Program zahteva, da je v OZD s 500 do 1000 zaposlenimi potrebno zagotoviti profesionalnega delavca za inovativno dejavnost in to službo opredeliti kot štabno. Z osebnimi dohodki se mora stimulirati inovativna ustvarjalnost že pri rednem delu in na ta način tudi ločevati dobro delo od slabega.

V normativnih aktih se mora opredeliti enostavnejša in hitrejsa pot od ideje do realizacije, kakor tudi odgovornost posameznikov za realizacijo dobrih idej. Lestvica za izračun posebnega nadomestila ne sme biti degradativna, temveč naj bo v višini konstantnega odstotka (predlog je 6 %) od višine inovacijskega dohodka. Zahteva se redno ugotavljanje in spremeljanje inovacijskega dohodka, del tega pa se mora nameniti tudi za razvoj novih inovacij in za stimulacijo vseh zaposlenih. S sodelovanjem na občinski in drugih razstavah je potrebno popularizirati inovativno dejavnost kot gibanje.

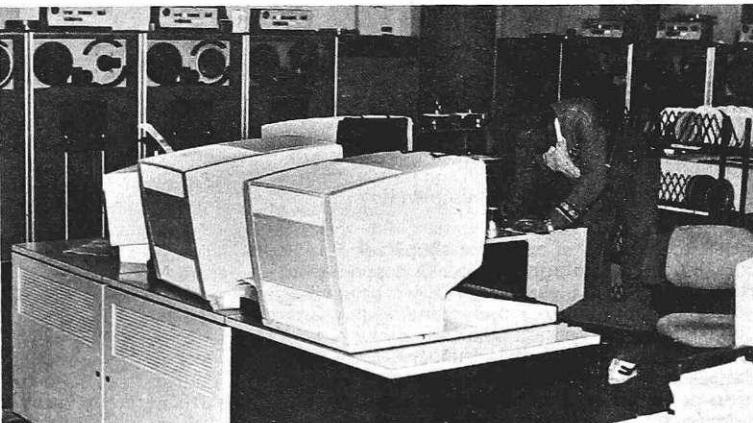
Opuščena dvojčka (foto: Evis Demšar)

Ob krajevnem prazniku plavških krajevnih skupnosti odkrili obnovljeno spominsko ploščo prvoborcu Cirilu Tavčarju

Prebivalci krajevnih skupnosti Staneta Bokala, Mirka Roglja-Petka in Cirila Tavčarja vsako leto praznujejo skupen krajevni praznik na dan borca, 4. julija, ko so revolucionarji iz tega območja Stane Bokal, Ivan Kavčič, Jože Šavli in Mirko Frankič-Tilen, katerim se je kasneje pridružil še Ciril Tavčar, osnovali prvo partizansko grupo na območju Mirce.

Poleg številnih športno-rekreativnih tekmovanj, so 30. junija na stolpnici na Tavčarjevi 36 odkrili obnovljeno spominsko ploščo Cirilu Tavčarju, ki je živel v neposredni bližini v hiši, ki je bila zaradi gradnje stolpnice porušena in na kateri je bila že vgrajena spominska plošča. Slavnostni govornik, predsednik sveta KS Cirila Tavčarja Jože Zidar, je orisal živilstveno pot Cirila Tavčarja in se dotočnil tudi sedanjih težkih razvojnih problemov in pri katerih reševanju bi morali večkrat iskati navdih v narodnoosvobodilnem boju in socialistični revoluciji.

Ciril Tavčar je bil rojen v Cerknem, od koder je prišel na Jesenice s svojo družino še kot otrok pred prvo svetovno vojno. Kasneje se je zapobil v takratni Krajski industrijski družbi kot elektrikar na Savi pri plavžu. Zelo zgodaj se je pridružil naprednemu delavskemu gibanju in zato je bil tudi že v začetku avgusta 1941 med prvimi partizani na Merci.

Na ERC (foto: I. Kučina)

Kadrovske kriterije in merila za izvolitev člana Predsedstva SR Slovenije

V skladu s sklepom Predsedstva RK SZDL Slovenije o določitvi kandidacijskega postopka za določitev kandidata SZDL na nadomestnih volitvah enega člana Predsedstva SRS, je Predsedstvo OK SZDL Jesenice obravnavalo kadrovske kriterije in merila za izvolitev člana Predsedstva SRS in jih posreduje v obravnavo. S tem se je odprl postopek evidentiranja za določitev kandidata: postopek bo zaključen predvidoma do 10. septembra.

— Kandidacijski postopek za določitev kandidata za člana Predsedstva SRS poteka na enak način, kot je potekal postopek za določitev kandidata za predsednika Predsedstva SRS, ki ga je določilo Predsedstvo RK SZDL na 1. seji dne 12. januarja letos.

— Temeljne kandidacijske konference se lahko sklicajo v enaki sestavi, kot so bile skliceane v postopku za določitev kandidata za predsednika Predsedstva SRS.

— Do 15. oktobra je potrebno obravnavati predloge možnih kandidatov na temeljni kandidacijski konferenci.

Pri evidentiranju, predlaganju in kandidiranju možnih kandidatov za člana Predsedstva SR Slovenije (nadomestne volitve) moramo izhajati iz:

— splošnih načel in meril kadrovskih politik,

— ustavno opredeljene vloge in funkcije Predsedstva SR Slovenije,

— sedanjih družbenih razmer in potreb.

Novi član Predsedstva SR Slovenije mora prispevati k uspešnemu delu Predsedstva SR Slovenije kot celetu.

Predsedstvo republike predstavlja Socialistično republiko Slovenijo in opravlja druge z ustavo določene pravice in dolžnosti. Pri tem gre za obravnavo vprašanj s področja ljudske obrambe, varstva z ustavo določenega reda, mednarodnih odnosov in drugih temeljnih političnih vprašanj in pristojnosti Skupščine SR Slovenije, pri čemer pri teh vprašanjih ne odloča namesto Skupščine, temveč o njih zavzema stališča ter daje predloge in pobude za reševanje pristojnim organom družbenopolitičnih skupnosti, samoupravnim organizacijam in skupnostim ter predlaga razpravo o teh vprašanjih v družbenopolitičnih organizacijah. V okviru svojih pravic in dolžnosti obravnavo vprašanja izvajanja politike, ki jo je v svojih aktih določila Skupščina SR Slovenije, zavzema o njih stališča in lahko daje predloge za njihovo reševanje ter jih sporoča pristojnim organom. Pomembna funkcija je obravnavo vprašanj, ki se nanašajo na enakopravnost narodov in narodnosti in usklajevanje temeljnih interesov SR Slovenije in

Osnovno merilo pri presoji ustreznosti posameznega predlaganega možnega kandidata je ocena njegovega določanja delov. Pri tem gre za uspešnost rezultatov njegovega določanja delov, kritičnost njega samega do dosegih rezultatov, osebnostne kvalitete ter zaupanje okolja, v katerem je doslej deloval. Presoja o uspešnosti njegovega določanja delov je grajena na javnosti njegovega delov, zastopanju svojih pogledov na nadaljnji razvoj naše socialistične samoupravne skupnosti v javnosti in predlogih za način uresničevanja nalog, ki stojijo pred Predsedstvom SR Slovenije in celotno socialistično samoupravno skupnostjo.

Letošnje prireditve in praznovanja za občinski praznik ne bodo zanimiva samo za Jeseničane, ampak tudi za domače in tuje goste. Za omenjene bodo privlačne in zanimive predvsem tri prireditve.

Prva bo nastop domačega ansambla v soboto, 30. julija, od 20. do 1. ure, ko bo igral za razvedrilo in ples. Druga zanimivost bo koncert priznanih določanj Pihalnega orkestra jeseniških železarjev v nedeljo, 31. julija, ob 20. uri. Tretja posebnost bo kvalitetna, privlačna in zanimiva ponudba izdelkov slovenskih obrtnikov. Ta zanimivosti sejsem, ki bo tako kot celotno praznovanje, trajal tri dni (od 30. julija do vključno 1. avgusta) bo, kot vse prireditve, na prostoru pred športno halo Podmežaklja.

Na sejmu bodo predvsem unikati, ker je bila ponudba obrtnikov zelo strogo izbrana. Za red in čistočo bo skrbela Občinska turistična zveza, kateri je občinski prireditveni odbor poveril organizacijo sejma. Na red in čistočo so opozorili prodajalci sami, ker ne želijo prodajati v takšnem smetišču, kot je bilo to doslej vsako leto za Jožefov sejem, s katerega je zato ušlo veliko ponudnikov.

Čistoča in red ne bosta potrebna le zaradi prebivalcev, ampak predvsem zaradi domačih in tujih gostov, ki jih bodo na omenjene prireditve usmerili.

Na sejmu bodo predvsem unikati, ker je bila ponudba obrtnikov zelo strogo izbrana. Za red in čistočo bo skrbela Občinska turistična zveza, kateri je občinski prireditveni odbor poveril organizacijo sejma. Na red

Branko Blenkuš

NOVOSTI NA POLICAH JESENIŠKE KNJIŽNICE

Stefan ZWEIG: *Nestrpnost srca*. Roman. (Prevedel Vital Klabus.) Založništvo tržaškega tiska 1988.

S. Zweig je dobrih pet let mlajši od Cankarja, oba sta odrasčala v ozračju umirajoče stare monarhije: eden kot sin industrijalca, drugi pa je, kot vemo, prišel na Dunaj s klančem siromakov.

Tokrat med branjem nisem delal zapiskov. Nekaj me je potegnilo za sabo, nekotem sem se prelevil v naivnega pohleprega bralca. Smo svojim severnim sosedom duhovno bližji, kot smo pripravljeni priznati? Še vedno smo v obdobju mladostniškega osamosavjanja, nalašč se družimo s tuji, beremo pretežno ameriške in angleške romane.

Zaradi osredotočenosti na glavni motiv — ta se na koncu izostri v izrazito etično poanto — je *Nestrpnost srca* po svoje podobna noveli. Osredotočenost in klasična dovršenost, to dvoje gre skupaj. Pravzaprav pa — kakšno presenečenje! Vse skupaj se dogaja v podeželski garniziji med konjeniškimi oficirji v letih pred prvo svetovno vojno. Romanca med revnim oficirjem (pravzaprav zelenec, kar zadeva srčne zaplete) in poahljenico hčerkko jarega bogataša! Težko si zamisliti zgodbino, ki bi bol dišala po naftalinu. In vendar, učinek je prav nasproten. Urednik, ki je izbral, je imel nos. Zgodba o oficirju, ki si je v klavnicih prve vojne prislužil vrsto najvišjih odlikovanj, je nekakšna študija heroizma: junakov pogum je bilo treba pojasniti z njegovo preteklostjo, s travmo njegove zapone mladosti, z vzgojo srca — kjer je nastopil takoreč kot samouk. Pisatelj je zgodbo slišal iz prve roke, od osebe, ki jo je doživila. Zvedel jo je na predvečer druge vojne, očitno pa ji je kmalu zatem dal dokončno literarno obliko. (Življenjsko nit si je pretrgal sam v izgananstvu, v prvih vojnih letih).

Torej, imel sem občutek, da berem nekaj izrazito sodobnega. Površinske vzporednice z našim časom ne pridejo v poštev, res pa je, da se danes mnogi obračajo k duhovnosti, k vrednotam, ki so se zdele po dveh svetovnih vojnah in po tem, kar vemo o paralelnih svetovih *gulagov*, *kacetov* in golih otokov, povsem iznicanju.

Ne najdem pravih besed: to sem začel brati nepravljeno; pričakoval sem nekaj iz včerajnjega sveta, kar bo vzbujalo nostalgična čustva. Nenameto tega pa — klasična preprostost, ki se je izvila iz našega kulturnega kroga. Večino romanov, ki sem jih bral zadnjih desetletja, so napisali angloameriški avtorji. Bili so mi takoreč vsakdanji kruh. Čutim, da ne bi bilo prav, če bi zdaj rekel kaj prenaglijenega na njihov račun. Vsi vemo, kakšni so hollywoodski filmi: skoraj vedno dobrini, skoraj vedno tudiblje malce ceneni — zaradi šablon in zaradi dobranja okusu množice. Le redko naletiš na umetnostno, ki bi jo lahko primerjal z najboljšimi evropskimi in japonskimi deli. Nekaj tega velja tudi za razmerja med ameriškim in evropskim romanom.

Ameriški romani so seveda polnokrvni — napisani so po meri agresivne »moške« kulture. (Izjema je recimo C. McCullers.) Mislim, da sem ta hip uganil, kaj je v tem Zweigovem delu posebnega. Skoraj vsak realistični pisatelj, ki je otrok svoje dobe, bi se vojne teme lotil čisto drugače. Oglejmo si samo prva poglavja Cosičevega veleromana *Čas smrti*: seveda, ta avtor je hotel napisati zgodovinsko fresko — če ne še kaj večjega, pomembnejšega. Od tod je razvidno, čemu večina vojnih romanopisov daje pomen. (Kajpak, velikim dogodkom.) Tudi Anton, junak *Nestrpnosti srca*, je občuten kot drobno kolesce v mašineriji sveta (zgodovine). Ne, to bi bila le čisto zunanjina, razumska sodba. Tu sploh ni mašinerije. In v resnici je »srce«, o čigar »nestrpnosti« nam priporavlja pisatelj, edini kozmos, ki ga v resnici prizna.

Zdi se torej, kot bi bil Zweig otrok neke druge, bolj »ženske« civilizacije. Podobno kot njegov rojak in vrstnik Werfel, ki je skoraj v istem času napisal *Pesem o Bernardki*.

Za Zweiga obvladovanje obrti ni bil problem. Sem sodi tudi poznavanje sveta — in seveda, vednost o človeku, v kateri je povzet in presežen

psiologizem njegovih zgodnejših del (npr. Marije Stuart). Prepričljivost izvira od tod, ker se je tu znanje sprevrglo v spoznanje višjega reda, se takoreč neopazno vključilo v

»naivno« pripovedno umetnost, v kateri se nedostopni hlad resnice na nerazložljiv način druži s prvim in edinim človeškim motivom — sočutjem.

Marko Hudnik

Odlomek iz knjige

Naenkrat odkrije njen pogled mena in takoj zasrepi, še se ni stik preključil s samo optičnega gledanja na zavestno mišljenje in spominjanje. Potem pa se dekle zgane in je posuven zvujena, spoznala me je; v škrlatnem toku ji plane kri v lica, v enem sunku ga je pognalo vanje srce. Spet je tako, kakor da bi v kristalen kožarcen naenkrat zlil črno vino.

»Kako neumno,« reče z ostro stisnjениmi obrvimi in živčnim prijemom potegne povešeno odejo bliže k sebi, kakor da sem jo presenetil golop. »Kako neumno se vedem! Morala sem za trenutek zadremati.« In že začno — poznam ta vremenski znak — nosnice rahlo trzati. Izvalno me pogleda.

»Zakaj me niste tako zbudili? Cloveka se ne sme opazovati v spanju! To se ne spodobi. Vsakdo izgleda smešen, ko spi.«

Neprjetno prizadet, ker sem jo razjezik s svojo obzirnostjo, se poskusim rešiti iz zadrege z neumno šalo. »Bolje je, če si smešen, ko spiš,« ji rečem »kakor pa, če si smešen, ko si buden.«

A že si je z obema rokama potisnila naslonilo više, guba med obrvimi je zarezana globlje, zdaj se začne tudij okoli ustnic pobliškavajoče drhtene in plapolanje. Njen pogled me ostro popade.

»Zakaj vas včeraj ni bilo?«

Snek je prišel preveč nepričakovano, da bi mogel takoj odgovoriti. A Edith že inkvizitorsko ponovi:

»No, gotovo ste imeli poseben razlog za to, da ste nas kratko malo pozabili in nas pustili čakati. Drugače bi bili vsaj telefonirali, da ne pridete.«

Pa sem res bedak! Ravnato vprašanje bi bil moral vnaprej pričakovati in si vnaprej pripraviti odgovor! Namesto tega se v zadregi prestopam in godljam stokrat premleti izgovor, češ da smo dobili nenadoma remontno inšpekcijsko konj. Še ob petih sem upal, sem lagal, da se mi bo mogoče izmazniti, vendar nam je polkovnik vsem potem še hotel pokazati nekega novega konja, in tako naprej in tako naprej.

Njen pogled, siv, strogi in oster, se ne odmakne z mene. Bolj ko blebetajo dolgovezim, bolj se ji nezaupljivo ostri. Vidim, kako ji prsti na naslonu za roke trzajo sem in tja.

»A tako,« odgovorju nadzadnje čisto hladno in trdo. In kako se končuje ta ganljiva zgodbica o remontni inšpekcijski? Je gospod polkovnik končno kupil tistega čisto novega konja?«

Že čutim, da sem nevarno zašel. Edith udari enkrat, dvakrat, trikrat s slečeno rokavico po mizi, kot da se hoče otresti nekakšnega nemira v členkih. Potem grozeče pogleda proti meni.

»Zdaj pa konec s tem neumnim laganjem! Niti besedica od vsega tega ni resnična. Kako si morete upati, da prihajate k meni s takšnimi bedarjami?«

Slečena rokavica tleska čedalje močneje po namizni plošči. Potem jo Edith v loku odločno zaluča stran.

»Od vsega vašega tvezenja ni resnična niti besedica! Niti besedica! Niste bili v jahalnici, niste imeli remonte inšpekcijske. Že ob pol petih ste sedeli v kavarni, in tam nihče ne jaha konj, kolikor je meni znano. Nekar me nič ne slepite! Naš šofer vas je čisto slučajno videl še ob šestih pri kartanju.«

Meni se beseda še vedno zatika. Ona pa osorno seže sama sebi v besedo:

»Sicer pa zakaj naj bi mi bilo pred vami nerodno? Naj se grem z vami skrivalnice, ker govorite neresnico? Jaz ne bojim povediti resnice. Torej da boste vedeli — ne, naš šofer vas ni videl v kavarni slučajno. Pač pa sem ga jaz sama poslala tja, da je povprašal, kaj je z vami. Misila sem, da ste navsezadnje bolni ali da se vam je kaj pripetilo, ker niste niti telefonirali, in ... no zaradi mene si kar domišljajte, da sem živčna ... ne prenesem pač, da me kdo pusti čakati ... tega kratko in malo ne prenesem; tako sem poslala tja šoferja. V vojašnici pa je zvedel, da gospod poročnik živ in zdrav tarokirajo v kavarni, in takrat sem poprosila še Ilona, naj pozve, zakaj tako brezobzirno.

*Zdi se torej, kot bi bil Zweig otrok neke druge, bolj »ženske« civilizacije. Podobno kot njegov rojak in vrstnik Werfel, ki je skoraj v istem času napisal *Pesem o Bernardki*.*

Za Zweiga obvladovanje obrti ni bil problem. Sem sodi tudi poznavanje sveta — in seveda, vednost o človeku, v kateri je povzet in presežen

no ravnate z nami ... ali sem vas morda predvčerajšnjim s čim užalila ... saj sem včasih res neodgovorna v svoji trapasti neobvladanosti ... Tako — da boste vedeli — mene ni sram vam vse to priznati ... In vi se takole naivno izgovarjate — man ne čuite sami, kako klaverno je tako nizkotno lagati med prijatelji?«

Hotel sem odgovoril — mislim, da sem ji celo pogumno povedal vso neumno zgodbo s Ferenczem in Jozesijem. Ona pa mi burno ukaže:

»Zdaj pa nobenih novih izmišljotin... nikar nobenih novih neresnic, niti ene ne prenesem več! Laži sem se prenajedla, da mi gre na bruhanje. Od jutra do večera me pitajo z njimi: »Kako dobro izgledaš danes, kako izvrstno danes stopaš ... imenitno, zdaj gre že veliko bolje! — zmerom iste pomirjevalne pilule od zgodaj zjutraj do večera, in nihče ne opazi, da me od tega duši. Zakaj ne rečete čisto naravnost: Včeraj nisem utegnil, nič se mi nalo. Saj vendar nismo abonirani na vas in nič bi me ne veselilo bolj, kot če bi mi bili sporočili po telefonu: »Danes ne prideš k vam, rajši bomo veselo pojavljivali po mestu.« Me imate za tako neumno, da ne bi mogla razumeti, kako morate biti včasih siti, da tu dan za dnem igrate usmiljenega samaritana, in kako odrasel mož rajši jezditi naokrog ali si razhodi zdrave noge na sprejhodu, namesto da bi čepel ob tujem naslanjaču? Le eno mi je zoprno, enega ne prenesem: izgovarjanja in sleparjenja in laži — s temi sem zasuta do vrata. Nisem takole neumna, kakor vsi mislite, in že lahko prenesem precejšen kos odkritosti. Poglejte, pred nekaj dnevi smo dobili k nam novo češko pomivalko, stara je umrla, in prvi dan — še z niskomer ni govorila — ta opazi, kako mi pomagajo, da pridem berglami k naslanjaču. Od groze izpusti ribarico iz rok in glasno zaprje: »Ješuš, kakšna nesreča, kakšna nesreča! Tako bogata, tako imenita gospodina ... pa po pohabljeni! Vsa divja je planila Ilona na to pošteno žensko, revico so takoj hoteli odpustiti in jo zapoditi iz hiše. Mene pa, mene je to veselilo, njena groza mi je dobro dela, ker je pač pošteno, ker je človeško, če se zgrozi, ko nepravljivo zaleda nekaj takega. Tako sem ji tudi podarila deset kron in pri priči je stekla v cerkev, da je molila zame ... Še ves dan me je veselilo, da, dejanjsko veselilo, da končno le vem, kaj tuj človek v resnicu občuti, ko ne vidi prvikrat ... Vi, vi pa zmerom mislite, da mi morate »prizanašati« i. se delate plemenitega domišljate si, da mi navsezadnje še izkazujete broto s svojo prekletno obzirnostjo ... Mar mislite, da ne vidim? Mislite, da ne čutim za vašim blebetanjem in jecljanjem iste groze in neugodja, kakor pri tej vrli, tej edini pošteni osebi? Ste prepričani, da ne opazim, kako vam zastane dih, kadar primem na bergle, in kako hlastno se trudite vztrajati v pogovoru, da le ne bi jaz nič opazila — kakor da vas ne poznam skozinskoz v vašim baldrijonom in sladkorjem, sladkorjem in baldrijonom, vso to gnusno služjo.«

Rudolf Arh: Tamar, linorez

Devet in petdeseta razstava risb Rudolfa Arha

V petek, 8. julija, so s krajšim koncertom moškega pevskega zbora Vintgar, pod vodstvom zborovodja Alojza Vengarja, v razstavnem salonu Dolik DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice odprli devet in petdeseto samostojno razstavo risb člena likovnega kluba Dolik Rudolfa Arha. Njegovo jeseniško razstavo likovni kritik in umetnostni zgodovinar Cena Avguštin ocenjuje takole:

»Razstava risb Rudolfa Arha predstavlja nadaljevanje sistematičnega prikazovanja avtorjevega bogatega topografskega in ostalega gradiva, ki je rezultat njegovih dolgoletnih prizadevanj in odlično zastavljenega programa.

Dolga leta je Rudolf Arh potonal po Sloveniji in neutrudno upodabilj spomenike ljudske arhitekture, od kmečkih domačij do najrazličnejših gospodarskih objektov kot so hlevi, mlini, žage, kozolci, čebelnjaki, planinske staje, stanovi, seniki. Po membnost teh upodobitev je v izredno natančni risbi, obvladanju perspektive, predvsem pa v njihovi dokumentarnosti. Zavedati se namreč moramo, da velikega števila teh spomenikov ni več, ali pa so prezidani do nespoznavnosti. Tako so njegove risbe postale eden najpomembnejših virov za spoznavanje našega ljudskega stavbarstva preteklih obdobij. Slovenska etnologija in tehniška zgodovina ne bosta mogli mimo njegovih prizadevanj.

Vendar se dela Rudolfa Arha ne dotikajo samo teh področij. Manj so poznane njegove upodobitve naravnih spomenikov kot, na primer, različna redka ali po svojih razsežnostih izstopajoča drevesa ali njihove skupine, pa tudi igre narave, kamor spadajo od vetrov in neviti neukročena telesa viharov in ne nazadnje nenavadne oblike skalnatih gmot ali drevesnih korenin. Tu se odpira obsežno in zanimivo poglavje tudi za raziskovalce — biologe in geologe.

Rudolf Arh se v svojem delu ne omejuje le na posameznosti. Pomembno zanje je tudi okolje, v katerem je arhitektturni ali naravni spomenik nastal oziroma zrasel. Tako se v njegovih risbah s kredo, ogljem, tušem pojavljajo naselja, poživljena s cerkevnimi stolpi, grajskimi poslopji in znamenji ali najrazličnejši krajinski predeli z njihovim vodnim bogastvom ali gorami v ozadju. Pri le-teh ne pogrešamo planinskih domov, za katere se zdi, da jih je avtor načrtno registriral in upodobil.

Član likovnega kluba Dolik DPD Svoboda Tone Čufar je postal leta 1976, takoj ko se je ponovno vrnil na svojo rodno Gorenjsko, pred tem pa je bil dalj časa že član Društva likovnih samorastnikov v Ljubljani.

Razstava slik Rudolfa Arha bo v razstavnem salonu Dolik na ogled do vključno 20. julija. Salon je odprt vsak dan, razen sobot popoldan in nedelj, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

Energetika danes in jutri

Po hidropotencialu je Jugoslavija v Evropi na tretjem mestu. Pri zalogah premoga na šestem. Po pokrivanju lastnih potreb po energetskih virih (okrog 65 %) smo v Evropi osmi.

Primorani smo uvažati nafto in črni premog. Za proizvodnjo električne energije imamo tudi nuklearno elektrarno. Te so v planih tudi za nadaljnji razvoj proizvodnje električne energije. Skupno danes pridobivamo okoli 80 milijard kWh električne energije na leto. Se vedno so največje možnosti za proizvodnjo električne energije s premogom in vodnimi viri. Na tej osnovi ocenjujejo, da so možnosti za 180 milijard kWh letne proizvodnje.

V letu 2020 predvidevajo, da bo v Jugoslaviji 30 milijonov prebivalcev. Poraba oziroma proizvodnja električne energije bi znašala 6.000 kWh na prebivalca. Skoraj toliko porabijo že danes v zahodni Evropi. Sedanja poraba električne energije na prebivalca v Jugoslaviji je na nivoju manj razvith. Boljše pokazatelje ima Slovenija. Ob tem pa beležimo nadpovprečne porabe na enoto proizvoda. V letih 1983/84 je poraba narasla za 19 %, fizični obseg proizvodnje pa le za 7 %, družbeni proizvod pa za 5 %. Tekoči podatki ob padanju proizvodnje specifične porabe energije se povečujejo. V posameznih enotah se spreminja na boljše: v Železarni Jesenice se je specifična poraba pri proizvodnji jekla po rekonstrukciji oziroma z novo Jeklarno zmanjšala. Isto je pri proizvodnji aluminija v slovenski industriji. To je pomemben prispevek k zmanjšanju specifične porabe energije, že zato, ker navajajo, da skoraj polovica porabe električne energije odpade na tri večja gospodarstva: na samo elektrogospodar-

stvo, proizvodnjo aluminija in na črno metalurgijo.

Strokovnjaki ugotavljajo, da smo z energijo zelo razispni. Za zmanjšanje specifične porabe pa so potrebita velika investicijska sredstva. To bo že tudi naš primer, saj je učinkovit poseg le spremembu tehnologije s stare na modernejšo. Kažejo pa tudi na primere, kjer bi se z manjšimi vlaganjemi veliko doseglo: še vedno ne uporabljamo dovolj koristne odpadne energije, drugih alternativnih virov in možnosti za zmanjševanje izgub.

Ob izvajanju politike porabe ter njenega načrtovanja se predvidevajo nove proizvodne zmogljivosti. V Jugoslaviji so še zagovorniki izgradnje tudi več nuklearnih elektrarn. Nadaljujoča se kriza pa ne dopušča, da bi se še zadolževali, poleg tega so ekološki pomisleki, posebno po spoznanjih v Černobilu. To daje osnovno za nasprotna razmišljjanja. V Sloveniji je bil sprejet moratorij za izgradnjo nuklearnih elektrarn do leta 2000. V drugih področjih Jugoslavije pa so načrti za štiri nove nuklearke v obdelavi. Prav tako načrtovalci predvidevajo velike projekcije o potrebah – do leta 2050 kar 14-kratno povečanje električne energije od današnje porabe. Ti načrtovalci predvidevajo več nuklearnih elektrarn; tak način zagovarjajo kot edino možen za nadaljnji tehnoški razvoj v Jugoslaviji. Nasprotniki pa se zavzemajo za razrešitev z racionalnejšo porabo energije in njeno večjo dohodkovno učinkovitost.

Kakšen bo nadaljnji razvoj, je pomembno, saj je od tega odvisna sedanja in prihodnja cena energije.

S.N.

načinu proizvodnje.

Argumente črpajo iz razvitega sveta, kjer jedrske elektrarne več ali manj opuščajo: Švedska ne bo več gradila NE, obstoječe pa bo zaprla do leta 2010. Gradnja ustavlja v Španiji in Italiji. ZRN zmanjuje rast porabe električne energije od načrtovanih 7 % na 1-2% letno. Svedi načrtouje do konca tisočletja zmanjšanje porabe električne energije od sedanjih 130 Twh na 90 Twh na leto.

Prejšnja trditev, da je povečanje družbenega proizvoda možno dosegči le na osnovi večje porabe energije, pravijo, da ne drži več.

Strokovnjaki navajajo, da je največji porabnik električne energije v Jugoslaviji elektrogospodarstvo sam. Izgube v distribuciji znašajo 10 %. Razvite dežele imajo 6 % izgub v distribuciji kot gornjo mejo. Razlika znaša kar 3 milijarde kWh na leto. Opuščenost in premajhna uporaba industrijskih elektrarn, ki poleg izkoriščanja odpadne energije tudi zmanjšujejo izgube, pripisujejo premajhni motivaciji elektrogospodarstvu. V razvitem svetu dajejo industrijske elektrarne do 30 % električne energije. Pri nas je ta izkorisčenost pod 10 % možnosti. Na osnovi takega pregleda so močni glasovi proti graditvi jedrskih elektrarn v Jugoslaviji. Ocenjujejo, da so odvezne in škodljive iz ekološkega, ekonomskega in socialnega vidika. Morali bi se zavzemati za racionalnejšo porabo energije in njeno večjo dohodkovno učinkovitost.

Kakšen bo nadaljnji razvoj, je pomembno, saj je od tega odvisna sedanja in prihodnja cena energije.

PRISPEVKI ZA MEDICINSKE APARATURE

V juniju so za medicinske aparature v jeseniški bolnici darovali: Družini Krajk in Vidmar, Jesenice, Ukova 4 – namesto cvetja na grob pokojni Tončki Maroltovi – 35.000 din;

Vencelj Perko, Ljubljana, Gregorčičeva 11 – v spomin na dobrega prijatelja, krajana in družbenopolitičnega delavca Edija Žagarja – 100.000 din;

Gozdno gospodarstvo Bled – prispevek za maj – 32.715 din;

UO občine Radovljica – namesto venca za pokojnega očeta Slavice Magdič – 50.000 din;

Jakob Klinar, Jesenice, Strelška 8 – namesto cvetja na grob pokojnega očeta Jakoba Klinarja – 30.000 din;

Ivan Klinar, Ljubljana, Einspilervje – namesto cvetja na grob pokojnega očeta Jakoba Klinarja – 50.000 din;

Rezka Prešeren, Jesenice, Titova 18 – namesto cvetja pokojni Ani Pirnat – 20.000 din;

Vida in Egidij Matič, Žirovnica 7 – namesto cvetja na grob priateljici Fani Pšenica – 40.000 din;

Železarna Jesenice – odstopljen honorar od objav v Železarju za mesec maj:

Stanka Mencinger – 9.000 din,

Rina Klinar – 9.000 din,

Andrej Černe – 13.500 din,

Erna Nagode – 6.000 din

in od neimenovanih avtorjev – 6.000 din;

Sorodniki – namesto venca svakinji Frančiški Pšenica 125.000 din;

Vencelj Perko, Ljubljana, Gregorčičeva 11 – v spomin na pokojno nečakino Fani Pšenica 100.000 din;

Marija Urbas, Moste 8 a, Žirovnica – namesto cvetja na grob pokojne Fani Pšenica – 20.000 din;

Sostanovalci Ceste revolucije 5, Jesenice – namesto cvetja za pokojnega Roka Kolbla – 97.100 din;

Jelena Deretič, Jesenice, Tomšičeva 98 k – namesto cvetja za pokojno Anico Deretič od sosedov – 55.000 din;

Integral TOZD Potniški promet in delavnice Jesenice – namesto venca na grob pokojne matere sodelavca Idriza Smajča – 50.638 din;

Tončka Hvala, Jesenice, Hrušica 140 – namesto spominske objave v časopisu ob tretji obletnici smrti dragega moža in očeta Justina Hvala – 10.000 din;

Družina Šimnic, Jesenice, Tomšičeva 45 – namesto cvetja na grob pokojne Julije Kogovšek – 10.000 din;

Vaščani in sosedje Most pri Žirovnici – ostanek od venca za pokojno Fani Pšenica – 30.000 din;

VIZ Jesenice – prispevek Pavle Klinar namesto članarine – 18.000 din;

Mila Vajs, Vrba 11, Žirovnica – namesto cvetja za pokojno Ano Pirnat 50.000 din.

Skupna vsota zbranega denarja je v letošnjem letu 5.152.668 din. Delavci splošne bolnice Jesenice in uredništvo Železarja se zahvaljujejo za prispevke!

Pridružite se tudi vi in prispevki namesto vencev in cvetja na grob pokojnini ali namesto drugih volil, čestitk in podobno, nakažite na žiro račun: SPLOŠNA BOLNICA JESENICE, številka 51530-603-31205, z navedbo: »namesto venca za tega in tega..., darila in podobno.«

Dopusti so v polnem teku

V mrzlem in vetrovnom večeru smo se 20. junija odpeljali dopustnikovanju in seveda soncu naproti, na osemurno potovanje v kar precej oddaljene Biograd. Prijazna voznika avtobusa sta nam pospravila potrebitno in tudi nepotrebno prtljago v avtobus in že smo se peljali proti Ljubljani. Postojni in Reki. Vreme ni obetalo nič dobrega in ko nas je v Senju in Karlobagu poštano prepahalo, smo kar malo zaskrbljeno zjali v jutranje nebo.

Zgodaj zjutraj nam je zaskrbljenost in utrujenost pregnal prijazni upravnika Janeza in njegove ekipe v našem kampu v Biogradu. Še nekaj formalnosti in že smo se pozdravili z udeleženci prve izmene, ki jih je avtobus odpeljal nazaj na Jesenice.

Otroci, ki jih ni bilo malo, so najprej odhitali k morju, da so se prepričali, če je še slano, če ga je še dovolj in če je kaj drugačno kot leto poprej. Morje je bilo enako, spremenil se je Biograd. Tokrat izjemoma televizijska reklama ne laže – Biograd resnično postaja biser Jadranja. Ne samo marine, tudi mesto dobiva novo obleko: poleg novega bazena so zgradili tudi spremiščajoči objekt s kabinami in v razgovoru z domačini smo izvedeli, da se spogledujejo tudi z mislijo o graditvi igrišč za tenis. Škoda je le to, da so na avtokamp pozabili.

Naše letovanje se je začelo in jesenški belokožci smo se podali na obalo nabirat rjavo barvo in razgibati otredele ude. Letos smo vendarne nadeli še en korak, čeprav majhen, naprej. Tudi ta izmena je končno imela s seboj rekreatorja, ki se je trudil z nami, da bi nam dopust sporno in rekreativno obarval.

V programu, ki so ga pripravili, se bodo udeleženci zbrali pred hotelom Prisank, kjer bo sprejem, nato pa se

Pomerili so se tudi v namiznem tečaju: skupina do 15 let: 1. Boštjan Smukavec, 2. Senta Štern in 3. Robi Gradišnik.

Ženske: 1. Tatjana Jakopič, 2. Renata Pernuš, 3. Nevenka Habjan.

Moški: 1. Uroš Pesjak, 2. Zdravko Novak in 3. Vojo Černe.

Balinanje: 1. Šebjanič-Štern, 2. Novak-Cerkovnik, 3. Černe-Dornik.

Odobjka: 1. Železarna Jesenice I., 2. Železarna Jesenice II. in 3. Železarna Ravne.

Obilo športa, še več pa navijanja ter vsestranska skrb in prijaznost vsega osebja, dobra hrana in seveda, na osnovi vsega tega, zvrhan koš dobre volje – to je bil naš dopust. Večina nas je ob odhodu pomisliла: škoda, da je tako hitro minilo.

Srečanje turističnih delavcev Gorenjske bo 17. septembra v Kranjski Gori

V Kranjski Gori so se sestali predstavniki Turistične društva, Občinske ter Gorenjske turistične zveze in TOZD Hoteli Gorenjska. Dogovorili so se, da bo srečanje turističnih delavcev v Kranjski Gori, in sicer v soboto, 17. septembra.

V programu, ki so ga pripravili, se bodo udeleženci zbrali pred hotelom Prisank, kjer bo sprejem, nato pa se

bodo z žičnico odpeljali na Vitranc. Tam jih bodo postregli s kruhom, soljo in zaseko. Po vrtniti bo predvidoma ob 16. kulturni program, v katerem bodo nastopili mladi folkloristi ter ženski in moški pevski zbor iz Kranjske Gore. Temu bo sledil uradni del, v katerem bodo predsedniki Gorenjske turistične zveze ter predsednika Občinske turistične zveze Jesenice in Turističnega društva Kranjska Gora med drugim prikazali razvoj turizma na teh področjih. Ob tej priliki bodo podelili posebna priznanja najbolje ocenjenim kramjem, najbolj urejenim osnovnim šolam ter članom za uspešna prizadevanja na področju turistične dejavnosti. Po tem uradnem delu bo ogled Kranjske Gore in njenih turističnih zanimivosti. Ob 19.30 bo v prostorih hotela Larix večerja, nato pa zabava, kjer bodo igrali člani domačega ansambla Caravele.

Turistična društva Gorenjske vsako leto pošljajo na to srečanje po nekaj svojih članov, katerim je to nekakšna nagrada za njihova prizadevanja in uspešno prostovoljno delo na področju turistične dejavnosti. Na srečanju se le-ti na prijeten način pogovore o minulem delu in povedo, kakšne načrte so si zastavili v prihodnje. Z izkušnjami drugih si lahko pomagajo pri svojem nadaljnjem delu.

Branko Blenkuš

50-letnico male mature v šolskem letu 1937/38 na meščanski šoli Dr. Franceta Prešerna na Jesenicah so v soboto, 18. junija, v restavraciji Kazina na Jesenicah praznovali:

Od leve proti desni sedijo: Rika Jakelj, por. Jenko; Friderika Blenkuš, por. Burnik; Nada Pavšič, por. Smole; Gabriela Soberl, por. Malej; Anton Costa, razrednik 4.a; Leopoldina Gregorač, por. Ličof; Marija Praprotnik; Vida Markež, por. Zupan in Majda Černe, por. Balderman. stojo: Janko Burnik; Ana Klančnik, por. Katić; Rozalija Markež, por. Sušnik; Marjan Kobentar; Mila Ulčar; Branko Šinkovec; Matilda Jenko, por. Murnik; Jože Kralj; Janez Droljc; Rado Vidic in Vlado Ulčar.

Krajevni praznik na Hrušici

V krajevni skupnosti Hrušica se vsako leto spominjajo streljanja 46 talcev 27. julija 1942 na Belem polju. Spomin nanje počastijo z različnimi prireditvami.

Letos so najprej pripravili srečanje članov zveze borcev, zvezre rezervnih vojaških starešin in mladine v Vrbju. Zbrane je pozdravil predsednik krajevine organizacije zvezre borcev Jaka Šmid, v kulturnem programu pa so nastopili recitatorji DPD Svoboda Ivan Krivec Hrušica. Na tem tradicionalnem srečanju je

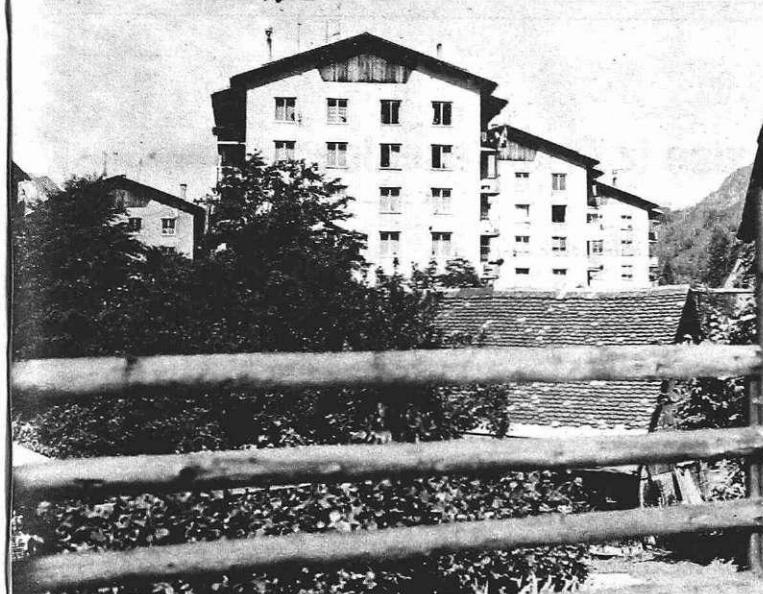
Srečanje borcev NOV

Krajevna organizacija Zvezre borcev NOV je v počastitev 4. julija, Dneva borcev, organizirala srečanje borcev in mladine na G 22 v Javorinskem rovnu. Žal nam je vreme zelo nagajalo, zato smo se zbrali v Kurirkem domu, na G 22 pa je odšlo samo par tovarišev in tovarišic.

Klub slabemu vremenu se je v Kurirkem domu zbralo dovolj ljudi. Razpravljali smo o problemih, zaradi katerih so borce v dilemah, ki vzbujajo veliko nezaupanje v ljudi, ki že vrsto let vodijo našo državo in zvezko komunistov.

Borce so z veseljem prebrali vest, da predsednik poslovodnega odbora Železarna zaradi pomanjkanja denarja ne bo potoval v Francijo, da bi prejel mednarodno priznanje, ki ga je dobila Železarna. Sveda to ne bo rešilo težkega finančnega položaja Železarse, pa tudi našega gospodarstva ne. Če pa bi vsi jugoslovanski gospodarstveni in politični predstavniki zmanjšali število potovanj v tujino, bi veliko denarja ostalo doma.

</div

Stolpiči na Koroški Beli (foto: Silvo Kokalj)

Zahvale

Ob nenadni in boleči izgubi

VLASTE SVETLIN

se iskreno zahvaljujem vsem sosedom, prijateljem, sodelavcem, sošolcem in sorodnikom za izrečena sožalja, za podarjeno cvetje, denarno pomoč ter spremstvo na njeni zadnji poti.

Zahvaljujem se tudi Pihalmemu orkestru jeseniških železarjev, pevcom za zapete žalostinke in govorniku Francu Jeralu za poslovilne besede. Ni besede, ki bi v tem trenutku lahko odtehtala vso hvaležnost, ki vam jo dolgujemo.

Vsi njeni

Ob težki in boleči izgubi dragega moža, očeta, brata in strica

FILIPA RIHTARŠIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje ter vsem, ki ste ga pospremili na njegovo zadnjo pot.

Posebno se zahvaljujemo sosedom Ambrožičevim, ki so ob smrti nesobično pomagali in osebju Nevrokirurškega oddelka UKC v Ljubljani za njihov trud, da bi ga ohranili pri življenju.

Zahvaljujemo se vsem njegovim sodelavкам in sodelavcem obrata Težka obdelava za darovanoto cvetje in izrečeno sožalje. Iskreno se zahvaljujemo vsem sodelavkom in sodelavcem obrata ERD in EŽ oddelka za izrečeno sožalje ter denarno pomoč.

Še posebej se zahvaljujemo govorniku za poslovilne besede, praporščaku Društva invalidov Jesenice, župniku za pogrebni obred in Pihalmemu orkestru jeseniških železarjev za zaigrane žalostinke.

Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoci: žena Fani, sinova Bernard in Jernej ter ostalo sorodstvo

Ob boleči in prerani izgubi moža, očeta, starega očeta, tasta in strica

SILVESTRA KOSELJA
upokojenca Železarne Jesenice

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani.

Zahvaljujemo se za pozornost in pomoč vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebje še praporščakom, hvala župniku za obred, govorniku Janezu Koseluju, pevcu za zapete žalostinke, Valentinu Zupanu za prošnjo, tovariušu Golmajerju za prevoz, nosačem. Hvala KO ZZB Lancovo, sodelavcem Tovarne vijakov Plamen Kropa, ER-C Železarne Jesenice in Merkur TOZD Universal Jesenice.

Žalujoci: žena Marija, sinova Marjan in Boris z družinama in ostalo sorodstvo

Sodelavkom in sodelavcem ERC in SVS se zahvaljujem za prejeta darila ob odhodu v pokoj in jim želim še veliko delovnih uspehov in medsebojnega razumevanja.

Jože Por

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 16. julija, bosta na Jesenicah od 7. do 19. ure odprt trgovini:
DELIKATESA, Kašta 2, Titovala 21 in
DELIKATESA, Kašta 3, V. Svetina 3/a na Koroški Beli.

DEŽURNA LEKARNA

V juliju je za občini Radovljica in Jesenice dežurna lekarna v Radovljici.

Rešitev križanke iz prejšnje številke:

Presortanje, rododendrom, Rožič, Manaki, MM, asana, Lav, GM, pianist, Osp, ani, Mima, ohrov, osne, farad, rajček, storž, srp, aga, ora, kost, skupek, nn, Dan, Te, tolar, spoj, NV, stan, Jože Smole, invalid, Lara, tič, cirkonij, Onan, rja, aktinija, tri, čar.

Kaj bomo gledali v kinu

KINO ŽELEZAR

15. julija, amer. barv. komedija KDO MI UBIJE ŽENO ob 18. uri, ob 20. uri predpremiera amer. barv. srljivke PADLI ANGEL.

16. julija, amer. barv. krim. film KOBRA ob 16. in 18. uri, ob 20. uri premiera amer. barv. erot. filma AMERIŠKA PITTA. Film ni primeren za otroke!

17. julija, amer. barv. komed. POLICIJSKA AKADEMIJA 3 ob 16., 18. in 20. uri.

18. julija, nem. barv. erot. komedija SEKS V VISOKI DRUŽBI ob 18. in 20. uri.

19. julija, franc. barv. komedija FANTJE ŽA ZVEZO ob 18. in 20. uri.

20. julija, amer. barv. pust. film OD TARČE DO SMRTI ob 18. in 20. uri.

21. julija, amer. barv. srljivka PETEK 13. – 5. del, ob 18. in 20. uri.

KINO DOVJE

17. julija, amer. barv. komedija KDO MI UBIJE ŽENO ob 19.30.

KINO KRAJSKA GORA

15. julija, amer. barv. pust. film BOJEVNIKI IZGUBLJENEGA SVEČATA ob 20. uri.

19. julija, amer. barv. erot. film AMERIŠKA PITTA ob 19. uri.

Razstavni salon Dolik Jesenice

V razstavnem salonu Dolik DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice je do vključno 20. julija na ogled razstava risb člena likovnega kluba Dolik Rudolfa Arha.

Razstavni salon je odprt vsak dan, razen sobot popoldan in nedelj, od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

radio triglav jesenice

Obvestilo

Komisija za voznike motornih vozil pri Sekretariatu za notranje zadeve obvešča, da izpitna komisija zaradi kolektivnega dopusta, ki bo od 15. julija do 21. avgusta, ne bo opravljala izpitov za voznike motornih vozil.

Društvu upokojencev Javornik-Koroška Bela, Občinski organizaciji zvezne borcev in Klubu Maksa Perca Jesenice se zahvaljujem za čestitke ob mojem jubileju.

Alfonz Dornik

V imenu druge izmene se iskreno zahvaljujem upravi in celotnemu osebju Počitniškega doma železarjev Crikvenica.

Z najboljšim priznanjem, iskreno povalo.

Nasvidenje dom za leto spet dni, hitra postrežba z odlično prehrano, upravnik na mestu,

ki daleč ga ni.

V pravem pomenu dom gostoljuba,

prijaznost za vsakogar mnogo po-

ve,

semkaj se vračala vedno bo družba, dokler dopuščal bo žep in srce.

Upam, da se tako zadovoljni ponovno srečamo.

Rezka Jan, upokojenka

89,8 Mhz – slišnost: Jesenice

96,7 Mhz – slišnost: Bohinj
96,8 Mhz – slišnost: Gornjesavska dolina
96,0 Mhz in 87,7 Mhz – slišnost: Radovljica, Kranj, Domžale, Kamnik in Bežigrad

Petek, 15. julija:

16.00 – Obvestila; 16.30 – Domače novice; 16.45 – Obvestila; 17.00 – Tema dneva: Muzeji v radovljški občini in turizem; 17.45 – Aktualno; 18.00 – Čestitke poslušalcev in EP; 18.25 – Športni pregled; 18.35 – Minute za resno glasbo; 18.55 – Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

Torek, 19. julija:

16.00 – Obvestila; 16.30 Domače novice; 16.45 – Obvestila; 17.00 – V živo: Obnova Markove cerkve v Vrbi; 18.00 – Čestitke poslušalcev in EP; 18.25 – Aktualno; 18.35 – Novosti iz zabavne glasbe; 19.55 – Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

Sreda, 20. julija:

16.00 – Obvestila; 16.30 – Domače novice; 16.45 – Obvestila; 17.00 – Tema dneva: Otok sredi jezera; 17.45 – Aktualno; 18.00 – Čestitke poslušalcev in EP; 18.35 – Novosti iz narodnozabavne glasbe; 18.55 – Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

Četrtek, 21. julija:

16.00 – Obvestila; 16.30 – Domače novice; 16.45 – Obvestila; 17.00 – Tema dneva: Planšarstvo in pastirji; 18.00 – Čestitke poslušalcev in EP; 18.20 – Gremo v Bohinj; 18.35 – Vedno zelene melodije; 18.55 – Pregled dogodkov jutrišnjega dne in zaključek programa

OLIVER TWIST	UNIČEVANKA ŽELEZA	SAMOSTAN	CUET-LICA	IVAN VIDIC	IZLOČEK JETRNIH CELIC	STAROGREŠKI KIPAR	ŠTRLEČA GORANA GREN	KDOR JE VSE KAR LANDINI JE TUJE	ANDREJ TARKOVIČ
DRSALCA ANDREE	FAŠ KO JE PREPOVEDAN V GNETULNOSTROJ			PEVKA LOVICH				SESTAVLJENI RONNER	
NEHŠKI MŠČAN FILOZOF				PRIPADNI ORGANIZACIJE				MOC, JAKOST	KITAJSKA KAREL JOZE DLAJ
ŽELETAR	PREDMET POGOVORA ZELO TRD MINERAL				BOKSAR BUZOLI NAPoved BONETTI			PANZA DRISTILO	UMO-BOLNICA ALEXANDRA VELIKEGA
ZDRAVNIKI OPERIRAJU					NATANČEN POSNETEK FR. PISA - TELJICA (GEORGE)				ŽENA DRAVE
OLIVERA KATARINA DRAGO HLINAREC	HRV. PISEC (IVAN) ENAGA PRI TAROKU				OSEBA KI NALAGA DOJEMANJE			TANTAL NAŠICE	EGIPČAN BOGDONCA
				RAZMERJE					
BVKAM PUČIŠ DICTATOR (LON)				IGRAČA TILLER EVAN ANDREJ					
ČOŠKAR PETROVIĆ					PRESIVALLEC MENO VAN PO KRAJU				
					SVILENATKANINA				

Permanentne hokejske karte

Hokejski klub Jesenice obvešča, da bo od 15. avgusta pričel pravljati permanentne hokejske karte za sezono 1988/89. Tudi letos jih delavci Železarne lahko kupijo preko sindikalnih poverjenikov.

Cena karte bo za stojišče 50.000 din, za sedež pa 80.000 din. Karto boste lahko odplačali v treh mesečnih obrokih.

Karte bodo naprodaj do začetka državnega hokejskega prvenstva, to je do 21. septembra.

Število kart bo omejeno, doplačilo za sedež pa letos ne bo možno.

HK Jesenice

Novice iz ZTKO Jesenice

Čas poletja je. Večina ljudi razmišlja o dopustu, počitnikovanju na morju, planinah... Športniki iz jeseniške občine pa se kljub poletnemu razpoloženju počasi že pripravljajo na novo sezono, na nove tekmovanje izvive. Redki med njimi si lahko privoščijo daljši dopust.

V juliju bo športnih prireditev v naši občini nekoliko manj. V začetku meseca se bo v Podmežakli pričela poletna liga v malem nogometu v organizaciji ZTKO Jesenice in izvedbi prizadevenih članov Nogometnega kluba Jesenice.

Vse ljubitelje športa in rekreacije že sedaj opozarjam na pester športni vikend ob koncu meseca, ko bodo praznovanje občinskega praznika 1. avgusta poestriči tudi športniki. Poleg tradicionalnih tekmovanj v počastitev praznika (nogometni in teniški turnir za pokal Jesenice ter tekmovanje za plavalni in balinarski pokal Jesenice) bo še vrsta prireditev. V petek, 29. julija, bo v športnem parku turnir mešanih ekip v odborki. Na njem lahko sodelujejo ekipe, v katerih so vsaj tri ženske.

V soboto dopoldne (30. julija) bo turnir v mini odborki za ekipe otrok iz krajevnih skupnosti, stolnic, blokov. Ekipa za mini odbor je imala tri igralce; ekipe so lahko tudi mešane.

Če kdo želi preizkusiti svojo telesno zmožljivost se bo lahko udeležil Cooperjevega testa na atletski stezi ali dva dni kasneje na plavalni preizkušnji.

V soboto popoldne so predvidena finalna tekmovanja v odborki in mini odborki. Zvezčer pa bodo kegljači na ledu pripravili množično tekmovanje v kegljanju na letu.

Pestra bo tudi nedelja, 31. julij. Dopoldne bo košarkarski turnir trojk in hipotropne žahovski turnir, popoldne pa se boste lahko pomerili na namiznoteniskem tekmovanju, ki ga pripravljajo člani Namiznoteniskega kluba Jesenice.

Svojo dejavnost bodo predstavili tudi nekateri jeseniški športni kolektivi. Zvezčer pa se bodo vsi udeleženci lahko pomerili v tekmovanju metanja prostih metov.

Naslednji dan bo dopoldne za ekipe

otrok tekmovanje v hokeju na asfaltu, popoldne pa še rekreacijsko plavanje v bazenu Ukova s Cooperjevim testom.

O vseh športno rekreacijskih prireditvah boste podrobnejše obveščeni v prihodnjem številku Železarja.

Pripravljamo tudi prvo številko Biltena ZTKO Jesenice. Do 15. julija imate čas, da na sedež ZTKO Jesenice pošljete svoje prispevke o vaši dejavnosti ali uspehih vašega kluba ali društva.

Med televizijskimi reklamami ste si gurno opazili tudi slogan Sonce, voda, zrak, svoboda. To je vabilo vsem, da se vključijo v novo akcijo ZTKO Slovenije Razgibajmo življenje. Akcijo bo predvsem stekla v septembrovem, o nej pa vas bomo še obveščali. Nekaj akcij bomo pripravili tudi v naši občini.

Naše življenje lahko razgibamo tudi sami. Počitnice so lepa priložnost za to. Želimo vam veliko sonca, da bi svoj dopust lahko preživelib v življaju v naravi in drugih počitniških aktivnostih.

B.r.

OBR
Jekl:
Jekl:
Liva
VBS
HVE
HVJ
PVT
VDP
Ziča
Jekl:
Elek:
Žebi:
Zič.
ŽEL

Nogometni klub Jesenice vabi vse ljubitelje nogometa na zanimivo nogometno tekmo.

NK Jesenice : NK Rijeka.

Tekma domačinov s člani 1. zvezne nogometne lige bo v petek, 15. julija, ob 18.30 na igrišču Podmežakla.

Vstopnina bo 2.000 din, za lastnike izzrebanih vstopnic pa so pripravili bogate nagrade.

24 ur košarke na Jesenicah

Košarkarski klub Jesenice in Občinska konferenca ZSMS Jesenice sta 2. in 3. julija organizirala košarkarski maraton z zabavnim programom.

Prireditev je bila organizirana z željo pokazati tekmovalne sposobnosti košarkarjev in košarkaric iz prejšnjih in sedanje generacije kluba ter omogočiti mladim in starejšim zabavo ob koncertu mlađadi v soboto ter plesu v nedeljo.

Za ekipo veteranov, ki je na maratonu zmagala, so nastopili igralci iz prejšnjih generacij članske ekipe (skupaj jih je bilo 34) in 7 igralk članske ekipe kluba. Klubsko ekipo pa so sestavljali igralci in igralki iz mlađinskih, kadetskih in pionirske vrste ter nekaj članov (skupaj 42), s povprečno starostjo manj kot 17 let.

Ekipa PVT prvak Železarne

Konec junija se je končalo prvenstvo Železarne v malem nogometu. V finalno skupino so se uvrstile ekipe Livarne, Žičarne, PVT in Jeklovlek.

Rezultati finalne skupine:

Livarna: Žičarna 1:1

PVT: Jeklovlek 0:0

PVT: Livarna 2:1

Žičarna: Jeklovlek 0:0

Livarna: Jeklovlek 3:1

PVT: Žičarna 1:0

Prvo mesto je osvojila ekipa PVT, drugo Livarne, tretje Žičarna in četrto Jeklovlek. Ostale ekipe so se uvrstile na naslednjih mestih: 5. VBS, 6. Strojni obrati, 7. CDV, 8. Žebljarna, 9. Valjarna zice in profilov, 10. Transport, 11. Energetika, 12. Jeklarna 1, 13. Jeklarna 2, 14. HVB, 15. HVJ, 16. ETN, 17. Valjarna debele pločevine in 18. KSI.

Letos je bilo prvič organizirano prvenstvo na dveh igriščih osnovne šole Tone Čufar. Pogoji na asfaltiranih igriščih so veliko boljši kot v Športnem parku Podmežakla.

S.

Železar ponovno zmagal

V 9. kolu gorenjske košarkarske lige (sever) v torek, 28. junija, je Železar premagal radovljško ekipo Asparagus s 106 : 68. Zmaga bi bila lahko še večja, če bi domačini igrali še bolj zaveto. Že po prvem polčasu je bil rezultat 47 : 32, tako da je drugi samo še potrdil veliko premoč. V hitri igri je Železar dosegel tudi izredno veliko košev, kjer se je posebej v protinapadu izkazal Vezzosi, ki je dosegel rekordnih 45 košev. Ostali igralci so dosegli: Šterk 24, Rizvanović 12, Bizač 11, Subotić 8, Konobelj 4 in Šmid 2 koša.

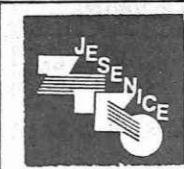
Po 10. kolu je vrstni red naslednji: 1. Elan, 2. Železar, 3. Radovljica, 4. Naklo, 5. Plamen, 6. Veriga in 7. Asparagus.

Zadnji del lige (štiri kola) se bo začel 2. septembra. Železar pa ima veliko možnosti, da se skupaj z Elanom uvrsti v polfinale del.

TK

Na Beli (foto: Irena Kučina)

Novice iz ZTKO Jesenice

Čas poletja je. Večina ljudi razmišlja o dopustu, počitnikovanju na morju, planinah... Športniki iz jeseniške občine pa se kljub poletnemu razpoloženju počasi že pripravljajo na novo sezono, na nove tekmovanje izvive. Redki med njimi si lahko privoščijo daljši dopust.

V soboto bo športnih prireditev v naši občini nekoliko manj. V začetku meseca se bo v Podmežakli pričela poletna liga v malem nogometu v organizaciji ZTKO Jesenice in izvedbi prizadevenih članov Nogometnega kluba Jesenice.

Vse ljubitelje športa in rekreacije že sedaj opozarjam na pester športni vikend ob koncu meseca, ko bodo praznovanje občinskega praznika 1. avgusta poestriči tudi športniki. Poleg tradicionalnih tekmovanj v počastitev praznika (nogometni in teniški turnir za pokal Jesenice ter tekmovanje za plavalni in balinarski pokal Jesenice) bo še vrsta prireditev. V petek, 29. julija, bo v športnem parku turnir mešanih ekip v odborki. Na njem lahko sodelujejo ekipe, v katerih so vsaj tri ženske.

V soboto dopoldne (30. julija) bo turnir v mini odborki za ekipe otrok iz krajevnih skupnosti, stolnic, blokov. Ekipa za mini odbor je imala tri igralce; ekipe so lahko tudi mešane.

Če kdo želi preizkusiti svojo telesno zmožljivost se bo lahko udeležil Cooperjevega testa na atletski stezi ali dva dni kasneje na plavalni preizkušnji.

Pripravljamo tudi prvo številko Biltena ZTKO Jesenice. Do 15. julija imate čas, da na sedež ZTKO Jesenice pošljete svoje prispevke o vaši dejavnosti ali uspehih vašega kluba ali društva.

Med televizijskimi reklamami ste si gurno opazili tudi slogan Sonce, voda, zrak, svoboda. To je vabilo vsem, da se vključijo v novo akcijo ZTKO Slovenije Razgibajmo življenje. Akcijo bo predvsem stekla v septembrovem, o nej pa vas bomo še obveščali. Nekaj akcij bomo pripravili tudi v naši občini.

Naše življenje lahko razgibamo tudi sami. Počitnice so lepa priložnost za to. Želimo vam veliko sonca, da bi svoj dopust lahko preživelib v življaju v naravi in drugih počitniških aktivnostih.

B.r.

Padalci ALC Lesce Bled

spet republiški prvaki

Rezultat prve ekipe ALC je izredno dober; tudi v svetovnem merilu je med boljšimi.

Kombinacija posamezno: 1. Bogdan Jug ALC, 2. Mirt ALC in 3. Pogačar ALC.

Kombinacija ekipo: 1. ALC prva ekipa, 2. ALC druga ekipa in 3. ALC tretja ekipa.

Mladinci so dosegli naslednje rezultate:

Skoki na cilj — osem serij: 1. Erjavec ALC, 2. Vršič Ptuj in 3. Vernik Maribor.

Figurativni skoki — tri serije: 1. Grčič ALC, 2. Salkić ALC in 3. Avbelj ALC.

Skupinski skoki na cilj — štiri serije: 1. ALC — 0,43; 2. Maribor — 3,33 in 3. Ptuj — 3,94.

Kombinacija posamezno: 1. Erjavec ALC, 2. Grčič ALC in 3. Salkić ALC.

Kombinacija ekipo: 1. ALC tretja ekipa, 2. Ptuj in 3. Maribor.

Saša Bunčič

rič, prvič pa je sodil tudi Janez Pfeifer iz Lesc. Predsednik tekmovalne žirije je bil leski trener Drago Bunčič.

Tekmovanje je bilo vzorno organizirano in je potekalo brez zastojev. Zadnji dan je bil letalski miting, kjer so sodelovala jadralna in motorna letala, modelarji in padalci, prisotnih pa je bilo okoli 3000 gledalcev.

V posamezni konkurenčni je bil najboljši lanskoletni državni in mladinski svetovni prvak in je potekal brez zastojev. Zadnji dan je bil letalski miting, kjer so sodelovala jadralna in motorna letala, modelarji in padalci, prisotnih pa je bilo okoli 3000 gledalcev.

Skoki na cilj — osem serij: 1. Bogdan Jug ALC, 2. Božič ALC in 3. Mirt ALC.

Figurativni skoki — tri serije: 1. Mirt ALC, 2. Bogdan Jug ALC in 3. Pogačar ALC.

Skupinski skoki na cilj — osem serij: 1. ALC prva ekipa — 0,11; 2. ALC druga ekipa — 0,48 in 3. Ptuj — 1,04.

stanuje v tem hotelu, je potrebno nudit kvalificiranega trenerja z ustreznim programom. Za goste se na ledu organizira tečaj kegljanja. Na koncu tečaja se organizira tekmovanje za manjše nagrade. Punudili bi jim lahko tečaj sankanja na sankaški proggi v Savskih jamah s sankami in strokovnim vodstvom, na koncu tečaja pa bi bilo tekmovanje. Prav tako bi za Savo lahko zgradili tekaški poligon, kjer bi smučarji tekači vodili tečaje za tek na smučeh. Goste bi odpeljali na izlete po Gorenjski in v Begunje, kjer bi si ogledali tovarno Elan. V hali bi bil na razpolago tudi trener za umetno drsanje.

Večkrat so trenerji HK Jesenice

omenili, da bi se zgradilo pomočno hokejsko drsališče pred halo, ki bi služilo tudi gostom rekreativcem in vsej mladini z Jesenic in okolice. Ta

ko bi tudi hokej pripomogel k razvoju turizma v občini Jesenice in celi Sloveniji.

DOM

delko j
scip
pi, k
obči
tisti
odn
vend
mad
dosl
Sice
rec
pre
neha
(sku
tih i
Valj
na 5
Ene
sekt
T E